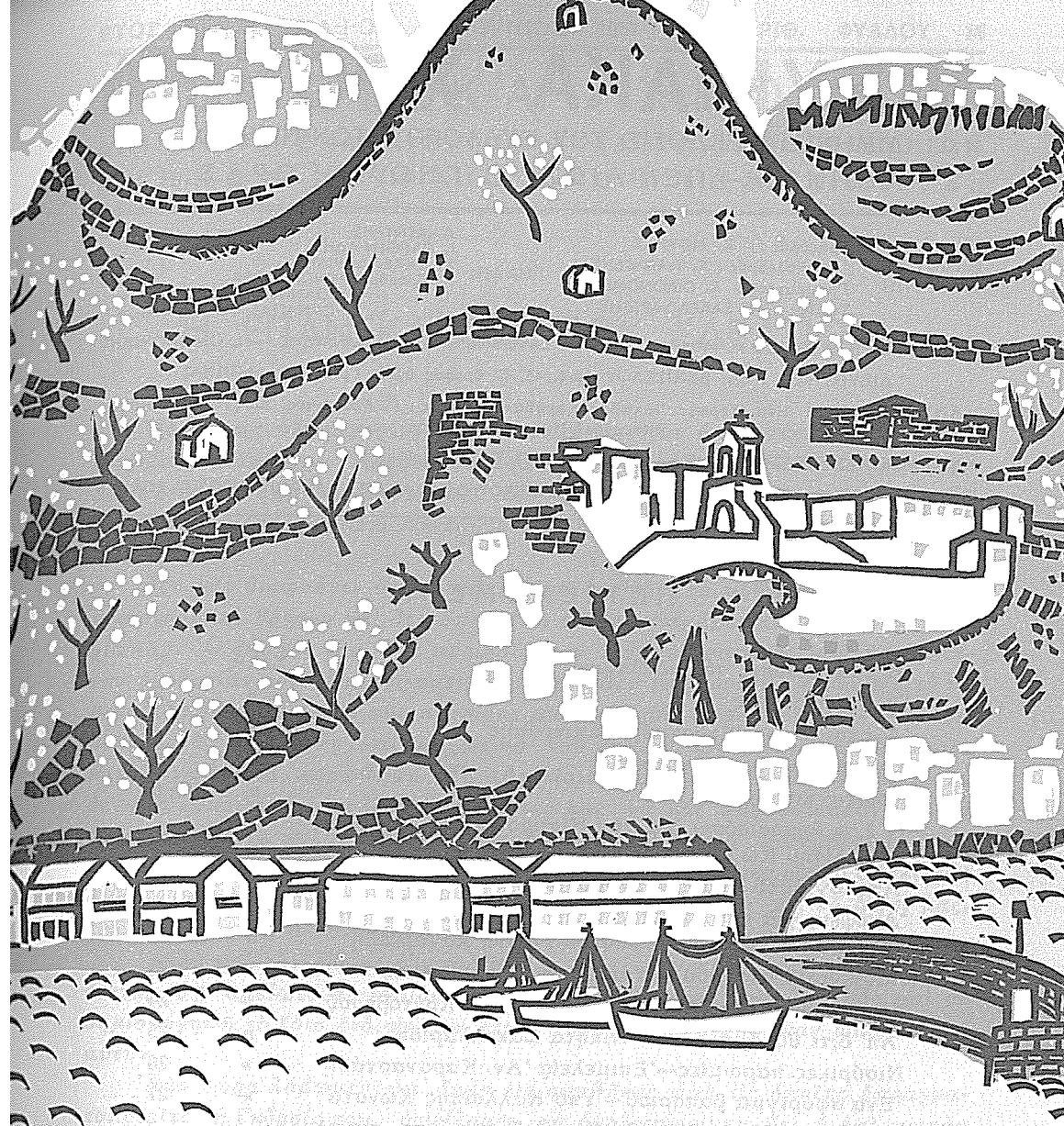

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΤΟΣ 3^{ΟΝ} - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1957 - ΤΕΥΧΟΣ 16

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ "Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ",

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Πρόεδρος: Κ. ΜΟΥΡΑΣ
Ἀντιπρόεδρος: Κ. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
Γραμματεὺς: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Ταμίας: Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Δ. ΚΕΝΤΡΗΣ
Ι. ΠΑΡΘΕΝΑΔΗΣ
Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
ΜΕΛΗ: Ὁ Πρόεδρος "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ", Ἀθηνῶν
» » "ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ", »
» » "ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΡΜΙΑΝΗΣ", »

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. ΜΟΥΡΑΣ - ΠΑΥΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ - Α. ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ - Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ἀριθ. 46, Γ' δροφος ἀριθ. Γραφ. 110 — ΑΘΗΝΑΙ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Νέα Ὑόρκη: Ἰάκωβος Καραβάκης. Ρόδος: Γ. Κουμέντος. Κῶς: Α. Πληθίδης
Νίσυρος: Νικ. Διακομιχάλης

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ: Ι. Παυλίδης — Π. Γ. Σακλαριδης

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 60 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 3 — ΑΕΡΟΠ. ΑΠΟΣΤ. ΔΟΛΛ. 5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐπανεκδοσις τοῦ «Δελτίου»	Σελίς	1
Οἱ δωρηταὶ μας	»	2
Ἀνακοινώσεις Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς	»	3
Συλλογικαὶ Ἀνακοινώσεις	»	4
Κρίσεις καὶ Σχόλια	»	5-6
Τί ἔχω δημοσιεύσει διὰ τὴν Νίσυρον—Ὑπὸ Μητροπολίτου Κῶ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	»	7-11
Ἀπολογισμοὶ Δήμου Μανδρακίου	»	12-18
Ἀπόψεις γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας τοῦ τόπου μας—Ὑπὸ τοῦ γεωπόνου Γιάννη Ζαχαριάδη	»	19-22
Λαογραφία Νισύρου — Ὑπὸ Κ. Ν. Ἀνδριωτάκη	»	23
Τὸ παληόκαστρο Νισύρου—Ἐπιμ. Α. Κ. Κοντοβερού	»	24
Ἀπ' ὅ,τι θυᾶμαι—Ὑπὸ Νικήτα Σακελλαρίδη	»	25
Νισύρικες παροιμίες—Ἐπιμελεία Ἀν. Καραναστάση	»	26
Ἐνα σφύριγμα βαποριοῦ—Ὑπὸ Καλλιόπης Κώνστα	»	27
Τὰ Δωρητήρια τοῦ Γυαλιοῦ καὶ Περγούσης εἰς τὸν Δῆμον Μανδρακίου	»	28
Ἱστορικὰ ἔγγραφα Νισύρου — Ἐπιμ. Κ. Σακελλαρίδη	»	29
Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν Σύνταξιν	»	30
Νεκρολογίαι	»	31-32
Νισυριακοὶ ἀντίλαλοι	»	16α-16β

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΤΩ ΝΟΜΩ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σύλλογος Νισυρίων "Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ",
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΤ. ΤΖΑΝΕΤΗ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ 17 - ΑΘΗΝΑΙ

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ "Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ,,

Η ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ "ΔΕΛΤΙΟΥ,,

Ἰδιωτικὲς πληροφορίαι φέρουν ὅτι ἐπίκειται ἡ ἐπανεκδοσίς τοῦ Δελτίου τοῦ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς. Ἴσως τῇ στιγμῇ ποὺ γράφονται οἱ γραμμὲς αὐτὲς νὰ ἔχη κυκλοφορήσει τὸ πρῶτο τεῦχος. Καίτοι στεροῦμεθα ἐπισήμων πληροφοριῶν, ἐν τούτοις χαιρετίζομεν μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ τὴν ἐπανεκδοσιν.

Δὲν μᾶς διαφεύγει ὅτι τὸ «Δελτίον» ὑπῆρξε τὸ πρῶτον Νισυριακὸ δημοσιογραφικὸ ὄργανον καὶ ὅτι, ὅπως ὅλα τὰ ἔντυπα, ἔχει καὶ αὐτὸ τὴν ἱστορίαν του. Ὁ σκοπὸς του ἦτο περισσότερον εἰδησεογραφικὸς καὶ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν τὸν ἐξεπλήρωσεν ἀπόλυτα. Δὲν περιορίσθη ὅμως εἰς τὸ νὰ μεταδίδῃ τὰ κοινωνικὰ τῆς πατρίδος μας καὶ τῶν παροικιῶν τοῦ ἑξωτερικοῦ, ἀλλὰ ἡσχολήθη καὶ μὲ ζωτικὰ τοῦ νησιοῦ μας ζητήματα, τὰ ὅποια κατὰ ἓνα τρόπο προώθησε. Τὸ «Δελτίον» συνετέλεσεν ἀκόμη εἰς τὸ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία σὲ πολλοὺς πατριῶτες μας νὰ μᾶς παρουσιάσουν ἀρκετὰ ἀριστουργήματα πεζοῦ καὶ ποιητικοῦ λόγου, τὰ ὅποια θὰ ἐξήλευν ἴσως ἐπαγγελματίαις πεζογράφοι καὶ ποιηταί. Πολλὰ ὀφείλομεν εἰς τὸ «Δελτίον» διότι ἐκτὸς ἀπὸ τὴς τόσας ὑπηρεσίας ποὺ προσέφερεν εἰς τὸ Νησί μας, ἐπέτυχεν νὰ γίνῃ ὁ συνδετικὸς κρίκος τῶν ἀπανταχοῦ Νισυρίων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ Ἔθνος ἐξυπηρέτησε, διότι συνετέλεσε καὶ αὐτὸ εἰς τὸ νὰ διατηρηθῇ ἀμείωτο τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μεγάλων γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ δημιουργηθῇ τὸ ἴδιον ἐνδιαφέρον στοὺς νέους ποὺ γεννήθηκαν μακριὰ ἀπ' αὐτήν.

Ἐὰν τώρα λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴς συνθήκες ὑπὸ τὴς ὁποῖαι ἐπραγματοποιεῖτο ἡ ἔκδοσίς του, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἔκδοσίς του ἀπετέλεσε πραγματικὸν ἄθλον, ἀνήκει δὲ δίκαιος ἔπαινος εἰς ὅσους ἡσχολήθησαν μὲ αὐτήν. Ἐχει ἐπομένως τὴν ἱστορίαν του τὸ «Δελτίον». Ἱστορίαν σεβαστὴν καὶ ἀξιοζήλευτον. Διὰ τοῦτο μὲ πραγματικὴν λύπην ἠκούσαμεν ὅτι ἔπαυσε νὰ ἐκδίδεται.

Πληροφορούμεθα ὅτι ὑπὸ τὴν νέαν του ἔκδοσιν θὰ κυκλοφορήσῃ μὲ νέον ὄνομα. χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι τοπικίζομεν, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἔχωμε τὴν γνώμη ὅτι τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ δικαιοσύνην. Τιμοῦμε καὶ γεραίρουμε καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς Συλλόγους καὶ Ὁργανώσεις, διότι τοὺς ἀξίζει ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀγάπη μας. Ἀλλὰ δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ διακοπῇ ἡ ἱστορία τοῦ «Δελτίου», ἱστορία δεκαετηρίδων, ἱστορία γεμάτη

τιμή, γεμάτη ἀφοσίωσι, γεμάτη ἀγάπη καὶ λατρεία γιὰ τὴ μικρὴ μας πα-
τρίδα. Εἶναι ἀναμφισβήτητο γεγονός ὅτι οἱ Νισύριοι ἔχουν πραγματικὰ
ἀνεπτυγμένη τὴν Συλλογικὴν ἰδέαν εἰς τὴν ὁποίαν πιστεύουν φανατικὰ καὶ
στὴν ὁποία δίνουν ὅλην τὴν ἀγάπην. Γι' αὐτὸ καὶ τιμοῦν τοὺς Συλλό-
γους τῶν καὶ φυσικὰ μὲ λύπην τοὺς βλέπουν κάθε τι ποὺ τοὺς ὑποτιμᾷ.
Γιατὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ τίτλου τοῦ «Δελτίου» ἀποτελεῖ καὶ ὑποτίμησι στὸ
θανμαστὸ ἔργο ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ Γνωμαγόρας καὶ σὰν διάδοχος τοῦ
Ὁμήρου καὶ τῆς Πορφυρίδος καὶ σὰν Γνωμαγόρας.

Ἡ Νισυριακὴ συλλογικὴ ἰδεολογία, μιὰ ἰδεολογία ἀνωτέρου ἡθικοῦ
καὶ πατριωτικοῦ ἐπιπέδου, δὲν θὰ πρέπει νὰ δεχθῇ μιὰ τέτοια ὑποτί-
μησι τοῦ πρυτάνεως τῶν Νισυριακῶν Συλλόγων τῆς Ἀμερικῆς, ποὺ συγ-
κριτικὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε, χωρὶς νὰ νομίζουμε πὼς διακινδυνεύουμε νὰ
φθάσωμε σὲ ὑπερβολή, δικαιούται καὶ τοῦ τίτλου τοῦ πρυτάνεως τῶν το-
πικῶν Ἑλληνικῶν Σωματείων τῆς Ἀμερικῆς.

ΟΙ ΔΩΡΗΤΑΙ ΜΑΣ

Εἰς τὴν ἑκκλησίαν μας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν «Χρονικῶν», ἀντεπεκρίθησαν
μέχρι τῆς στιγμῆς οἱ κατωτέρω συμπατριῶται μας, μὲ τὰ ἀναφερόμενα ποσά.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

Χαράλαμπος Κοντονικολάου	Δολ.	50
Νικόλαος Κ. Σακλαρῆς	»	30
Λάζαρος Κοντοβερὸς γ' δόσ.	»	25
Νικόλαος Καλογήρου	»	15
Ἐμμανουὴλ Κλεόπουλος	»	15
Παναγιώτης Γ. Σακλαρίδης	»	15
Ἰάκωβος Καραβάκης	»	10
Ὁδυσσεὺς Γεωργάκης	»	10
Δημήτριος Χαρίτος	»	10
Ἀντώνιος Λυβίτης	»	10
Νικόλαος Γιαννιὸς	Δρχ.	451

ΝΙΣΥΡΟΣ

Χαράλαμπος Ἐμμανουηλίδης	Δρχ.	1.000
Δῆμος Μανδρακίου	»	500
Γεώργιος Βουτσᾶς	»	300
Γνωμαγόρας Νισύρου	»	150
Δημήτριος Ζήσιμος	Δολ.	10
Φίλιππος Κ. Φιλίππου	»	10
ΑΘΗΝΑΙ		
Ὑπουργεῖον Παιδείας	Δρχ.	2.000
Ἰωάννης Γ. Ζούνης	»	1.500
Δημήτριος Παπακέντρης	»	500
Κων. Ὁ. Σακελλαρίδης	»	500
Γεώργιος Ὁ. Σακελλαρίδης	»	500
Κων. Π. Μούρας	»	500
Νικήτας Σακελλαρίδης	»	300

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἐνισχυτὰς μας ἀπευθύνομεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

“Ὅπως κατ’ ἐπανάληψιν ἐδηλώσαμεν, τὰ «Νισυριακά Χρονικά» ἔχουν τὴν φιλοδοξίαν νὰ ἀποβοῦν τὸ ἀρχεῖον τοῦ ἱστορικοῦ καὶ λαογραφικοῦ πλούτου τῆς Νισύρου, ἀλλὰ καὶ κάθε διατριβῆς ἢ μελέτης ποῦ ἔχει γραφῇ γιὰ τὴν Νίσυρο, μὲ σκοπὸ νὰ τὰ διαφυλάξουν γιὰ τὶς ἐπερχόμενες γενεές καὶ τοὺς εἰδικοὺς μελετητάς. Ἀπευθύνομεν συνεπῶς θερμὴν παράκλησιν εἰς ὅλους ὅσοι ἔγραψαν εἰς περιοδικὰ ἢ ἡμερησίως, ἢ ἀκόμη στὸ Δελτίο καὶ εἰς βιβλία, νὰ θελήσουν νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὰ δημοσιεύματά των πρὸς καταχώρησιν. Ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους, ἀρχίζομεν τὴν δημοσίευσιν τῶν ποιημάτων τοῦ ἀειμνήστου Δ. Γ. Μπαλαλᾶ, τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ κατὰ τὸ 1935 ἐκδοθὲν ἐν Καῖρῳ βιβλίον του «Τὰ χωριανά μου», ἀκολουθοῦντες τὴν σειρὰν αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ

Τὰ συγχαρητήρια συμπατριωτῶν μας καὶ μὴ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ γνωστοὶ ἐργάται τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐπιστήμης, διὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ περιοδικοῦ μας, μᾶς τονώνουν εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ μίαν συνεχῆ βελτίωσιν του. Διὰ νὰ φθάσωμεν ὁμῶς στὸ σημεῖον αὐτὸ, χρειάζονται συνεχεῖς προσπάθειαι καὶ κόπος πολὺς, τὸν ὁποῖον μόνον ὅσοι ἔτυχε νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ παρόμοια ἐργασία μποροῦν νὰ συλλάβουν. Διότι ὅλοι μας ἔχομε τὴν βιοποριστικὴν ἐργασία καὶ τὰς ὑποχρεώσεις μας, κανεὶς δὲ δὲν ἔχει ἀσχοληθῇ κατ’ ἐπάγγελμα μὲ παρόμοια ἐργασία. Ὡστόσο, δὲν νομίζομεν ἄσκοπο νὰ πληροφορήσωμεν τοὺς ἀναγνώστας μας ὅτι τὸ περιοδικὸν ταχυδρομεῖται εἰς ὅλους τοὺς Νισυρίους τῶν ὁποίων ἐπετύχομεν νὰ ἔχωμε τὰς διευθύνσεις, δηλαδὴ Ἀμερικῆς εἰς 403, Αἰγύπτου - Αὐστραλίας 20, Νισύρου καὶ Δωδεκανήσου 170, Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Λειπψῆς Ἑλλάδος 180, δηλαδὴ ταχυδρομεῖται εἰς 773 πρόσωπα, τὰ ὁποῖα συνεχῶς αὐξάνουν. Ἀνάλογη εἶναι φυσικὰ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσις. Στὴν ἀρχὴ ἀπηρθύναμε προσωπικὰς ἐπιστολάς, κυρίως στὴν Ἀμερικὴ, ζητώντας οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις. Σταματήσαμε γιὰτὶ δὲν ἠθέλαμε νὰ γίνωμε φορτικοί. Εἶναι ὁμῶς ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς ἡ ἔκδοσις, διότι εἶναι ὀλίγοι ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἔστειλαν τὴν συνδρομὴν των καὶ ἀκόμη ὀλιγώτεροι ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἐνίσχυσαν οἰκονομικῶς. Γι’ αὐτὸ ἀπευθύνομε σήμερον ἰδιαιτέρως θερμὴν παράκλησιν πρὸς ὅλους τοὺς συμπατριώτας μας νὰ μᾶς ἐνισχύσουν διὰ τῆς ἀποστολῆς τῆς συνδρομῆς των καὶ ἐφ’ ὅσον εἶναι δυνατόν καὶ μὲ κάποιαν πρόσθετον ἐνίσχυσιν των, εἴτε ἀπ’ εὐθείας εἰς τὸν Ταμίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε διὰ τῶν κατὰ τόπους ἀντιπροσώπων μας. Παρακαλοῦμεν ἐπίσης ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἀποστέλλεται τὸ περιοδικόν, νὰ μᾶς γνωρίσουν τὰς διευθύνσεις των διὰ νὰ τὸ ἀποστέλλωμεν.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

«Γνωμαγόρας» Νέας Ὑόρκης,

Μᾶς ἀνεκοινώθη ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν Γενικὴν Συνέλευσιν, ἀπεφασίσθη ἡ διάθεσις 5.000 δολλαρίων διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὕδατοδεξα- νῆς τοῦ Παγοποιείου. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν διοργάνωσιν ἐράνου καὶ ἐορτῶν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ.

«Γνωμαγόρας» Ἀθηνῶν.

Τὴν 20ὴν Ἰουνίου, παραμονὴν τῆς ἐορτῆς τοῦ Νεομάρτυρος Ἀγίου Νικήτα τοῦ Νισυρίου, ὁ Γνωμαγόρας Ἀθηνῶν, ἐτέλεσεν ἑσπερινὸν μετ' ἄρτοκλασίας εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Κυψέλης, ὅπου ἀνεπέμφθη δέησις καὶ ὑπὲρ τῆς εὐδώσεως τῶν σκοπῶν καὶ ὑγείας τῶν μελῶν τοῦ Κέντρου καὶ Τμημάτων τοῦ Γνωμαγόρα, τῶν ἀδελφῶν Συλλόγων Παναγίας Θερμιανῆς καὶ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τῶν ἐν Νισύρῳ καὶ ἀλλαχοῦ Νισυριακῶν Συλλόγων.

Λόγῳ τοῦ ἐργασίμου τῆς ἡμέρας, δὲν παρευρέθησαν ὅλοι ὅσοι ἀσφαλῶς θὰ ἤθελαν νὰ τιμήσουν τὴν μνήμην τοῦ Ἀγίου. Ὡς ἐκ τούτου τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον μελετᾷ τὴν μετᾶθεσιν τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς ἐορτῆς τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν ἐορτὴν καὶ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ εἰς ἐξωκλήσιον, ὥστε νὰ συνδυασθῇ μὲ πάν- δημον ἐκδρομὴν καὶ τῶν τριῶν Συλλόγων τῶν Ἀθηνῶν.

Παναγία ἡ Θερμιανὴ.

Τὴν 9ην Ἰουνίου ἐ. ἔ. συνήλθον εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τὰ μέλη τοῦ Ἀγαθοεργοῦ Συλλόγου Νισυρίων «Παναγία ἡ Θερμιανὴ», κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐξετάσθησαν διάφορα θέματα ἀφορῶντα τὰς ἐνεργείας τοῦ Δ. Σ. κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἑξάμηνον. Ἀκολούθως ἀφοῦ ἐλήφθησαν ὁμοφώνως διάφοροι ἀποφάσεις τῆς ἀρμοδιότητός της, ἡ Γεν. Συνέλευσις, ἐνέκρινε τὰς ἐκτεθεῖσας ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου καὶ ληφθεῖσας ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. ἀποφάσεις ὅπως ὁ Σύλλογος α) Διοργανώσῃ μίαν ἐκδρομὴν κατὰ τὸ πρῶτον 15/θήμερον τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἐ. ἔ. β) Ὅπως ἐορτάσῃ τὴν ἐορτὴν τοῦ Συλλόγου μετὰ τῆς δεοῦσης μεγαλοπρεπειας. γ) Ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν καλυτέραν ὀργάνωσιν τοῦ Συλλόγου μας».

Σύλλογος Ἁγίου Ἰωάννης Θεολόγος Ἀθηνῶν

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς τὴν τακτικὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἀπεφάσισε μεταξὺ ἄλλων: α) ὅπως τὴν ἀναβληθεῖσαν ἐκδρομὴν τῆς 1ης Μαΐου πραγματοποιήσῃ ἀνυπερθέτως τὴν 14ην Ἰουλίου, β) ὅπως προικοδοτηθῇ ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Ἀδελφότητος, βάσει τοῦ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Βασιλέως θεσμοῦ προικοδοτήσεως, μία ἐκ τῶν ἀπόρων κορασίδων τῶν Νικιῶν καὶ γ) ὅπως ἐκφράσῃ τὰ συλλυπητήριά του εἰς τὴν οἰκογένειαν Ἑμμανουὴλ Νικητιάδῃ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅστις ὑπῆρξεν ἰδρυτικὸν μέλος καὶ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος.

Ἐνωσις Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Νισύρου.

Κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 19ης Μαΐου ἀνεδείχθη ἡ νέα Διοίκησις τῆς Ἐνώσεως, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν κ. κ. Γεωργίου Ν. Σακελλαρίδῃ ὡς προέδρου, Ἰακώβου Ν. Γεωργιάκῃ ὡς ἀντιπροέδρου, Μιχαὴλ Γ. Κέντρη ὡς Γεν. Γραμματέως, Ἰωάννου Χρ. Κορωναίου ὡς ταμίου καὶ Χαραλάμπ. Διακομιχάλῃ, Γεωργίου Παυλάκῃ καὶ Πασχάλῃ Διακοβασίλῃ ὡς μελῶν.

Σ. Σ. Συγχαίρομεν τοὺς νεοεκλεγέντας καὶ εὐχόμεθα εὐόδωσιν τοῦ ἔργου των.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἀγίου Νικήτα.

Παρά τοῦ ἐν Ρόδῳ ἀνταποκριτοῦ μας, μᾶς ἀπεστάλη ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 978 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρόδου πρὸς τὴν Χριστιανικὴν Ἑνωσιν, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐδόθη, ὡς μᾶς γράφει, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ σχολίου μας τοῦ δημοσιευθέντος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὡς ἀνωτέρω τίτλον εἰς τὸ 14ον τεῦχος μας καὶ τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν κατωτέρω:

«Ἐχομεν ὑπ' ὅφει τὴν ὑπ' ἀρ. πρωτ. 47/24 9 56 ὑμετέραν ἀναφοράν. Εἰς ἀπάντησιν γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι αἱ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἀγίου Νικήτα πραγματοποιούμεναι εἰσπράξεις, θὰ περιέρχονται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον τοῦ Ἑνοριακοῦ Ναοῦ Ποταμητίσσης, τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δαπανᾷ διὰ τὴν θεαπείαν καὶ πληρῶσιν τῶν ἀναγκῶν καὶ ἐλλείψεων τοῦ Ναοῦ. Αἱ εἰσπράξεις θὰ καταγράφωνται ἐν ἰδιαιτέρῳ λογαριασμῷ.

Ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Ρόδου τῇ 10/10/96
Εὐχέτης πρὸς Κύριον
Ὁ Ρόδου ΣΠΥΡΙΑΔΩΝ

Λυπούμεθα διότι διὰ τοῦ ἐγγράφου τοῦτον δὲν παρέχεται σαφὴς ἀπάντησις εἰς τὰς διατυπωθείσας ἀπόψεις καὶ ἀπορίας μας, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ ὑφίστανται. Προσθετέι ὁμως κατὰ τὴν γνώμην μας νέα στοιχεῖα κα ἀρωτήματα καὶ 1ον) αἱ εἰσπράξεις θὰ περιέρχωνται ἐς τὸ Ταμεῖον τῆς Ποταμητίσσης, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δαπανᾷ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικήτα; Εἶναι συνεπὲς δικαίωμα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ποταμητίσσης νὰ κρίνῃ ἂν πρέπη νὰ διαθέσῃ διὰ τὸν Ἅγιον Νικήτα καὶ πόσα, ἐφ' ὅσον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δαπανᾷ ὅλας τὰς εἰσπράξεις διὰ τὸν Ναόν;

2) Μὲ τὴν φράσιν «αἱ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ πραγματοποιούμεναι εἰσπράξεις» νοοῦνται μόνον αἱ ἐξ ἱεροτελεστιῶν, ἢ μήπως περιλαμβάνονται εἰς αὐτὰς καὶ αἱ πρὸς τὴν Χριστ. Ἑνωσιν δωρεαί, τὰ ἔσοδα ἐκ τοῦ συμποσίου καὶ τῆς κούπας τῆς ἐτησίας πανηγύρεως καὶ τὰ ἔσοδα ἐκ χοροεσπερίδων, ὁργανουμένων ἐράων κλπ;

3) Μὲ τὴν φράσιν «Αἱ εἰσπράξεις θὰ καταγράφωνται εἰς ἰδιαιτέρον λογαριασμόν» τί ἐννοεῖ; Θὰ ἀποτελέσῃ δηλαδὴ οὗτος ἰδιαιτέρων διαχειρίσιν ἢ μέρος τῆς ὅλης διαχειρίσεως τοῦ ναοῦ τῆς Ποταμητίσσης, ὁπότε θὰ παρακρατῇται ἐξ αὐτοῦ τὸ βαρῦνον τοὺς Ἑνοριακοὺς Ναοὺς ποσοστὸν ὑπὲρ τοῦ Κράτους καὶ ἄλλων.

Ἡμεῖς τουλάχιστον ἐξακολουθοῦμεν νὰ πι-

στεύομεν ὅτι πρόκειται περὶ Κτητορικοῦ Ναοῦ καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ παρεκκλήσιον τοῦ Ἑνοριακοῦ τοιοῦτον καὶ νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὴν διαχείρισιν αὐτοῦ ἢ τῆς Μητροπόλεως.

Ἀπάντησιν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐρωτήματά μας πρὸς κατόπισιν τῶν συμπατριωτῶν μας, οἱ ὁποῖοι διέθεσαν καὶ διαθέτουν τὰ χρήματά των διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, νομίζομεν ὅτι δικαιούμεθα νὰ ἀξιώσωμεν, τὸσον παρὰ τῆς Χριστιανικῆς Ἑνώσεως, ὅτε, ἐν ἑκείνῳ ἔναντι αὐτῶν, ὅσον καὶ παρὰ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ποταμητίσσης, τὴν ἠθικὴν εὐθύνην τὴν ὁποίαν δὲν καλύπτει τὸ δημοσιευόμενον ἐγγράφον.

Δωρεαὶ ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου

Πληροφορούμεθα ὅτι κατόπιν δωρεᾶς του ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ συμπατριώτου μας Ἀποστόλου Κεχαγιά ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μανδρακίου καὶ εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς του Γεωργίου, ἀπεστάλησαν εἰς αὐτὸ ἐξ Ἀθηνῶν 11 Ἐποπτικὰ ὄργανα διὰ τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς, ἀξίας 800 δραχμῶν. Εἰς τὸ ἴδιον σχολεῖον ἀπεστάλησαν ἐπίσης ὡς δωρεὰ καὶ ἑτέρα 12 συσκευαὶ καὶ ὄργανα ἀξίας δρχ. 2.500. Οὕτω καὶ μὲ τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ σχολεῖον ἑτέρα 5 δημιουργεῖται μία καλὴ ἀρχὴ διὰ τὸν ἐφοδιασμόν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου μὲ τὰ ἀπαραίτητα ὄργανα, ποῦ θὰ συντελέσουν εἰς τὴν καλυτέραν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν κατανόησιν τῶν δυσκόλων προβλημάτων τῆς Φυσικῆς.

Συγχαίρομεν τὸν κ. Ἀπόστολον Κεχαγιά τόσο διὰ τὴν εὐγενῆ χειρονομίαν του, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐμπνευσιν, διότι αὕτη ἀνταποκρίνεται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἔτρεφε διὰ τὸ σχολεῖον ὁ αἰεμνηστος πατὴρ του, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ διδασκατηρίου τοῦ ὁποῖου ἠγωνίσθη, ὡς πρῶτος ταμίης τοῦ Ὁμήρου, μὲ ἐπιμονὴν καὶ αὐτοθυσίαν, ὥστε νὰ ἀποβῇ πραγματικὸς πρωτογὰτης αὐτῆς καὶ ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν, ὅπως ὑπάρξωσι καὶ ἄλλοι εὐγενεῖς δωρηταί, πρὸς τὸ καλὸν τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου μας.

Αἱ Ἐκκλησίαι μας ἄλλοτε καὶ τώρα

Ἀπὸ ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Νισύρῳ συμπατριώτου μας Φιλίππου Ι. Φιλίππου, πληροφοροῦμεθα ὅτι κατὰ τὸ 1903 ὑπῆρχον εἰς τὸ Μανδράκι 12 ἱερεῖς, ἐλειτουργοῦντο δὲ τακτικῶς καὶ κατ'ἀμεστον ἀπὸ πιστοὺς 6 ἐκκλησίαι, ἥτοι ἡ Σπηλιανή, ἡ Ποταμητίσα, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ὁ Σταυρός, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καὶ ἡ Καθολικὴ. Ἀπὸ

πολλῶν ἐτῶν ἡ Κυριακάτικη λειτουργία περιωρίσθη εἰς τὰς δύο πρώτας Ἑκκλησίας, εἰς τὰς ὁποίας καὶ προσήρχοντο ἄθροιο οἱ κάτοικοι. Τὰ τελευταῖα ὅμως χρόνια τὸ ἐκκλησίασμα ἡραιώθη εἰς βαθμὸν ποῦ προκαλεῖ τὴν θλίψιν, ἀποτελεῖται δὲ κυρίως ἀπὸ τοὺς γέρους καὶ τὰς γυναῖκας. Οἱ νέοι καὶ οἱ ὥριμοι ἄνδρες ἀποφεύγουν συστηματικὰ σχεδὸν τὴν ἐκκλησίαν. Προκαλεῖ πραγματικὴν θλίψιν τὸ γεγονός ὅτι σ' αὐτὴν μάλιστα τὴν Σηπλιανή, ποῦ δὲν παύομε νὰ τὴν ἐπικαλούμεθα σὲ κάθε δύσκολη στιγμή τῆς ζωῆς μας καὶ μπροστὰ στὴν Ἁγία Εἰκόνα τῆς ὁποίας αἰσθανόμεθα ἱερὸν ρῖγος, δὲν θὰ δῆτε τὴν Κυριακὴ παρὰ τοὺς Ἐπιτρόπους, τοὺς ψάλτες καὶ μερικές γυναῖκες. Δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ παρουσιάζει σοβαρὰν κάμψιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος μετὰ τοῦ ἄρρενος πληθυσμοῦ καὶ ἐγκυμονεῖ κοινωνικοὺς τουλάχιστον κινδύνους, ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἡ ἀντιμετώπισις καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῆς. Καὶ ἀποτελεῖ τοῦτο καθήκον, ὃχι μόνον τῶν διακονούντων εἰς τοὺς Ναοὺς, ἀλλὰ καὶ τῶν κοινωνικῶν ἡγητόρων καὶ στελεχῶν. Δὲν μᾶς διαφεύγει ὅτι οἱ Ναοὶ μας παρουσιάζουν ἐλλείψεις. Νομίζομεν ὅμως ὅτι πολλαὶ ἀπ' αὐτὰς εἶναι δυνατόν νὰ συμπληρωθοῦν, ὥστε ἡ παραμονὴ εἰς αὐτοὺς ὃχι μόνον νὰ μὴ εἶναι κουραστικὴ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποβαίνῃ εὐχάριστος. Αἱ στῆλαι μας εὐχαρίστως θὰ τεθοῦν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν διοίκησιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν ἐκκλησιῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ὑποσχόμεθα ἀμερίστον τὴν συμπαράστασιν μας εἰς πᾶσαν προσπάθειάν των.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διὰ τὴν Νίσυρον.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 35256 ἐ.ξ. ἀποφάσεως τῆς Συγκλήτου αὐτῆς, ἀνέθεσεν εἰς τὸν συντάκτην τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ κ. Ἀναστάσιον Καραναστάσην ἐκ Κῶ ὅπως ἐπισκεφθῇ ἐντὸς τοῦ θέρους τὴν Νίσυρον διὰ νὰ μελετήσῃ τὸ γλωσσικὸν ἰδιώμα τῆς καὶ νὰ συγκεντρώσῃ γλωσσικὸν ὕλικόν. Χαίρομεν ἰδιαίτερος διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τῆς Ἀκαδημίας, διότι δημιουργεῖται οὕτω μία ἀπαρχὴ τῆς ἐνδεικνυομένης σοβαρᾶς ἐνεργείας διὰ τὴν μελέτην τοῦ γλωσσικοῦ πλούτου τῆς πατρίδος μας, ἡ ὁποία, ὡς ἐλπίζομεν θὰ ἐκταθῇ καὶ εἰς τὴν μελέτην τοῦ λαογραφικοῦ καὶ ἱστορικοῦ ὕλικου.

Χαίρομεν ἐπίσης διότι ἡ προσπάθεια αὕτη ἀνετέθη εἰς τὸν ἐκλεκτὸν συμπατριώτην καὶ συνεργάτην μας κ. Ἀναστάσιον Καραναστάσην ὁ ὁποῖος ὡς καὶ ἡ οἰκογένειά του, ἔχει παλαιούς δεσμοὺς φιλίας καὶ ἀγάπης μετὰ τὴν πατρίδα μας.

Χαίρομεν τέλος διότι καὶ τὰ «Ν.Χ.» συνετέλεσαν κατὰ τι εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς. Θὰ πρέπει ὅμως ἡ ἀπόφασις αὐτὴ τῆς Ἀκαδημίας νὰ ἀξιοποιηθῇ εἰς τὸ ἀνώτατον δυνατόν ὅριον. Καὶ θὰ ἀξιοποιηθῇ, ἐὰν ὅλοι οἱ δυνάμενοι, συνδράμουν τὸν ἀγαπητόν κ. Καραναστάσην εἰς τὸ ἔργον του.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τονίσωμεν τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν ποῦ θὰ ἔχῃ ἡ συνδρομὴ τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας εἰς τὸ ἔργον του, τὴν ὁποίαν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ τοῦ παράσχουν ἀμέριστον.

Ὁ κ. Καραναστάσης εὐχαρίστως θὰ κατατοπίσῃ, ὡς μᾶς ἐδήλωσεν ὅλους ὅσοι θέλουν νὰ ἀσχοληθοῦν μετὰ τὴν συγκέντρωσιν ὕλικου. Πρόκειται συνεπῶς περὶ πολυτίμου εὐκαιρίας, τῆς ὁποίας ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἐπωφεληθῶσιν οἱ συνεργάται μας.

Παγοποιεῖον

Ἀκόμῃ ἓνα ἔργο πολιτισμοῦ, ἐνεκαίνισθη καὶ ἤρχισε νὰ λειτουργῇ εἰς τὴν πατρίδα μας, χάρις εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Διοικήσεως Δωδεκανησιακῆς περιουσίας καὶ τὸν Γνωμαγόρα Νέας Ὑόρκης. Τὸ παγοποιεῖον, συμπληρώνει ἓνα σοβαρὸν κενὸν καὶ παρέχει εἰς τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς ἐπισκέπτας, ἀπαραίτητον ὅσον καὶ στοιχειώδη ἄνεσιν. Ἰδιαίτερος ὅμως ἐξυπηρετεῖ τὰ Κοινοτικὰ Λουτρά καὶ τὴν πελατεῖαν των. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Δημοτικὴ μας Ἀρχὴ θὰ φροντίσῃ ἐγκαίρως διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν λουτρῶν μετὰ τὰ κάλληλον ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπαρκὲς ψυγεῖον. Τονίζομεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπαρκείας τοῦ ψυγείου, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ παρέχῃ ὃχι μόνον κρύο νερό, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρῇ τὰ τρόφιμα καὶ νὰ παγώνῃ τὰ φρούτα.

Ἡ οἰκονομικὴ συμβολὴ τοῦ παγοποιείου, ἀναφερομένη κυρίως εἰς τὴν ἀλιείαν, εἶναι ἐπίσης ὑπολογισμός, διότι δημιουργεῖ δυνατότητας ἐπεκτάσεως καὶ δραστηριοποιήσεως αὐτῆς καὶ συνεπῶς αὐξήσιν τοῦ ἐξ αὐτῆς εἰσοδήματος. Ἀτυχῶς δὲν ἐπετεύχθη ἀκόμῃ ἡ κατασκευὴ τῆς ὑδατοδεξαμενῆς τοῦ Παγοποιείου. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅμως ὅτι θὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα μέριμνα, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ συνέχισις τῆς λειτουργίας του.

Μητροπολίτη Κῶ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΤΙ ΕΧΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΝΙΣΥΡΟΝ

ΤΟ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΗ κάθε Νισύριος, τι ἔχει γραφῇ διὰ τὴν Νίσυρον, καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ τι ἔγραψαν καὶ ἐδημοσίευσαν Νισύριοι, ὄχι μόνον διὰ τὴν Νίσυρον ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Δωδεκανήσον, καὶ γενικῶς, ἐπίσης δὲ καὶ τί ἄλλοι ἔγραψαν περὶ Νισυρίων, εἶναι κεφάλαιον σπουδαιοτάτων πατριωτικῶν γνώσεων. Εἶναι μία, οὕτως εἰπεῖν, «Πατριωτικὴ Πνευματικὴ Οἰκοκυρικὴ», γονίμου ἐνδιαφέροντος καὶ ἀπεράντου ὠφελείας, ὄχι μόνον διὰ τοὺς συγχρόνους Νισυρίους, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μεταγενεστέρους, καὶ ἀσυγκρίτως περισσότερον δι' αὐτούς.

Τὰ «Νισυριακὰ Χρονικά», εἰς τὴν περιωπὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνυψώθησαν, εἶναι ἀρμόδια διὰ νὰ ἐπιτύχωσι τὸ πατριωτικὸν τοῦτο δημοσιογραφικὸν ἐγχείρημα ἐντὸς τῶν δυνατῶν δι' αὐτὸ πλαισίων.

Μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς δὲν ἐδίστασα νὰ περισυλλέξω καὶ νὰ καταθέσω εἰς τοὺς κόλπους αὐτῶν ὅ,τι κατὰ καιρὸν, καθ' ὅσον μοι ἐπέτρεπον οἱ χρόνοι καὶ αἱ περιστάσεις νὰ δημοσιεύσω διὰ τὴν Νίσυρον. Ἰδοὺ τῶν δημοσιευμάτων τούτων οἱ τίτλοι, καὶ οἱ τόποι ὅπου ἐδημοσιεύθησαν:

Α'. Ἐκκλησιαστικά.

1. «*Ἀληθείας βεβαίωσις*». Ἐν «Ἐκκλησιαστικῷ Φάρῳ» Ἀλεξανδρείας. Τόμῳ ΙΒ'. Ἔτει ς'. 1913, ἐν σελ. 275-278.- Ὁ Χίος λόγιος Κ. Α. Σγουρός ἐδημοσίευσεν γνώμην αὐτοῦ ὅτι ὁ ἅγιος Νεομάρτυς Νικήτας ὁ Νισύριος μαρτύρησε τῷ 1752. Ἀναιροῦμεν διὰ τὸν δημοσιεύματος ἡμῶν τὴν ἐσφαλμένην ταύτην δοξασίαν, καὶ κατοχυροῦμεν τὴν πραγματικὴν χρονολογίαν τοῦ μαρτυρίου: 21 Ἰουνίου 1732.

2. *Ἀκολουθία* τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Νικήτα τοῦ Νισυρίου μετὰ βιογραφικοῦ αὐτοῦ *Ὑπομνήματος*.

Ἐν Σάμῳ, 1910 (σελ. 24).- Περὶ τῆς

ἐκδόσεως ἡμῶν ταύτης εὐφήμως ἔγραψεν ὁ προμνημονευθεὶς λόγιος Κ. Α. Σγουρός, ἠντλησε δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ὑπομνήματος, ἐν «Χιακῷ Ἡμερολογίῳ» τοῦ 1912, ἐκδόσεως Κοραῆ Παπαντωνάκη, ἐν σελ. 178-183.

3. Ὁ ἅγιος Νεομάρτυς Νικήτας ὁ Νισύριος. Μελέτη ἱστορικὴ καὶ κριτικὴ, ἐν «Γρηγορίῳ Παλαμᾷ» Θεσσαλονίκης, ἔτους 1925, τεύχ. 111 115, σελ. 273-283.

4. Ὁ ἅγιος Νεομάρτυς Νικήτας ὁ Νισύριος. Ἄρθρον πανηγυρικόν, ἐν «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ», Ἀθηνῶν, 1932, φ. 276.

5. *Διαχοσιετηρὶς μαρτυρίου*: 21 Ἰουνίου 1732 21 Ἰουνίου 1932: Ὁ ἅγιος Νεομάρτυς Νικήτας ὁ Νισύριος. Ἐξεδόθη τύποις εἰς τευχίδιον πανηγυρικὸν χορηγία τοῦ ἐν Ἀθήναις Νισυριακοῦ Συλλόγου «Γνωμαγόρα», πόνοις καὶ ἐπιστάσις Ἀρχιμ. Ἐμμ. Ἰ. Καρπαθίου [νῦν Μητροπολίτου Κῶ]. 1932. (Σελ. 189).

Περὶ τῆς τύχης τοῦ βιβλίου παρὰ τῶν ἐν Δωδεκανήσῳ Ἰταλικῶν Ἀρχῶν ἀνάγνωθι ἐν «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ» τοῦ 1932.- Σχετικῶς πρὸς τὸ βιβλίον ἔγραψεν ὁ Ἰάκωβος Ν. Καζαβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον *Νισυρίων Συγγράμματα*: Ὁ Νισύριος Ἅγιος, ἐν ἐφημερίδι «Δωδεκανήσῳ» Ἀλεξανδρείας, ἔτους 1935, φ. τῆς 22ας Δεκεμβρίου.

6. *Γύρω ἀπὸ τὸ βιβλίον* τοῦ Ἁγίου Νικήτα.- Ἐν τῷ «Γνωμαγόρᾳ», Δελτίῳ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ὁμωνύμου Νισυριακοῦ Συλλόγου (Ἔτος Β', ἀριθμ. 14, σελ. 8) ἐδημοσιεύθη βιβλιοκρισία. Τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἄρθρον μου ἐν «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ», 1933, φυλ. 291, διαλαμβάνει Παρατηρήσεις εἰς τὴν βιβλιοκρισίαν ταύτην.

7. Ἡ ἐν Νισύρῳ Ἱερὰ Μονὴ *Σπηλιανῆς*. Ἐν περιοδικῷ «Ὁρθοδόξῳ Διδαχῇ», *Ρόδου*, Ἔτει Β' 1916, σελ. 282-284, 295-296, 307-309. Ἔτει Γ'.

1917, σελ. 89, 20-21, 44-45, 55-57, 65-69, 79-80, 90-91, 104-105, 116-117.

8. *Ἡ κτηματική περιουσία* τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς ἀπὸ τοῦ 1836 καὶ ἐξῆς: Παλαιὰ ἔγγραφα. Ἐν «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ» Ἀθηνῶν. Ἔτος Ζ'. 1926, περίοδος Β', ἀριθ. φ. 126-127.

9. Παλαιὰ *Ἐγγραφα* τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς. «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ», ἔτος Ε', περίοδος Β', ἀριθ. φύλ. 81 κ.έ. μέχρι τοῦ φύλλου 112.

10. Ἐγγραφα τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τῆς ἐπιλεγομένης *Κυρᾶς*. «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ», ἔτος 1925, ἀριθ. φ. 114, 115, 116.

11. Ὁ Νισύριος *Μητροπολίτης Καισαρείας Γρηγόριος*. «Δωδεκάνησος» *Ἀλεξανδρείας*, ἔτος 1936, φ. 29ης Νοεμβρίου καὶ «Θρησκευτικὴ καὶ Χριστιανικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», Ἀθηναί ἔτος Β', 1937, ἐν λέξει.

12. *Κατάλογος τῶν βιβλίων* τῆς ἐν Νισύρῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ», ἀριθ. 117, 118, 119.

Θρησκευτικὴ ἐθιμογραφία.

13. Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθαμμένων μας (Χριστουγεννιάτικη Νισυριακὴ ἀνάμνησις). «Αὐγῇ Δωδεκανησιακῇ», ἔτος ΙΘ', Ἀθήναι φ. 433.

Ἀγωγή.

14. Ἀπὸ τὴν Δωδεκανησιακὴν διανόησιν: *Εὐσεβοὺς γονέως ἱεραὶ παρακαταθῆκαι*. Περιδικόν «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» *Θεσσαλονίκης*, ἔτος Κ', τευχ. Γ' ἀριθ. 252, σελ. 97-194. Τὸ δημοσίευμα εἶναι ἀξία πάσης ἐξάρσεως ἐπιστολὴ τοῦ μακαρίτου λογίου Νισυρίου *Ἰωάννου Λογοθέτου* πρὸς τὸν ἐν Ρόδῳ σπουδάζοντα υἱὸν του μακαρίτην ἤδη καὶ αὐτόν, προώρως ἐκλιπόντα, Μιλτιάδην Λογοθέτην.

15. Εὐσεβοὺς γονέως παρακαταθῆκαι πρὸς τὴν κόρην του. «Γρηγόριος Παλαμᾶς» *Θεσσαλονίκης*, ἔτος Κ' 1936, σελ. 154-157. Πρόκειται περὶ

ἐξαιρέτως παιδαγωγικοῦ ποιήματος: τοῦ αὐτοῦ ἀειμνήστου Νισυρίου λογίου Ἰωάννου Λογοθέτου.

Νισύρικη φιλοσοφία.

16. Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον πραγματεύομαι δοξασίας τοῦ Νισυριακοῦ λαοῦ ἀποδίδων τὰς θρησκευτικὰς, ἠθικὰς, κοινωνικὰς σκέψεις καὶ ἀρχὰς καὶ συναισθήματα τοῦ λαοῦ τούτου ἢ διακριθέντων περὶ τὰ κεφάλαια ταῦτα Νισυρίων.

17. «Τὸ κεφάλιμ μας». «Γνωμαγόρας» *Νέας Ὑόρκης*. Ἔτος Ζ' 1937, φ. 64. Ἀνάπτυξις γνωμικοῦ: «Μιὰν ἄσπημ πέτραν τοῦ γιαλοῦ θὰ βάλω προσκεφάλι' ὅ,τι πατθαίν νει τὸ κορμὶν εἶν' ἀπὸ τὸ κεφάλιν».

18. Τῆς νύχτας τὸ περπάτημα». Ἐνθ. ἀν. φ. 65. Ἀνάπτυξις γνωμικοῦ: «Ὅποιοι τὴν νύχταμ πορπατεῖ λάσπαις καί... [κοπριαῖς] πατεῖ».

19. «Ὁ καλὸς λόγος [λόγος]. Ἐνθ. ἀν. φ. 66. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Κί' ὁ καλὸς ὁ λόγος ἀρραῶνας εἶ'...»

20. «Τὸ μάθημαν τῆς ὀρθας». Ἐνθ. ἀν. φ. 67. Ἀνάπτυξις τῆς γνώμης ὅτι: «πέντε γρόσα ἔχ' ἡ ὀρθα' κι' ἅμα βραδύαση, μάνι-μάνι πάει στὴ γ' κάση».

21. «Ἡ ἐλπίς εἰς τὸν Θεόν». Ἐνθ. ἀν. φ. 68. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «ὅπου βαστᾷ τὸν Θεό, ἔχ' χάν νει».

22. Ἡ ἀξία τῆς ὑπομονῆς. Ἐνθ. ἀν. φ. 69. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Ὅπου 'σεὶ τὴν ἀπομονὴν τὸ πεθυμᾷ θωρεῖ το».

23. «Προσαρμογὴ πρὸς τὸ περιβάλλον». Ἐνθ. ἀν. φ. 70. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Σ' ἓναν τόπον ἔλαχα, κι' ὅ,τι κάμναν ἔκαμνα».

24. «Ἐκλογή συζύγου». Ἐνθ. ἀν. φ. 71. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Παποῦτσιν ἀφ' τὸν τόποσ σου κι' ἄς εἶ γ καὶ μπαλλωμένο».

25. «Αὐτοκυριαρχία». Ἐνθ. ἀν. φ. 72. Ἀνάπτυξις τῆς παροιμίας: «Ἄς εἶμ' μικρόν τ' ἄλῳνιμ μου κι' ἄς εἶμ' μονασικόμ μου».

26. Ἐλλειψις τοῦ γινῶθι σαυτόν». Ἐνθ. ἀν. φ. 74. Ἀνάπτυξις τοῦ γνω-

μικοῦ: «Ἐγύρισε νὸ γάδαρος νὰ πῆ τὸμ πετεινὸν κεφάλαν».

27. «Ὁ χλευαστής». Ἐνθ. ἀν. φ. 75. Ἀνάπτυξις τῆς παροιμίας: «Τοῦ κόσμου τὸ περίπαισμαν τὸν κόσμον περιπαίζει».

28. «Ἡ αὐτοσυναίσθησις». Ἐνθ. ἀν. φ. 76. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Ἀλοῖς τὸδ δέρνουδ δεκαοχτὼ καὶ ἔν τὸδ δέρν' ὁ νοῦς του».

29. «Ἡ ἰδιότης τῶν ξένων». Ἐνθ. ἀν. φ. 77. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Τὰ ξένα ξαίνου [ν]».

30. «Ἡ ἀξία τῶν παθημάτων». Ἐνθ. ἀν. φ. 78. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Τὸ πάθος, μάθος».

31. «Καὶ πάλιν, ἡ ἀξία τῶν παθημάτων». Ἐνθ. ἀν. 1939, φ. 79. Ἀνάπτυξις τῆς παροιμίας: «Ὅπου δὲμ πάθη δὲφ φρονεῖ».

32. «Ἡ ἀξία τῆς εὐγενείας». Ἐνθ. ἀν. φ. 80. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Ὁ καλὸς ὁ τρόπος εἶναι ἀρκοντιά».

33. «Ὁ πόθος τῆς εὐγενείας». Ἐνθ. ἀν. φ. 81. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Τὸ μέλιν τρώεται πειὸ καλὰ ἀπὸ τὸ ξύδι».

34. «Ὁ ρόλος τῶν «μέσων» εἰς τὴν ζωὴν». Ἐνθ. ἀν. φ. 84. Ἀνάπτυξις τοῦ γνωμικοῦ: «Ἐχεις χαμω-θεό; Ἐχεις καὶ πάνω θεό».

Κοινοτικά.

35. *Θεμελιώδεις διατάξεις ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν Καταστατικὸν Ὁργανισμόν* τῆς Κοινότητος Μανδρακίου Νισύρου. «Αὐγὴ Δωδεκανησιακὴ», ἔτος Ε' 1923, ἀριθ. φ. 73, 74, 75. Ἡ μελέτη, ὑπὸ μορφήν κωδικοποιημένων Διατάξεων συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Κωδίκων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς, τῆς πράξεως, τῶν ἐθίμων καὶ ἄλλων στοιχείων. Εἶναι κωδικοποιήσις ἱστορικῆς ἀξίας τῶν διαφόρων Κοινοτικῶν Θεσμῶν Μανδρακίου Νισύρου. Ἴδε *κρίσιν* περὶ τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. Ἱεζεκιήλ Βελανιδιώτου (εἶτα Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος) ἐν περιοδικῷ «Ἀναπλάσει» τοῦ 1924, σελ. 24.

36. Ὁ Κώδιξ ΙΗ' τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κῶ. «Νισυριακά Χρονικά»,

Πειραιεύς. Ἔτος Α' ἀριθ. τεύχ. 3, ἔτ. 1955 σελ. 2.— Ἡ συνέχεια τῆς δημοσιεύσεως διεκόπη. Ἴδε καὶ τεύχ. 5 σελ. 8-9. Εἰς τὸν Κώδικα τοῦτον, τὸν ὁποῖον καὶ περιγράφομεν περιλαμβάνεται ἡ ἀπογραφή τοῦ ἔτους 1905 καὶ τῶν τριῶν Δήμων Νισύρου, τοῦ Μανδρακίου δηλαδὴ, τοῦ Ἐμποριοῦ καὶ τῶν Νικιῶν.

37. *Τὸ δάσος τοῦ Γυαλλιοῦ*. «Αὐγὴ Δωδ.», 1935, φ. 339.

38. *Ἐνα διαμάντι τῆς Δωδεκανήσου*. «Δωδεκανήσος», ἑφημερίς Ἀλεξανδρείας, ἔτος 1935.

39. «Εὗγε εἰς τὰ Νικιά» (Νισύρου). Σχόλιον. «Αὐγὴ Δωδ.» 1934, φ. 15ης Αὐγούστου.

Λαογραφικά.

40. Ἡ γυναικεία στολὴ ἐν Νισύρῳ. «Μικρασιατικὸν Ἡμερολόγιον» *Βαθὺ Σάμου*. Σάμος 1912, σ. 388-391. Ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ τῆς Συντάξεως ἐν τῷ «Γνωμαγόρᾳ». Μηνιαίῳ Δελτίῳ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Συλλόγου, ἔτος Δ', 1940, ἀρ. φ. 67.

41. Ἡ «Καλαντήρα» στὴν Νίσυρο. «Αὐγὴ Δωδεκανησιακὴ», ἔτος 1927, ἀρ. φ. 157.

42. Ἡ *σημασία* τῆς «Καλαντήρας». Ἐνθ. ἀν. φ. 159.

43. *Νεκρικὰ Χριστούγεννα*. Νισυριακὴ ἠθογραφία. «Αὐγὴ Δωδ.» 1923 ἀριθ. φ. 101.

44. *Παιδικὴ Ἀνάστασις*. Νισυριακὴ ἠθογραφία. Ἐνθ. ἀν. ἔτος Ζ' 1925, ἀριθ. φ. 108.

45. Ἡ «ἀργατιαῖς» στὴν Νίσυρο. «Αὐγὴ Δωδ.» ἔτος 1927, ἀρ. φ. 161.

46. Τὸ «*Περίολι*»: Ὁ γαμήλιος ὕμνος τῆς Νισύρου. Ἐνθ. ἀν. ἔτος 1934 ἀριθ. φ. 314.

47. Ἡ «*Παρασκευὴ τῆς Λαμπρῆς*» στὴν Νίσυρο. Ἐνθ. ἀν. 1934, ἀρ. φ. 321.

48. Ἡ «*Πήτθα*» στὴν Νίσυρο. «Αὐγὴ Δωδεκανησιακὴ», ἔτος Ι' 1932, ἀρ. φ. 278. Ἴδε καὶ ἐπιστημονικὸν θεολογικὸν περιοδικὸν «Ἐκκλησιαστικὸν Φάρον» Ἀλεξανδρείας, τόμος ΑΒ', σελ. 144-145.

49. *Προικῶν ἔθιμα* τῆς Νισύρου,

Ἔνθ. ἀν. 1934, ἀρ. φ. 331-332.

50. *Πάσχα στὴν Νίσυρο*. «Δωδεκάνησος» Ἀλεξανδρείας, ἔτος 1935, ἀρ. φ. 60. Ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος «Ἀνατολῆς» Ἀλεξανδρείας 1935, ἀρ. φ. 797.

51. Ἡ «*Προαίρεσις*» στὴν Νίσυρο. «Αὐγὴ Δωδεκανησιακὴ».

52. *Σαββατο-Κύριακο* τῶν Βαίων στὴν Νίσυρον. «Δωδεκάνησος» Ἀλεξανδρείας, ἔτος Ι', περ. Β', ἀρ. φ. 108.

53. Ὁ Νισύρικος «*Λαπαρδᾶς*». «Αὐγὴ Δωδεκανησιακὴ», ἔτος 1937, ἀριθ. φύλ. 382.

54. *Τὸ «καθάρειο»*. Ἔνθ. ἀν. ἔτος 1938, ἀρ. φ. 388.

55. *Τὰ Λαογραφικά μας* (Νισύρου). Ἔνθ. ἀν. 1938. Ἀρ. φ. 408. (Κύριον ἄρθρον ἐν τῇ «Αὐγῇ Δωδ.»).

56. *Εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πραγματοποίησεως*. «Αὐγὴ Δωδ.», ἔτος ΙΗ' 1939 ἀρ. φ. 426 (Κύριον ἄρθρον). Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ἐν Ἀθῆναις «Γνωμαγόρα» περὶ χορηγήσεως δραχμῶν τριάκοντα χιλιάδων εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν Λαογραφικῶν τῆς Νισύρου Ἐπιτροπὴν.

57. *Ἀνάγκη συνεργασίας*. Κύριον ἄρθρον, ἐνθ. ἀν. ἀριθ. φ. 428, συνεχόμενον πρὸς τὸ προηγούμενον.

58. *Νισυριακαὶ δοξασαίαι*. «Αὐγὴ Δωδ.» φ. 431, 432 τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1939.

59. *Ἀπὸ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα* τῶν Νισυρίων. «Αὐγὴ Δωδ.», ἔτος ΙΘ' 1940, φ. 433, 434.

60. *Γαμήλια «καλέσματα»* στὴν Νίσυρον. Ἔνθ. ἀν. φ. 435.

61. *Νομικὰ ἔθιμα* Νισύρου καὶ Καρπάθου, ἐνθ. ἀν. φ. 43.— Δημοσιεύω ἀνὰ ἐν ἑγγραφον παλαιὸν ἐκατέρως τῶν νήσων.

62. *Παροιμίαι* τῆς Νισύρου. Ἐφημερίς «Δωδεκανησιακὴ» (ὅχι Αὐγὴ). Ἀθῆναι ἔτος Δ', περίοδος Γ' 1941, φύλλα 7-14.

Δημῶδης Νισυριακὴ ποίησις.

63. *Τὸ δημοτικὸ τραγούδι* στὴν Νί-

συρο. «Αὐγὴ Δωδεκανησιακὴ», ἔτος ΙΔ', ἀρ.φ. 347.

64. Ἡ «*ἀρφανή*». Δημῶδες Νισυριακὸν ποίημα. Λογοτεχνικὸν περιοδικὸν «Ἀπ' ὅλα». Κωνσταντινούπολις 1909. *Τὸ πρῶτόν μου δημοσίευμα*.

65. *Τὸ πρῶτο στεφάνι*. «Αὐγὴ Δωδεκαν.» 1926, φ. 141.

66. *Τὸ τραγούδι τῆς ἀγάπης*, ἐνθ. ἀν. φ. 146.

67. *Χαρῆτε οἱ Νέοι*, ἐνθ. ἀν. 1927, φ. 162.

68. *Ἡ πέρδικα*, ἐνθ. ἀν. 1926, φ. 147.

69. *Μάνα καὶ δὸς μου τῇ φτωχῇ*. Ἔνθ. ἀν. 150.

70. *Ὁ Διενῆς*. (Ἀκριτικόν). Ἔνθ. ἀν. 1927, φ. 163.

71. *Ὁ Χάρος*. Ἔνθ. ἀν. 163.

72. *Νισύριακα μοιρολόγια*. «Αὐγὴ Δωδ.», ἔτος 1927. Ἀριθμοὶ φύλλων 164, 166, 167-177.

Ὅλα τ' ἀνωτέρω, (63-72), ἐδημοσίευσεν κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς ἀειμνήστου μητρὸς μου Εἰρήνης, τὸ γένος Παπαῖ Νικολάου Ζαπέτη.

73. *Ἡ Λυερή*. «Μιά λυερὴ ψυχομασεῖ, μιὰ λυερὴ πεθαίνει». «Αὐγὴ Δωδ.» 1940, φ. 439.

74. *Ἡ ἀναγνώρισις*. «Κάτω στῆς δεκοχτῶ ὕγκλησαις, στῆς δεκοχτῶ τῆς βρύσσης». Ἔνθ. ἀν. 1940, φ. 440.

75. *Ἐρως ἀπρόβλεπτος*. Ἔνθ. ἀν. φ. 442.

76. *Ὀνειροφαντασιὰ* ἐρωτευμένων: «Σηκώννομαι τασύν-τασύ». Ἐφημερίς «Συμαϊκὸν Βῆμα». Πειραιεύς. Ἔτος Δ', 1940, φ. 67.

Τὰ ἐπόμενα Δημῶδη Νισυριακὰ ἄσματα ἐδημοσίευσεν ἐξ ἀνεκδότου Συλλογῆς τοῦ μακαρίτου Νισυρίου λογίου Ἰωάννου Λογοθέτου.

77. «Μάνα μου κ' ὡς ἐκάθουμουν» «Αὐγὴ Δωδ.» 1936, φ. 348.

78. «Γιὰ πῆτέ μου τί θὰ γενῶ...» Ἔνθ. ἀν. φ. 350.

79. «Ἐχτὲς βραδὺν ἐπέρασα...» (Νισύρικο Μοιρολόγι). Ἔνθ. ἀν. φ. 352.

80. «Χριστέ μου, καὶ νὰ φώναξεν...» (Νισύρικο «Καλημέρισμα»). Ἔνθ. ἀν.

1936, φ. 353.

81. «Κ' ἐκεῖνος ποὺ μὲ πούλησεν...». (Νισύρικο μοιρολόγι). "Ενθ. ἀν. φ. 355.

82. «Υἱέ μου στὸ μνημοῦρισ σου...», (Νισύρικο μοιρολόγι). "Ενθ. ἀν. φ. 357.

83. «Καλῶς ἔρχεσαι, μέρα μου...». (Νισύρικο καλημέρισμα). "Ενθ. ἀν. φ. 358.

84. «Πουλλάκιν εἶχα στὸ κλουβίν...» (καλημέρισμα). "Ενθ. ἀν. 1937, φ. 363.

Λογοτεχνία.

Σημειοῦμεν ἐκδοθέντα παρ' ἡμῶν ἔργα τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Λογοθέτου, τὸ πρῶτον.

85. *Ἀναφορά πρὸς τὸν Θεόν*. Προτάσσομεν ἡμέτερον πρόλογον. «Δωδεκανήσος» Ἀλεξανδρείας, 1936, ἀρ. φ. 129-134.

86. *Ὑπαινιγμός*. «Αὐγὴ Δωδ.» 1936 φ. 357.

87. *Ἡ μυλοκάπη*. "Ενθ. ἀν. 1937, φ. 366.

88. *Τὸ δόγμα τοῦ...* [μισογύνη]. «Αὐγὴ Δωδ.» 1937, φ. 367.

89. *Ἐκ τῶν ψαλμῶν*. "Ενθ. ἀν. 369-372.

90. *Ὁ χαραπᾶς μου*. "Ενθ. ἀν. φ. 372.

91. *Ὁ Διαφανίσκος*. "Ενθ. ἀν. φ. 380.

92. *Ὁ ντυμένος χαραπᾶς μου*. "Ενθ. ἀν. φ. 376.

93. *Ὁ κοκκινόμματος*. (Κωμωδία). "Ενθ. ἀν. 1938, φ. 400-403.

94. *Ὁ σκύλος καὶ ὁ γάτος*. (Διδασκαλία ἐνὸς ἱμάμη). "Ενθ. ἀν. φ. 405-418.

95. *Ρούφας καὶ Πίνης* (Κῶμος). "Ενθ. ἀν. 1939, φ. 420-422.

96. *Ὁ τρυγητής*. "Ενθ. ἀν. φ. 424-425.

97. *Ἐνας μικρός-μικρός «Ἀῖς Βασίλης»*. "Ενθ. ἀν. 1940, φ. 434.

98. *Τὸ ἀρφανό*. "Ενθ. ἀν. φ. 444.

99. *Τὸ συλλαλητήριο*. "Ενθ. ἀν. φ. 450.

Γλωσσικά.

100. Νισυριακὸν Λεξιλόγιον. Στοιχεῖα Α-Δ. «Αὐγὴ Δωδ.» 1927.

101. «Μοῦργος», «μουργοῦνια». "Ενθ. ἀν. 1938, φ. 391.

102. «Ἡ μαγκαφοῦ». "Ενθ. ἀν. 1939, φ. 428.

103. «Περὶ τῆς Νισυριακῆς Διαλέκτου», ἐργασία τοῦ μακαρίτου λογίου Νισυρίου Ἰωάννου Λογοθέτου. "Ενθ. ἀν. φ. 444.

Παλαιὰ ἔγγραφα Νισύρου.

104. *Προικοσύμφωνα*. «Αὐγὴ Δωδεκανησιακή», 1936, φ. 355, 356, 358, 359, 360, 261, 384.

105. *Πωλητήρια*. "Ενθ. ἀν. 1940, φ. 443, 444.

106. *Ἐγγραφοὶ τῶν τριῶν Δήμων Νισύρου* ὑπὸ χρονολ. 29 Νοεμβρίου 1872 περὶ τοῦ νομικοῦ ἐν Νισύρῳ ἐθίμου ὡς πρὸς τὴν τύχην τῆς προικὸς μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου καὶ τοῦ μόνου τέκνου της. "Ενθ. ἀν. 1940 φ. 436.

Νισυρίων δρᾶσις.

107. *Ἡ Σωματειακὴ δρᾶσις* τῶν Νισυρίων, «Αὐγὴ Δωδεκανησιακή», Ἀθῆναι 1934, ἀρ. φ. 322, 323, 324.

108. *Νισυριακαὶ σελίδες*. Ἐπίσκεψις πρὸς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν Δωδεκανήσου Μάριον Λάγκο ὑπὸ Νισυριακῆς Ἀποστολῆς κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ 1923 «Αὐγὴ Δωδ.», ἔτος Ε' ἀριθ. φ. 77. Ἴδε καὶ σχετικὰ σχόλια ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ. Τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ὑπέβαλα ὅπου ἔδει ἐμπεριστατωμένην *Ἐκθεσιν*, ἣν συνέταξα παραχρῆμα.

† Ὁ Κῶ *EMMANΟΥΗΛ*

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

α) ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

"Εσοδα

Πρόσοδοι εκ Δημοτικής Περιουσίας		149.842,40
Έκμετάλλευσις Λουτρών	114.804,60	
Μισθώματα Έκμεταλλεύσεως Κισσήρεως Γυαλιού	29.000.—	
Μισθώματα Έρημονησίδων	4.716.—	
Διάφορα	1.321,80	
Δικαιώματα και τέλη		4.053,75
Φόροι		64.883,60
Φόρος εισαγομένων και εξαγομένων προϊόντων	44.361,45	
Φόρος καταναλώσεως καπνού	14.128.—	
Φόρος γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και ζώων	6.394,15	
Έσοδα παρελθουσών χρήσεων		2.957,60
Έκτακτα έσοδα		70.898,05
Δάνειον Όργαν. Δωδεκαν. Περιουσίας	60.000.—	
Έκπεσοῦσαι Χρηματικά Έγγυήσεις	10.000.—	
Διάφορα	898,05	
Κρατήσεις Συντάξεων Υπαλλήλων		2.547,50
Σύνολον		295.182,90
Χρηματικόν υπόλοιπον παρελθούσης χρήσεως		15.526,40
Σύνολον Έσόδων		<u>310.709,30</u>

ΧΡΗΣΕΩΣ 1954 - 1955

Ἔξοδα

Ἔξοδα Διοικήσεως		58.265,95
Ἔξοδα παραστάσεως Δημάρχου	9.600.—	
Μισθοὶ προσωπικοῦ	36.430,50	
Ὀδοιπορικά καὶ ἡμερ. Ἀποζημιώσεις	7.790,30	
Γραφικὴ ὕλη, θέρμανσις, ταχυδρ., τηλεγρ. τηλεφ. καὶ λοιπὰ	4.445,15	
Ἔξοδα βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως		4.552.—
Υγεία - Πρόνοια - Ἐκπαίδευσις		38.110,25
Ἀποδοχαὶ ἱατροῦ ἀπόρων δημοτῶν	10.125.—	
Ἀποδοχαὶ φαρμακοποιοῦ	19.440.—	
Ἀποδοχαὶ μαίας	3.375.—	
Φάρμακα, Πρόσκοποι, Μαθητικὸν συσσίτιον, Ἀγροτο-Λέσχη, Σεισμόπληκτοι, Φανέλλα Στρατιώτου κ.λ.π.	5.170,25	
Υποχρεωτικαὶ Δαπάναι		22.588,30
Ἐνισχύσεις Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων	13.275.—	
Τεχνικὴ Ὑπηρεσία Δήμων καὶ Κοινοτήτων	4.500.—	
Ταμεῖα Ἀσφαλ. Δημ. Ὑπαλλήλων καὶ Ὑγείον.	2.457,80	
Διάφορα	2.355,50	
Δημοτικὰ Ἔργα		35.941,90
Μεταφορικὰ τσιμέντων, κατασκευὴ ὕδατοδεξαμενῆς καὶ ἐπί- σκευὴ παλαιῶν	21.987,25	
Συντήρησις κεντρικῆς ὁδοῦ	3.975,40	
Κατασκευὴ ἀποχωρητηρίων, δαπάναι συντηρήσεως φανῶν, Δημοτικοῦ Καταστήματος κ.λ.π.	9.979,25	
Δαπάναι λειτουργίας Λουτρῶν		65.562,75
Μισθὸς φύλακος ὡς καὶ ἡμερομίσθια προσωπικοῦ	26.789.—	
Συντήρησις καὶ λειτουργία	33.528,75	
Φόρος Δημοσίου	5.252.—	
Διάφοροι προαιρετικαὶ δαπάναι		2.927.—
Σύνολον δαπανῶν		227.925,15
Χρηματικὸν ὑπόλοιπον χρήσεως		82.784,15
		310.709,30

β) ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Έσοδα

Πρόσοδοι εκ Δημοτικής Περιουσίας		358.256,65
Έσοδα ιαματικών πηγών	319.272,95	
Μισθώματα λατομείου κισσήρεως	29.800.—	
Μισθώματα έρημονησίδων	5.984.—	
Έσοδα εκμ/σεως ήλεκτροφωτισμοῦ	1.618.—	
Διάφορα	2.381,70	
Δικαιώματα και τέλη		18.150,55
Τέλος λουομένων εις φυσικάς πηγὰς	8.570,80	
Τέλη καθαριότητος	5.754,55	
Διάφορα	3.825,20	
Φόροι		189.206,25
Φόρος εισαγομένων και εξαγομένων προϊόντων	151.666,50	
Φόρος καταναλώσεως καπνοῦ	19.840.—	
Φόρος γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν προϊόντων και ζώων	11.001,65	
Διάφορα	6.698,10	
Έκτακτα έσοδα		469.092,95
Δωρεὰ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς	358.800.—	
Δωρεὰ Προγράμματος Μικρῶν Κοινοφελῶν Έργων	50.000.—	
Δάνειον Προγράμματος Μικρῶν Κοινοφελῶν Έργων	27.008.—	
Εἰδικαὶ εἰσφοραὶ	22.300.—	
Τόκοι καταθέσεων	4.050,50	
Έκποιήσεις κινήτων και λοιπὰ	6.922,45	
Έσοδα παρελθόντων ἐτῶν		2.381,20
Κρατήσεις Συντάξεων Ὑπαλλήλων		3.105,30
Σύνολον		1.040.192,90
Χρηματικὸν ὑπόλοιπον παρελθούσης χρήσεως		82.787,15

1.122.977,05

ΧΡΗΣΕΩΣ 1955 - 1956

Ἔξοδα

Ἔξοδα Διοικήσεως		103.671,20
Ἔξοδα παραστάσεως Δημάρχου	20.160.—	
Μισθοὶ ὑπαλλήλων	72.759,35	
Γραφικὴ ὕλη, Ι.Τ.Τ.	4.249,35	
Ὀδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις	6.502.—	
Ἔξοδα βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως		13.580,35
Εἰδικὰ Δημοτικά Ὑπηρεσίαι		22.168,50
Ἱατρικὴ περίθαλψις ἀπώρων	4.453.—	
Ἀποδοχαὶ ὁδοκαθαριστοῦ	6.150.—	
Ἀποδοχαὶ δημοτικοῦ Φαρμακοποιοῦ	10.278.—	
Διάφορα	1.287,50	
Ὑποχρεωτικὰ δαπάναι		33.204,60
Εἰσφορὰ ὑπὲρ Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων	9.300.—	
Εἰσφορὰ ὑπὲρ Τ.Υ.Δ.Κ.	8.850.—	
Ἀπόδοσις φόρου καταναλώσεως εἰς Κοινότητα νήσου	8.653.—	
Εἰσφοραὶ διάφοροι Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ λοιπαὶ	6.401,60	
Εἰσφοραὶ Ἀγροτολέσχης, Προσκόπων, Φανέλλαι		4.020.—
Στρατιώτου κλπ.		35.532,60
Φωτισμός		
Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἡλεκτροφωτισμοῦ	16.327,50	
Δαπάναι λειτουργίας ἐργοστασίου	11.597,90	
Συντήρησις ἐργοστασίου καὶ δικτύου	2.936.—	
Δαπάναι φωτισμοῦ διὰ πετρελαίου	4.671,20	
Συντήρησις ἀφοδευτηρίων		2.244.—
Δαπάναι λειτουργίας καὶ συντ. λουτρῶν		332.183.—
Μισθὸς φύλακος καὶ ἡμερομίσθια προσωπικοῦ	66.794,10	
Τρόφιμα καὶ καύσιμος ὕλη ἐστιατορίου	56.418,45	
Ἀπαραίτητα εἶδη λειτουργίας	32.441,70	
Ἔξοδα συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς ὑδραυλικῆς καὶ ἡλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως	20.607,95	
Λοιπὰ ἔξοδα συντηρήσεως καὶ καθαριότητος	6.627,95	
Καύσιμος ὕλη ἡλεκτρ. μηχανοστασίου	6.962,65	
Μικροεπισκευαὶ καὶ λοιπαὶ δαπάναι	7.662,95	
Ἔξοδα δημοσιεύσεων, ΤΤΤ, γραφ. ὕλη, ὁδοιπορικὰ, ραδιόφωνον	9.893,35	
Ἐπισκευὴ καὶ διαρρῦθμισις κτιρίου	103.062,90	
Φόρος Δημοσίου	6.211.—	
Τοκοχρεωλῦσιον δανείου 60.000	8.040.—	
Καταβολὴ Αἰς δόσεως προμηθείας ἐπίπλων	7.460.—	
Δημοτικά ἔργα		74.332,45
Διανοίξεις καὶ διαμορφώσεις πλατειῶν	37.290,50	
Διευρύνσεις, ἐπισκευαὶ καὶ διαρρυσμίσεις ὁδῶν	24.769,75	
Ἀγοραὶ ἀκινήτων	3.600.—	
Ὑδρευτικά ἔργα	5.540.—	
Διάφορα μικροῦ ἔξοδα καὶ ἐπισκευὴ Δημοτικοῦ Καταστήματος	3.132,20	
Προαιρετικὰ δαπάναι		8.464,70
Ἔξοδα τελετῶν καὶ δεξιώσεων, ἐφημερίδες καὶ ἀπρόβλεπτα		629.421,10
Σύνολον ἐξόδων		493.575,95
Ταμειακὸν ὑπόλοιπον		1.122.997,05

Ἐλάβομεν καὶ μετ' εὐχαριστήσεως δημοσιεύομεν ἀνωτέρω τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν χρήσεων 1954-1955 καὶ 1955-1956 τοῦ Δήμου Μανδρακίου, βέβαιαι ὅτι ἀνταποκρινόμεθα εἰς ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τῶν ἀποδήμων Νισυρίων.

Διὰ τὴν οἰκονομίαν χώρου συνεπτύξαμεν κάπως τὰ κονδύλια, χωρὶς ζημίαν τοῦ συνόλου, ὥς ἐλπίζομεν. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν θὰ δημοσιεύσωμεν αὐτουσίας τὰς ἐκθέσεις

λογοδοσίας, θὰ παραθέσωμεν ὅμως τὰ ἐξ αὐτῶν κυρίως κατὰ τὴν γνώμην μας, ἐνδιαφέροντα τοὺς ἀποδήμους στοιχεῖα.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς χρήσεως 1954-55 περιλαμβάνει τὴν Δημαρχιακὴν περίοδον ἀπὸ 1/7/54-21/1/1955 τοῦ πρώην Δημάρχου Πασχ. Χριστοφόρου καὶ τὴν ἀπὸ 21/1/55-30/6/1955 ὁμοίαν τοῦ καὶ νῦν Δημάρχου Γεωργίου Γιαλούρη.

Ἀποσπάσματα Λογοδοσίας Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗ τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1955

«Οὕτω ἐκ τοῦ κεφαλαίου «Δημοτικά Ἔργα» ἐπετελέσθη ἡ ἐπισκευὴ ἑπτὰ ἀγροτικῶν στερνῶν (Θόλου, Καψάλα, Ἀρχιστρατήγου, Κανδελαιούσης καὶ Πυργούσης) κατὰ τὸν πρώτον ἐξάμηνον τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1954-1955 διὰ τῶν ὁποίων σήμερον ἐξυπηρετοῦνται πλείστα γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ ἀνάγκαι. Ἐπίσης κατεσκευάσαμεν ἐπὶ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ «Λιμένος-Λουτρῶν» καὶ εἰς θέσιν «Βρετοῦ» ὑδατοδεξαμενὴν χωρητικότητος 95 κυβικῶν μέτρων, χρησιμοποιοῦντες διὰ τοῦ τρόπου τούτου τοὺς ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Π.Δ.Δ. χορηγηθέντας κατὰ τὸ παρελθόν 100 σάκκους ταμιέντων διὰ παρομοίους σκοποὺς.

Ἐπίσης δ' ἐξοδα συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἱαματικῶν πηγῶν ἐδαπανήσαμεν δραχμὰς 33.528,75. Ἐνταῦθα δεόν νὰ σημειωθῇ ὅτι μετὰ τὴν λήξιν τῆς λουτρικῆς περιόδου θέλομεν χρησιμοποίησι διὰ τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν τὸ ἐκ δρχ. 60.000 δάνειον τοῦ ὁποίου ἐπετύχομεν παρὰ τοῦ Ο.Α.Π.Δ.Δ. Παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ὁργανισμοῦ ἐφροντίσαμεν καὶ κατόπιν ἐνεργειῶν μας, ὥς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Δήμου ἡμῶν ἀλληλογραφίας, ἐπετύχομεν τὴν προμήθειαν ἐβδομήκοντα ἐνὸς (71) ἐρμαρίων καὶ πεντήκοντα (50) καθισμάτων ἀξίας 74.600 δραχμῶν διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν τῶν λουτρικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὰ ὁποῖα ἤδη ἤρχισαν νὰ κοσμῶσι τὰ ὑπνοδωμάτια καὶ νὰ ἱκανοποιῶσι τὰς ἀπαραιτήτους ἀνάγκας τῶν ξένων παραθεριστῶν. Ἐπεσκευάσαμεν ὡσαύτως τὸ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐπικίνδυνον τμήμα τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Σάββα τοῦ ὁποίου παραημπόδιζε μέχρι σήμερον τὴν διάβασιν τῶν πεζῶν καὶ τῶν ὀχημάτων».

«Ἔργον ἐπίσης σοβαρόν, ἀπετέλεσε τὸ Δημοτικὸν Θέατρον τοῦ ὁποῖον ἀνηγέρθη ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ Παρθεναγωγείου διὰ τῆς πρὸς τὸν Δήμον δωρεᾶς τοῦ κ. Δημ. Ζωσιμοπούλου κατὰ τὸ λήξαν οἰκονομικὸν ἔτος.

Ἐπετύχομεν ἐπίσης διὰ τῆς θετικῆς ἡμῶν ἐνεργείας τὴν δωρεὰν τοῦ οἰκοπέδου τῆς

«Φάμπρικας τ' Ἀριστείδη» παρὰ τῶν κληρονόμων Ἀριστείδου Κόκκινου, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ὥς μίᾳ ὥραισάτῃ πλατεῖα θὰ κοσμήσῃ καὶ αὕτη τὴν κεντρικωτέραν ὁδὸν τῆς πόλεως.

Ἐπεμελήθημεν ἐπίσης κατὰ πρότυπον σύστημα τὸ ζήτημα τῆς καθαριότητος καὶ τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τῆς πόλεως. Πρὸς τοῦτο συνεστήσαμεν ἐξωραϊστικὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία μετ' ζωηρότατον ἐνδιαφέρον ἐπελήφθη καὶ ἐπέτυχεν διὰ διαφόρων θεατρικῶν παραστάσεων καὶ χοροεσπερίδων τὴν ἐξεύρεσιν οἰκονομικῶν μέσων βάσει τῶν ὁποίων προέβη μέχρι σήμερον τόσον εἰς τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῆς ἀγούσης ὁδοῦ ἐκ τοῦ λιμένος πρὸς τὴν πόλιν, ὅσον καὶ εἰς τὴν διεύρυνσιν διαφόρων πλατειῶν συντελέσασα οὕτω διὰ τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς πατριωτικῆς αὐτῆς δράσεως εἰς τὴν ἐπιδιωκομένην ἐπιτυχίαν τοῦ Δημοτικοῦ ἡμῶν ἔργου.

Ἀληθές εἶναι ὅτι εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς συνέβαλε κατὰ μέγιστον μέρος καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία τῶν κατοίκων.

Περὶ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας ἔχομεν νὰ τονίσωμεν ὅτι λόγῳ ἀναστολῆς τῆς συνεκτικῆς τῆς ἀγροτικῆς ὁδοῦ Μανδρακίου - Ἀργους διεθέσαμεν τὰ ὑπόλοιπα τῆς προσωπικῆς ἐργασίας, ἥτοι 300 περίπου ἡμερομίσθια, εἰς τὴν βελτίωσιν ἐτέρας ἀγροτικῆς ὁδοῦ Ἀγίας Παρασκευῆς - Λακιοῦ καὶ ἀνευ ἐπιβαρύνσεως τῶν δημοτικῶν ἐσόδων κατωρθώσαμεν τὴν ἐπισταμένην παρακολούθησιν τοῦ ἔργου καθ' ὅλην τὴν χρονικὴν διάρκειαν τούτου παρ' εἰδικευμένων ἐργασιῶν. Πιστεύομεν ὡσαύτως ὅτι κατὰ τὸ τρέχον οἶκον. ἔτος, κατόπιν τῶν ἐγκαίρων ἐνεργειῶν μας, ὁ ἡμέτερος Δήμος θὰ συμπεριληφθῇ ὁπωσδήποτε εἰς τὸ πρόγραμμα «Μικρῶν Κοινοφελῶν Ἔργων».

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου

τῇ 30ῇ Ἰουλίου 1955

Ὁ Δήμαρχος Γ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Λογοδοσίας τοῦ κ. Δημάρχου τῆς 31/1/1957

Ἐκ τοῦ ὥς ἄνω ἀπολογισμοῦ ἀποδεικνύεται σαφῶς ἡ βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Δήμου καὶ ἡ διάθεσις τοῦ 25% ἐκ τῶν ἐσόδων αὐτῶν δι' ἐκτέλεσιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας καὶ τουριστικῆς σκοπιμότη-

τος, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ προκύψαν ταμειακὸν ὑπόλοιπον ἐκ δρχ. 493.575,95 εἰσῆλχθη κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τοῦ διαρρέσαντος ἔτους εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον, προερχόμενον ἐκ δωρεῶν καὶ δανείων πρὸς τὸν

ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΝΕΑ ΕΚ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ΑΦΙΞΕΙΣ

Τὴν 13ην Ἀπριλίου ἀφίχθη ἐκ Νισύρου ὁ συμπατριώτης μας Δημήτριος Σκουλλής.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Τὴν 18ην Μαΐου ἀνεχώρησαν μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο «Βασίλισσα Φρειδερίκη» οἱ ἀδελφοί μας Μιχαὴλ Καρανίκης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τοῦ υἱοῦ του, ἡ κ. Ἀννίκα Χ. Χατζήδημητρίου, ὁ κ. Δημήτριος Στεφάνου μετὰ τῆς συζύγου του Ἑλευθερίας, τὴν δὲ 21ην Μαΐου οἱ ἀδελφοί μας Νικήτας Ι. Γιαννιῶς ἐκ Καλιφορνίας μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο «Ὀλυμπία». Εὐχόμεθα εἰς ὅλους καλὸ ταξίδι, καλὴν διασκέδασιν καὶ καλὴν ἐπάνοδον.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ κ. Μαρία Ν. Γεωργάκη τὸ γένος Καλαπαλίκη ἔτεκεν αἰσίως κοριτσάκι.

— Ἡ κ. Κατίνα Ἑμμ. Κοντομανώλη ἔτεκεν αἰσίως ἀγοράκι.

— Τὴν 1ην Μαΐου ἡ κ. Ἄννα Γ. Κουλάκη (τὸ γένος Πουλιού) ἔτεκεν αἰσίως ἀγοράκι.

Εἰς τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς εὐχόμεθα νὰ τοὺς ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Τὴν 4ην Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ ἀγοράκι τοῦ ἀδελφοῦ μας Εὐσταθίου καὶ Ἄννας Πατρίκη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τῆς Ἄνω πόλεως. Τὸ νεοφώτιστον ἀνεδέξαντο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ἡ Εὐγενία Γαλλάτη καὶ Ἑλένη Ντάλλη, ὀνομάσασα αὐτὸ Παναγιώτην. Ἐπηκολούθησε δεξιῶσις εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἐκκλησίας μετὰ πλούσιον μπουφὲ καὶ ἄφθονα ποτά.

— Τὴν 4ην Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ ἀδελφοῦ μας Κωνσταντίνου καὶ Μαρίας Σοφοῦ εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Ζαμείκας. Τὸ νεοφώτιστον ἀνεδέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ἡ Κούλα Τέντσερες ὀνομάσασα αὐτὴν Ἰωάνναν. Νὰ τοὺς ζήσῃ ἡ δὲ νουνὰ νὰ τὰ χιλιάσῃ.

— Τὴν 26ην Μαΐου ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ ἀδελφοῦ μας Μιχαὴλ καὶ Πόπης Φρουλῆ (τὸ γένος Χαρτοφύλης) εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς πόλεως μας. Τὴν νεοφώτιστον ἀνεδέξατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ὁ ἀγαπητὸς μας Σταυρὸς Α. Χαρτοφύλης ὀνομάσας αὐτὴν Ἄννα. Ἐπηκολούθησε δεξιῶσις εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Nissyrrian Societis. Εἰς ὅλους τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς εὐχόμεθα νὰ τοὺς ζήσουν τὰ νεοφώτιστα, εἰς δὲ τοὺς ἀναδόχους νὰ τὰ χιλιάσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Τὴν 19ην Μαΐου ἐτελέσθησαν οἱ ἀρραβῶνες τῆς

δίδος Εἰρήνης Π. Μαυρουδῆ, χαριτωμένης κόρης τοῦ κ. Παύλου καὶ Ἄννας Μαυρουδῆ μετὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ νέου Παναγιώτη Σιδέρη. Εἰς τὸ εὐτυχὲς ζεῦγος εὐχόμεθα ταχεῖαν τὴν στέφιν.

— Ἐπίσης ἡρραβωνίσθη ἡ δνὶς Εἰρήνη Ι. Ἀντωνᾶ μετὰ τοῦ Γερασίμου Σιμισύρη. Τοὺς εὐχόμεθα ταχεῖαν τὴν στέφιν.

ΓΑΜΟΙ

Τὴν 18ην Μαΐου ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ Ἰωάννου Μ. Σκανδάλιου, μονάκριβου υἱοῦ τοῦ κ. Μιχαὴλ καὶ Μαρίας Σκανδάλιου, διπλωματούχου οἰκονομολόγου Master Digri τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σικάγου, μετὰ τῆς δίδος Ζάκχ, ἀποφοίτου τοῦ Κολλεγίου Κόλμπ. Μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου παρετέθη πλούσιον γαμήλιον δείπνον εἰς τὸ ἀριστοκρατικὸν Κλόπ 36 str. 3 Ave Μπροϋκλιν.

Οἱ νέονυμφοι ἀνεχώρησαν ἀμέσως διὰ τὴν πόλιν τοῦ Σικάγου, ὅπου ὁ ἀγαπητὸς μας Ἰωάννης ὑπηρετεῖ ὡς ἀνώτερος ὑπάλληλος εἰς τὴν Ἑταιρείαν Α. Β. Μ.

Εἰς τὸ εὐάρμοστον ζεῦγος εὐχόμεθα βίον ἀνθόσπαρτον καὶ κάθε εὐτυχίαν.

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΣ ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ

Τὴν 7ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος τῆς Νέας Ὑόρκης ἐδόθη ἡ χοροεσπερίς τοῦ Γνωμαγόρα ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ ταμείου πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ὑδατοδεξαμενῆς τοῦ παγοποιεῖο Νισύρου. Οἱ διδάσκαλοι μας Εἰρήνη Π. Καμπάνη καὶ Ἰωάννης Παυλίδης, παρουσίασαν ἓνα θαυμάσιο πρόγραμμα ἀπὸ μαθητρίας τοῦ ἡμερησίου Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος. Προσεφέρθησαν ἐκλεκτοὶ μεζέδες καὶ ἄφθονα ποτά, ἐχορευήσαν δὲ ὅλοι οἱ Νισύριοι χοροί. Τὸ γλέντι γενικὸν καὶ εὐχάριστον ἐσυνεχίσθη μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὥρῶν.

Κατὰ τὴν ἐκκύβευσιν τοῦ Λαχείου τυχεροὶ ἀνεδείχθησαν οἱ ἀδελφοί μας Νικόλαος Χριστοδούλου καὶ James Athas (Δημήτριος Ἄθως).

Ἡ Διοργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἀδελφῶν μας Νικόλαου Λαμπάδη, Νικολάου Κουλιανίδη καὶ Γεωργίου Α. Πουράκη, εἶναι ἀξία θερμῶν συγχαρητηρίων διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς χοροεσπερίδος, ἡ ὁποία ἐσημείωσε λαμπρὰν ἐπιτυχίαν.

Ὁ ἀδελφός μας Νικ. Λαμπάδης παρουσίασε τὸν Πρόεδρόν μας κ. Μ. Σκανδάλιον, ὅστις ὠμίλησε καταλλήλως γιὰ τὴν Νίσυρον καὶ τὸν Γνωμαγόρα. Ἠχχαρίσθησε τὰ προεδρεῖα τῶν ἀδελφῶν Νισυριακῶν Συλλόγων καὶ ὅλους τοὺς παρευρεθέντας.

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΣ ΧΑΡΑΥΤΗΣ

Τὴν 2αν Μαΐου ἡ γυναικεῖα ὀργάνωσις Χαρυγῆ ἔδωκεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Λέσχης μας τὸ Πασχαλινόν της γλέντι. Προσεφέρθησαν πλου-

σοι μεζέδες καὶ τὸ πατροπαράδοτον κόκκινον αὐγὸ. Ὁ χορὸς καὶ τὸ γλέντι διήρκεσαν μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὥρων. Θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ τὴν ὀργανωτικὴν ἐπιτροπὴν.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τοῦ Γνωμαγόρα τοῦ Μαΐου ἀνετέθη εἰς ἐπιτροπὴν ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ὕδατο-δεξαμενῆς τοῦ γαργοποιείου καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν ἀφο-δευτηρίων. Ἡ ἐπιτροπὴ διὰ μὲν τὴν Νίσυρον ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Δημάρχου κ. Γεωργίου Γιαλλούρη καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ μας ἀδελφοῦ κ. Δημητρίου Σωσιμοπούλου διὰ δὲ τὴν Νέαν Ὑόρκην ἐκ τοῦ προέδρου τῆς ὀργανώσεώς μας κ. Μιχαὴλ Σκανδάλιου καὶ τῶν ἀδελφῶν μας Ἰωάννου Παπαδοπούλου καὶ Ἰακώβου Καραβάκη. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐδόθη ἡ ἐντολὴ ὅπως ἀποστείλῃ ἀμέσως τὸ ποσὸν τῶν 8.000 δολλαρίων διὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔργου.

ΚΑΤΕΤΑΓΗ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ

Ὁ συμπατριώτης μας Νικόλαος Ἀποστόλου Νοταρίδης κατετάγη ἐκλοντῆς εἰς τὸ Πεζικὸν τοῦ Ἀμερικανικοῦ Στρατοῦ.

ΑΝΑΡΡΩΣΕΙΣ

Κατόπιν ἐγχειρίσεως ἐξῆλθε τοῦ Νοσοκομείου Πολυκλινικῆς τῆς πόλεώς μας τὴν 19ην Ἀπριλίου ὁ ἀγαπητός μας ἀδελφὸς Δημήτ. Πολυχρονιάδης. Ἐπίσης ὁ ἀδελφός μας Γεώργιος Μ. Μουλῶς καὶ οἱ συμπατριῶται μας Γεώργιος Κορβαίνης καὶ Ἰωάννης Κοντοβερὸς. Τοὺς εὐχόμεθα καλὴν ἀνάρρωσιν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΟΧΑΙΟ — Ἀπεβίωσεν ἡ διὺς Ἀθηνᾶ Β. Κωσταρά. Εἰς τοὺς ἐνταῦθα ἀδελφοὺς καὶ ἐν Νισύρῳ γονεῖς καὶ συγγενεῖς ἐκφράζομεν τὰ εἰλικρινῆ μας συλλυπητήρια.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ — Ἀπεβίωσεν ὁ συμπατριώτης μας Παναῆς Γ. Ἠλιάδης. Εἰς τὴν ἐν Αὐστραλίᾳ καὶ ἐν Νισύρῳ οἰκογενεῖάν του ἐκφράζομεν τὰ θερμὰ μας συλλυπητήρια.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΚ ΝΙΣΥΡΟΥ

ΑΦΙΞΕΙΣ

ΜΑΝΔΡΑΚΙ (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας)

Τὴν 2αν Ἀπριλίου ἐφθασεν ὁ ὑπ/κὸς Κῶ Μιχ. Ζουμπολάκης καὶ προέβη εἰς τὴν χάραξιν τῶν θεμελίων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Νικεῶν καὶ τὴν χάραξιν 300 μ. τῆς ὁδοῦ Ἐμπορείος-Ἡφαίστειον.

— Ἐκ Ρόδου ἀφίχθησαν ἡ διὺς Χαροῦλα Βαρουτσάκη τοῦ Κέντρου Προνοίας καὶ ὁ κ. Γ. Σαρτζετάκης, δι' ὑπηρεσιακὸν λόγον.

— Τὴν 7ην Μαΐου ἀφίχθησαν οἱ μηχανικοὶ Α. Οἰκονομόπουλος καὶ Διαγόρας Καλαϊτζόγλου, ὡς καὶ ὁ ὑπομ/κὸς Γρηγ. Μαλισιάνος, οἱ ὅποιοι καὶ παρέδωσαν τὸ Παγοποιεῖον εἰς τὸν Δῆμον.

— Τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἐφθασεν ὁ γεωπόνος Κῶ κ. Ἀγγέλης δι' ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

— Τὴν 23ην Ἀπριλίου ἐφθασεν ἐξ Ἀμερικῆς ὁ ἀγαπητὸς συμπατριώτης μας Δημήτριος Ἀντων. Κατσιματίδης μετὰ τῆς συζύγου του.

— Ἀφίχθησαν ἐπίσης ἐξ Ἀμερικῆς ὁ Τάκης Στεφάνου μετὰ τῆς συζύγου του Ἑλευθερίας, ἐξ Αἰγύπτου δὲ ἡ οἰκογένεια τῆς συζύγου τοῦ Βασιλείου Σαρῆ.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Τὴν 20ην Ἀπριλίου, ἡ Μαρία Κ. Πατρικὴ ἐγέννησεν ἀγοράκι. Εὐχόμεθα εἰς τοὺς γονεῖς νὰ τοὺς ζήσῃ.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Τὴν 28ην Ἀπριλίου, ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ Ἰωάννου καὶ Ἀννας Σακαλῆ, εἰς τὸ ὅποιον ἐδόθη τὸ ὄνομα Εὐδοκία.

Τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἐβαπτίσθη τὸ κοριτσάκι τοῦ Βασιλείου καὶ Ἀνθούλας Διακογιάννη, εἰς τὸ ὅποιον ἐδόθη τὸ ὄνομα Μαρία. Εὐχόμεθα εἰς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἀναδόχους νὰ τοὺς ζήσουν τὰ νεοφώτιστα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Τὴν 21ην Μαΐου ἐγένετο ὁ ἐπίσημος ἀρραβὼν τοῦ Κώστα Κετσέ μετὰ τῆς δίδος Μαρίας Φραντζῆ.

Τὴν 21ην Μαΐου ἡρραβωνίσθη ὁ Φίλιππος Κ. Φιλίππου, μετὰ τῆς δνίδος Καλλιόπης Γεωργάκη. Εὐχόμεθα καλὰ στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

Τὴν 28ην Ἀπριλίου ἐτελέσθησαν εἰς τὴν Σπηλιαντὴν οἱ γάμοι τοῦ Κωνσταντίνου Ν. Σταυριανοῦ μετὰ τῆς Θυμιάς Βάιλα καὶ τοῦ Κωνστ. Θρασ. Ὁρσάρη μετὰ τῆς Μαρίας Γεωργ. Χριστοδούλου. Παράνυμφοι παρέστησαν εἰς μὲν τὸν πρῶτον οἱ Ἀντών. Βουτσᾶς, Ἐμμαν. Πασχαλάκης καὶ Ἄννα Χρ. Ἀθανασίου, εἰς δὲ τὸν δεύτερον οἱ Γεώργιος Κωνσταντίνου καὶ Καλλιόπη Γ. Κατσιματίδου. Εἰς τοὺς νεονύμφους εὐχόμεθα ἀγάπην καὶ εὐτυχίαν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Τὴν 6ην Ἀπριλίου ἀπεβίωσεν ὁ Ἰωάννης Ἐμμ. Παπαϊωάννου.

— Τὴν 15ην Ἀπριλίου ἀπεβίωσεν ὁ Μιχαὴλ Ν. Βογιατζῆς εἰς Κῶ. Ἡ σωρὸς μεταφερθεῖσα ἐτάφη εἰς Νίσυρον τὴν 16ην Ἀπριλίου.

— Τὴν 1ην Ἰουνίου ἐκηδεύθη ὁ Ἰάκωβος Τσατσαρῶνης.

Συλλυπούμεθα ἐγκαρδίως τοὺς δικούς των.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τὴν 6ην Ἀπριλίου ἐτελέσθη εἰς τὸν Ἀγ. Νικήταν Μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀειμνήστου Ρουμπίνης Α. Καφετζηδάκη, ἡ ὅποια τόσον ἀγάπην ἔτρεφεν καὶ τόσα προσέφερεν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ.

— Πρωτοβουλία τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως ἐτελέσθη τὴν 2αν Ἰουνίου εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, πάνδημον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῶν δολοφονικῶς ἀπαγχονισθέντων ἀδελφῶν μας Κυπρίων ἀγωνιστῶν τῆς Ἑλευθερίας, ἐν μέσῳ ἀτμοσφαιράς κατανύξεως καὶ πατριωτικῆς ἐξάρσεως. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ Ναοῦ εἶχε στηθῇ μεγαλοπρεπὲς κenoτάφιον, κατὰ μέ-

στον από Άνθη. Ὁ δημοδιδάσκαλος Ἐμ. Κροῖσκος ἐξεφώνησε περίτεχον καὶ ἐνθουσιώδη λόγον.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ

Τὴν 7ην Μαΐου τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν συμμετοχὴν τοῦ Δήμου εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως διὰ τὴν προικοδότησιν ἀπόρων κορασίδων, διὰ τῆς προικοδοτήσεως τῆς Βαρβάρας Α. Σπέρμπη καὶ Διονυσίας Νικολ. Κάσδαγλη διὰ τοῦ καθορισθέντος ποσοῦ τῶν 1000 δρχ. δι' ἐκάστην.

— Τὸ Δημοτικὸν Παγοποιεῖον ἤρχεις τὰς ἐργασίας του τὴν 1ην Ἰουνίου καὶ ὁ πάγος ὑπάρχει ἄφθονος καὶ σὲ καλὴ ποιότητα.

— Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Κωνστ. Καραμανλῆς διὰ τηλεγραφήματός του πρὸς τὸν Δῆμον ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐχορήγησεν ἄδειαν κυκλοφορίας καὶ εἰς ἕτερον φορητὸν αὐτοκίνητον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ.

— Ἡ ἀπὸ Ἀγίου Νικολάου εἰς Ἅγιον Σάββαν ὁδὸς ἐπερατώθη. Ἀπαιτεῖται ἀκόμη ἡ διεύρυνσις τῆς εἰς δύο σημεία διὰ τῆς προσκτικῆς μικρῶν ἰδιωτικῶν τεμαχίων, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ διέρχεται τὸ αὐτοκίνητον.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου ἐωρτάσθη ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Δ. Σχολείου ἡ Βηθανία μετὰ τὴν Καλαντήρα ἀπὸ τὸν γυῖρον τῆς ὁποίας εἰσπράχθησαν δρχ. 160 διὰ τὴν Μαθητικὴν Κοινότητα. Κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἐπιταφίου οἱ μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἔβαλλαν τὰ ἐγκώμια εἰς τὴν Ποταμήτισσαν, αἱ δὲ μαθήτριά τῆς Ἀγροτολέσχης εἰς τὴν Σπηλιανήν.

— Τὴν 26ην Μαΐου ἐγένοντο αἱ Γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῶν μαθητῶν εἰς τὸ γήπεδον Γνωμαγόρα, στεφθεῖσαι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔγιναν τὰ ἐγκαινία τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἀγροτολέσχης καὶ τὴν 30ην Μαΐου ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀγροτολέσχης εἰς τὸ Ζωσιμοπούλειον Θέατρον, μετ' ὁμίλιαν τῆς Διευθυντρίας, ποιήματα, σκέτς καὶ ἄσματα τῶν μαθητῶν, ἡ ὁποία ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

Η ΣΠΗΛΙΑΝΗ

Κατόπιν παρακλήσεως τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν Νικολάου Καμπανῆ καὶ Νικολάου Διακομιχάλη οἱ μηχανικοὶ κ.κ. Διαγόρας Καλαϊτζόγλου καὶ Γρηγόριος Μαλισσιανὸς μετέβησαν μετὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς τὴν «Τάβλαν τοῦ Γιαλοῦ» καὶ ἐξήτασαν τὴν κατάστασιν τοῦ «Ὁξοῦ τῆς Παναγιάς». Ἐν συνεχείᾳ προσέβησαν εἰς καταμετρήσεις καὶ ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ συντάξουν μελέτην διὰ τὴν ὅλην δαπάνην τοῦ κτισίματος τοῦ γκρεμοῦ.

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Καθ' ἃ ἐπληροφορήθην ὁ Γραμματεὺς τοῦ Εἰρηνοδικείου Γ. Μάγκος, προαχθεὶς τελευταίως,

ἐζήτησε τὴν μετάθεσιν του εἰς Λέρον. Ἐκ μέρους πολλῶν συμπατριωτῶν μας ἐκφράζομεν τὴν λύπην μας, διότι ὁ κ. Μάγκος ἀπέδειξε μετὰ τὴν δρᾶσιν του εἰς τοὺς Ναυτοπροσκόπους, τὴν Ἀγροτολέσχην καὶ τοὺς ἄλλους κοινωνικοὺς τομεῖς, ὅτι ἠγάπησε τὴν Νίσυρον καὶ ἐργάσθη δι' αὐτὴν.

ΕΟΡΤΑΙ - ΧΟΡΟΙ

Χάρις καὶ εἰς τὰ μεροκάματα τοῦ δρόμου τοῦ Νεκροταφείου-Ἀγίου Σάββα, ἐωρτάσθη καὶ ἐφέτος τὸ Ἅγιον Πάσχα μετὰ σχετικὴ ἄνεσις καὶ χαρὰ.

Τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς ἐδόθη εἰς τὸ Ζωσιμοπούλειον ὁ Χορὸς τῆς Ἐργατικῆς Ἐνώσεως πού ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Τὴν Δευτέραν ἐωρτάσθη τὸ Μανάλι καὶ ἐπαίχθη ὁ Μάγκος. Τὴν Τρίτην ἐλειτουργήθη ἡ Εὐαγγελίστρια ὅπου προσεφέρθη φαγητὸ καὶ ἐχορεύθη ἡ κοῦπα. Τὴν Παρασκευὴν ἐγένετο ἡ περιφορὰ τῆς Ἀγίας Εἰκόνης τῆς Σπηλιανῆς.

— Διὰ πρώτην φοράν ἐωρτάσθη ἐφέτος κατὰ τρόπον πανηγυρικὸν ἡ ἑορτὴ τῆς Πρωτομαγιάς μετὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ποταμητισσῆς. Ἀπὸ τῆς 2ας πρωΐνης ὥρας οἱ νέοι μας ξεχύθησαν στοὺς δρόμους μετὰ ὄργανα τραγουδώντας τὴν Πρωτομαγιά. Ἀφοῦ ἔκαναν τὸ γύρο τοῦ χωριοῦ, κηρύσσοντας συναγεμρὸ γιὰ τὴν προϋπάντησιν τοῦ Μάη, ξεκίνησαν γιὰ τὸ Διαβάτη, ὅπου ἐτελέσθη λειτουργία καὶ ἄρχισε τὸ φαγοπότι καὶ τὸ γλέντι. Τὸ ἀπογευμα ἀφοῦ ξαναγύρισαν ἀνθοστολισμένοι τὸ χωριό, κατέλθοντες εἰς τὴν Ἠλικιωμένην, ὅπου ἐσυνεχίσθη τὸ γλέντι. Τὸ βράδυ ἔγινε ἡ κοῦπα στὸ Ζωσιμοπούλειον.

ΝΙΚΙΑ — ΝΙΣΥΡΟΥ (ἀνταποκρίσεις)

Ἦρχισαν αἱ προεργασίαι διὰ τὴν επέκτασιν τοῦ ἡλεκτροφωτισμοῦ καὶ εἰς τὰς κοινότητας Νικιῶν καὶ Ἐμπορείου. Τὰ διάφορα κοινοτικά ἔργα συνεχίζονται μετὰ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν ἱκανοποιητικῶς.

— Ἰκανοποιητικὴ προμνηστεία ἡ ἐφετεινὴ ἐσοδεία, κυρίως ὡς πρὸς τὴν ἀμυγδαλοπαραγωγὴν καὶ ἐλαιοπαραγωγὴν.

— Ἡ Κοινότης Νικιῶν, κατὰ τὴν διέλευσιν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκ Κῶ, ἐπροικοδότησε μίαν κορασίδα τοῦ χωριοῦ μας.

— Ὁ ἐνταῦθα κοινωνικὸς Σύλλογος «Ἅγιος Ἰωάννης Θεολόγος» ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν ἀνεγέρσεως τοῦ παρὰ τὸν αὐτοκίνητιστικὸν σταθμὸν ἐρειζομένου Ναυδρίου Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου. Σχετικῶς ἀπηύθυνε ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ συμπατριώτας ἵνα ἐνισχύσωσιν οικονομικῶς τὴν προσπάθειαν ταύτην.

— Ἀναμένεται ὅτι ἐφέτος ἡ κίνησις τῶν παραθεριστῶν εἰς τὸ ὠραῖον χωριουδάκι μας θὰ εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη.

— Μετ' ἐπιτυχίαν ἔλαβεν χώραν εἰς τὸ Σχολεῖον μας ἡ τελετὴ ἐπὶ τῇ λέξει τῶν μαθημάτων. Οἱ πρωτεύσαντες μαθηταὶ θὰ βραβευθῶσι μετὰ τὸ «Θεολόγειον βραβεῖον» εἰς εἰδικὴν τελετὴν, ἥτις θὰ λάβῃ χώραν ἀργότερον.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ἀθηνῶν)

Ὁ συμπατριώτης μας ἐκ Νικιῶν κ. Ἰάκωβος Δ. Πασχαλίδης-Πρωτοδίκης, ἐτοποθετήθη εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀλεξανδρουπόλεως, ὅπου ἀναχωρεῖ προσεχῶς. Μέχρι τοῦδε ὑπηρετεῖ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν.

— Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, ὅπου πρόκειται νὰ συζητηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ προσφυγὴ ἐναντίον τῶν Ἀγγλικῶν βαρβαροτήτων εἰς Κύπρον, Μόνιμος Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὁ ἐκ Νικιῶν καταγόμενος κ. Νικόλαος Μ. Καμπαλούρης-Διπλωματικός.

— Ἀφίχθη δι' ὀλίγον καὶ ἐπέστρεφεν ἤδη εἰς τὴν ἐν Παριsaίis ἑδραν τοῦ Στρατηγείου τοῦ ΝΑΤΟ ὁ συμπατριώτης μας Πλοίαρχος Β.Ν. κ. Κωνσταντῖνος Νικητιάδης, ὅπου ἐκπροσωπεῖ τὴν χώραν μας.

— Ἀπεβίωσεν εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν ὁ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν συμπατριωτῶν μας κ. Ἐμμανουὴλ Νικητιάδης, πατὴρ τοῦ Πλοιάρχου Β.Ν. κ. Κ. Νικητιάδης. Θερμὰ συλλυπητήρια εἰς τὴν οἰογένειάν του.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας
κ. Γ. Ι. ΚΟΥΜΕΝΤΟΥ

Δι' ἀναφορᾶς τοῦ ἐπάρχου Κῶ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑσωτερικῶν, ὑποβαλλομένης ὑπὸ τῆς Νομαρχίας Δωδεκανήσου, προτείνονται πρὸς βράβευσιν δύο Κοινότητες τῆς νήσου Κῶ καὶ ὁ Δῆμος Μανδρακίου Νισύρου, εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῶν δράσεως εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκτελέσεως κοινοφελῶν ἔργων.

Πληροφοροῦμαι ὅτι, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ διαγωνισμοῦ, διὰ τὴν ἐκβάθυνσιν τοῦ λιμένος Πάλων Νισύρου, ἐκρίθη ἀσύμφορο καὶ κατόπιν τούτου ἡ ἐν λόγῳ δημοπρασία θὰ ἐπαναληφθῇ.

Τὸ Δ.Σ. τῆς ΠΟΡΦΥΡΙΔΟΣ κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συνεδρίασιν ἀπεφάσισε τὴν προικοδότησιν μιᾶς ἀπόρου κορασιῶδος Νισυριακῆς καταγωγῆς.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ, ἥτις εἶναι ἀξία ἐξάρσεως, ἀποτελεῖ τὸ ἀναμφισβήτητο τεκμήριον τῆς σπουδαιοτάτης δράσεως τοῦ Συλλόγου. Κι' ἔτσι μεταξὺ τῶν ὀνομάτων τῶν διαφόρων Ὁργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, τὰ ὅποια θ' ἀναφέρῃ ὁ Βασιλεὺς κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν Του πρὸς διανομὴν τῶν σχετικῶν βιβλιαρίων προικοδοτήσεως, θὰ εὐρίσκειται καὶ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ μας Συλλόγου, ὡς τοῦ μοναδικοῦ τοιούτου, ποῦ ἐπροικοδοτήσεν ἐν Ρόδῳ. Ἐπίσης κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς ΠΟΡΦΥΡΙΔΟΣ, καὶ πρὸς διαφήμισιν τῶν ὠραιοτάτων τοπίων τῆς Νισύρου, ἵνα δὲ προσέλθῃ ἄρωγος πρὸς τὴν προσπάθειαν τῆς

ἀναπτύξεως τοῦ τουρισμοῦ στὸ νησί μας, ἐγένετο ἡ ἐκτύπωσις ἐν μεγεθύνσει τῶν Λουτρῶν Νισύρου, τοῦ Ἑφαιστείου καὶ τῆς Παναγίας τῆς Σπηλιανῆς, ἅτινα διενεμήθησαν μεταξὺ τῶν ταξιδιωτικῶν Γραφείων, Τουριστικῶν Πρακτορείων καὶ Ξενοδοχείων τῆς Ρόδου. Ἐκφράζεται ἡ εὐχή, ὅπως καὶ ἄλλα Νισυριακὰ Σωματεία, προβοῦν εἰς παρομοίας ἐνεργείας.

Μέσω τοῦ Γραφείου Ἑργασίας Ρόδου ἀνεχώρησαν διὰ τ' ἀνθρακωρυχεῖα Βελγίου οἱ συμπατριῶται μας Νικήτας Κορωναῖος, Νίκος Πατρίκης, Κων(τῖνος) Παριανὸς καὶ Παντελῆς Τρικοίλης.

Εἰς τὴν Παναγίαν Φανερωμένην Ρόδου, ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῶν συμπατριωτῶν μας Ντίνου Δοξοπούλου μετὰ τῆς Εὐαγγελίας Θεοδώρου. Ἡρραβωνίσθη ἡ συμπ. μας Σοφία Καρπαθάκη μετὰ τοῦ ἐκ Κῶ Γαβριὴλ Λαππᾶ. Καθὼς καὶ ἡ Κασσιανὴ Ἀναστασιάδου μετὰ τοῦ Κώστα Λαμπαδάκη. Πρὸς ἅπαντες τοὺς ἀνωτέρω θερμὰ συγχαρητήρια.

Ἀπεβίωσαν οἱ συμπ. μας Νικόλ. Σύμπλης καὶ Ι. Βερδελλῆς. Εἰλικρινῇ συλλυπητήρια.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΝΙΓΡΙΤΑ. 21/5/57.— Ἐτελέσθη ἐν μέσῳ συγκινήσεων καὶ πόνου ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ν. Παναγίας τὸ 40θήμερον μνημόσυνον τοῦ ὁλως αἰφνιδίως ἀποθανόντος κατὰ τὴν 3ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. Γυμνασιάρχου Νιγρίτης Γ. Στρίκη. Εἰς τὸ μνημόσυνον παρέστησαν ὁ δήμαρχος τῆς πόλεως μας κ. Βαγενᾶς, ὁ πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου κ. Βλαδίκας, ὁ πρόεδρος τῆς σχολικῆς ἐφορείας κ. Σκέμπερης, ὁ κ. Ι. Καλαμπαλίκας καὶ πολλοὶ κάτοικοι τῆς πόλεως μας ὡς ἐπίσης παρέστησαν καθηγηταὶ Πανεπιστημίου, οἱ γενικοὶ ἐπιθεωρεῖται Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, οἱ κ.κ. Γυμνασιάρχαι μετὰ πολλῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων Θεσσαλονίκης καὶ πλῆθος συγγενῶν καὶ φίλων τοῦ μεταστάντος.

Μετὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέσιν ὥμιλησεν περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐκλιπόντος ὁ δήμαρχος κ. Βαγενᾶς καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Ι. Μαντσοῦκας, ἐξάραντες μετὰ συγκινήσεως τὰς μεγίστας ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ὁ μεταστὰς προσέφερε κατὰ τὴν διετῇ παραμονήν του εἰς τὴν πόλιν μας συντελέσας διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Γυμνασιακοῦ κτιρίου. Ἐπικολούθησεν δεξιῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κ. Στρίκη προσέφερε εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Γυμνασίου τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν δύο χιλιάδων (2.000) ὑπὲρ τοῦ Γυμνασίου Νιγρίτης ὡς ἐπίσης καὶ ἅπαντα τὰ βιβλία τοῦ ἐκδοθέντος συγγράμματος τοῦ μεταστάντος ἵνα διανεμηθῶν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου.

σκοπόν ἐκτελέσεως τῶν ἤδη ἀρξαμένων δημο-
τικῶν ἔργων.

Οὕτω ἐκ τοῦ κεφαλαίου «ΔΗΜΟΤΙΚΑ
ΕΡΓΑ» διεθέσαμεν:

1) Διὰ τὸ ἔργον «**Διεύρυνσις καὶ κατα-
σκευὴ ὁδοῦ Ἡλικιωμένης - Ἀγίου Νικολάου**»
Δραχ. 9.000. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἡ ὁποία ὡς γνω-
στὸν ἔθεωρεῖτο παρὰ πάντων ἔργον ἀκατόρ-
θωτον διήλθε διὰ μέσου τῶν καλλιτέρων ἐν τῇ
περιφερείᾳ μας ἰδιωτικῶν κτημάτων ἀνευ
ἀπαλλοτριώσεως αὐτῶν, χρησιμοποιοῦσάντες
ὡς μόνον μέσον ἐπιτυχίας τὸ ἐπιβεβλημένον
σθένος καὶ ἀποφασιστικότητα. Εἰς τὸ ἀνωτέ-
ρω ποσὸν συμπεριλαμβάνονται καὶ 5.000
δραχ. τὰς ὁποίας μᾶς προσέφερον κατόπιν
ἐνεργειῶν μου πρὸς τὴν Α.Σ. τὸν Ρόδου Σπυ-
ρίδωνα ἡ ἱερὰ Μονὴ Σπηλιανῆς. Ἐπίσης αἱ
προσπάθειαι μου περὶ ἀποπερατώσεως τοῦ
ἔργου ἐστράφησαν καὶ πρὸς τὸν ἐν Ἀμερικῇ
Σύλλογόν μας «Γνωμαγόραν», ἀποστέιλαντα
τὸ ποσὸν τῶν 200 δολλαρίων ἐκ τῶν ὁποίων
δρχ. 3.760 διετεθήσαν εἰς τὸ ἔργον, τὸ δὲ
ὑπόλοιπον ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς διετεθῇ εἰς
διαφόρους ἀναπήρους καὶ πτωχοὺς ἀσθενεῖς.
Εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἔργον συνέβαλον καὶ οἱ κά-
τοικοι διὰ προσωπικῆς τῶν ἐργασίας ἐκ 500
ἡμερομισθίων.

2) Διὰ τὸ ἔργον «**Διάνοιξις πλατείας Ἀρι-
στείδου Φωτιάδου**» δραχ. 3.000. Τὸ ἀκίνητον
τῆς πλατείας ἐδωρήθη εἰς τὸν Δῆμον κατόπιν
προσπαθειῶν καὶ ἐνεργειῶν μου, ὑπὸ τῶν
κληρονόμων τοῦ ἀειμνήστου Ἀριστείδου Φω-
τιάδου.

3) Διὰ τὸ ἔργον «**Κατασκευὴ ὁδοστρώμα-
τος ἐκ σκυροδέματος εἰς πλατείαν Ἡλικιωμέ-
νης**» δρχ. 25.000. Τὸ οἰκόπεδον ἐχορηγήθη
δωρεὰν εἰς τὸν Δῆμον ὑπὸ τοῦ συμπολίτου
μας καὶ εὐεργέτου τῆς πατρίδος Δημητρίου
Ζωσιμπούλου.

4) Διὰ τὸ ἔργον «**Κατασκευὴ λεκανοπεδί-
ου ὕδατοδεξαμενῆς Βρετοῦ**» δραχ. 5.000.

5) Διὰ τὸ ἔργον «**Ἐπισκευὴ ὁρμου Ταύ-
λας τοῦ Γυαλοῦ**» δρχ. 2.000.

6) Διὰ τὸ ἔργον «**Ἐπιδιόρθωσις κεντρικῆς
ὁδοῦ**» δρχ. 2.600.

7) Διὰ τὴν κατασκευὴν «**Στέγης τοῦ ἡλε-
κτρικοῦ μηχανοστασίου**» δρχ. 3.000.

8) Διὰ τὴν ἐπισκευὴν **τημάτων ἀγρο-
τικῆς ὁδοῦ εἰς θέσιν Στενὰ** δρχ. 1.000.

9) Διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῖχου ἀντιστηρίξε-
ως καὶ διεύρυνσιν ἀστικῆς ὁδοῦ «**Λίμνης Πα-
παδοπούλου**» δρχ. 5.000.

10) Διὰ τὴν διεύρυνσιν καὶ κατασκευὴν
ὁδοστρώματος ἐκ σκυροδέματος τῆς ὁδοῦ
«**Ἀποστολίδου-Πηγαδούλι**» δρχ. 5.000.

11) Διὰ τὴν κατεδάφισιν εἰρηπίων καὶ δια-
μόρφωσιν πλατειῶν, ἥτοι α) τῆς περιφερείας
«**Ποταμός**», ὁ τῆς περιφερείας «**Παραμπουτι-
Λαγκάδι**» δρχ. 10.000 προερχομένας κατόπιν
ἐνεργειῶν μου ἐκ τοῦ Προγράμματος Μικρῶν
Κοινωφελῶν ἔργων. Ἐνταῦθα διετεθήσαν καὶ

300 ἡμερομισθία προσωπικῆς ἐργασίας τῶν
κατοίκων.

Ἐκ τοῦ Κεφαλαίου «**ΕΞΟΔΑ ΣΥΝΤΗΡΗ-
ΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗ-
ΓΩΝ**» διεθέσαμεν:

1) Δραχμὰς 103.062 δι' ἐπισκευὴν καὶ
διαρρύθμισιν τοῦ κτιρίου Α' θέσεως. Ἐκ τοῦ
δαπανηθέντος τούτου ποσοῦ ἐξήκοντα χιλιά-
δες δραχμαὶ προέρχονται ἐκ τοῦ δανείου τὸ
ὁποῖον συνήψαμεν μετὰ τοῦ Ο.Δ.Α.Π.Δ.Δ. Αἱ
ἐργασίαι ὅμως τῶν διαρρυθμίσεων συνεχίζον-
ται πρὸς πλήρη ἀξιοποίησιν τῆς Α' θέσεως
τῶν λουτρῶν χάρις εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ ἐν
Ἀμερικῇ Συλλόγου «Ὁ Γνωμαγόρας» ὅστις
διὰ τῶν καταλλήλων πρὸς αὐτὸν προσπα-
θειῶν μου ἀπέστειλε τὸ ποσὸν τῶν 12.000
δολλαρίων.

2) Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου διεθέσαμεν δι'
ἔξοδα συντηρήσεως τῶν λουτρῶν, εἰς μικροε-
πισκευὰς, εἰς ἐπιδιόρθωσιν καὶ συντήρησιν
ὑδραυλικῶν καὶ ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων
ὡς καὶ διὰ τὴν προμήθειαν ἀναγκασιούτων
πρὸς τοῦτο ἐξαρτημάτων δραχμὰς 30.600.

Ἡ Δημοτικὴ ὅμως δραστηριότης δὲν πε-
ριωρίσθη μόνον εἰς τὰς δυνατότητας τοῦ δη-
μοτικοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἀντιθέτως κατε-
βάλομεν προσπάθειαν ἵνα ἐντὸς τῆς δημο-
τικῆς μας περιόδου ἡλεκτροφωτισθῇ ὁ Δῆμος
ἡμῶν, καθὼς εἴχομεν ὑποσχεθῇ καὶ προεκλο-
γικῶς, πρᾶγμα ὅπερ ἐπετύχουμεν τυχόντες
πλήρους κατανοήσεως ὑπὸ τῆς Σεβαστῆς
Νομαρχίας, ἥτις καὶ προήλθεν εἰς τὴν ἐγκα-
τάστασιν τοῦ ἡλεκτροφωτισμοῦ καὶ ἐν συνε-
χείᾳ τοῦ παγοποιείου τοῦ Δήμου μας ἐκτελέ-
σασα ἔργον ἀξίας πλέον τῶν 500.000 δραχ-
μῶν. Δύναμαι δὲ νὰ σᾶς βεβαιώσω περὶ τῆς
συνεχιζομένης μερίμνης αὐτῆς ἐκ τοῦ γεγονό-
τος ὅτι ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Μαρτίου θὰ
ἐπекταθῇ τὸ δίκτυον ἡλεκτροφωτισμοῦ καὶ
πρὸς τὰ λοιπὰ χωρία τῆς νήσου ὑπὸ τὴν
ἐκμετάλλευσιν τοῦ Δήμου ἡμῶν καὶ με συμ-
πληρωματικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἡλεκτροστασί-
ου διὰ τὸ ποσοῦ τῶν 95.000 δραχμῶν.

Οὕτω ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐξετελέ-
σαμεν τὰ κάτωθι ἔργα:

1) Τὸ οἶκημα τοῦ Ἡλεκτροστασίου δαπά-
ναις τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Συλλόγου Γνωμαγόρα
διὰ τῆς ἀποστολῆς Δραχμῶν 32.000.

2) Τὸ οἶκημα τοῦ Παγοποιείου δαπάναις
τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Συλλόγου Γνωμαγόρα διὰ
τῆς ἀποστολῆς εἰς εἰδικὴν συσταθεῖσαν ὑπὸ
αὐτοῦ Ἐπιτροπὴν κατόπιν τῶν καταλλήλων
ἐνεργειῶν μας Δρχ. 36.000.

3) Τὴν ἡλεκτρικὴν ἐγκατάστασιν τῶν
λουτρῶν δαπάναις τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Συλλόγου
Γνωμαγόρα διὰ τῆς ἀποστολῆς πρὸς τὸν
συμπολίτην μας κ. Δημήτριον Ζωσιμόπουλον
τοῦ ποσοῦ τῶν 1.500 δολλαρίων.

4) Τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρα-
τιώτου δαπάναις τῶν ἐν Ἀμερικῇ συμπολι-
τῶν μας Κώστα Ἐμμανουήλ καὶ Ἐμμανουήλ

Καμπάνη, ἀποστείλαντες πρὸς τοῦτο τὸ ποσὸν τῶν 600 δολλαρίων.

5) Τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἄνωθεν τοῦ ἡλεκτροστασίου λοφίσκου διὰ τῆς συσταθείσης Ἐξωραϊστικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτῆς οἰκονομικῶν μέσων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω αὐτῶν νομίζω ὅτι εἰς τὸ διάστημα τῆς διέτας μας ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν προηγουμένην ἐξάμηνον διοίκησιν μας ἐξετελέσαμεν διὰ τὸν Δήμον μας ἔργα τὰ ὁποῖα ἴσως καὶ ὁ πλεόν αἰσιόδοξος νὰ μὴ ἀνέμενεν, καὶ τὰ ὁποῖα ἤσκησαν ὡς γνωστὸν ἄμεσον ἐπίδρασιν τὸσον εἰς τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξιν τῆς κωμοπόλεως ὅσον καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν βελτίωσιν καὶ ἐξυγίανσιν τῆς ζωῆς τῶν κατοίκων.

Θὰ πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζωμεν ὅτι τὸ ἔργον μας δὲν ἐτελείωσε. Αἱ δυσκολίαι καὶ τὰ ἐμπόδια παρουσιάζονται πολλάκις εἰς ἡμᾶς ἀνυπερβλήτα. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἐκφράζω πρὸς ὅλους ὑμᾶς τὴν εὐχὴν ὅπως μετὰ παρακολουθῆτε πάντοτε μετὰ ἀφοσίωσιν καὶ ἀλληλεγγῆν εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα διὰ νὰ συνεχίσω μετὰ μεγαλυτέραν αἰσιοδοσίαν καὶ θάρρος τὰς προσπάθειάς μου μέχρις ἐπιτυχίας τοῦ ὅλου Δημοτικοῦ μας ἔργου.

Ἐν Μανδρακίῳ Νισύρου τῇ 31/1/1957

Ὁ Δήμαρχος

Γ. ΠΑΛΟΥΡΗΣ

Σ. ΣΥΝΤ. Τὰ καθαρὰ ἔσοδα τοῦ Δήμου ἀνῆλθον κατὰ τὴν χρῆσιν 1954-1955 εἰς δρχ. 169.613,15 μέτ' ἀφαίρεσιν δηλονότι τοῦ ποσοῦ τοῦ Δανείου ἐκ δρχ. 60.000 καὶ τὸν συγκερασμὸν τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τῶν Λουτρῶν, τὰ δὲ ἔσοδα εἰς δρχ. 162.355, 40 καλύπτοντα τὰς ἀνάγκας τοῦ Δήμου κατὰ τὰ κατωτέρω ποσοστά.

Ἔσοδα Διοικήσεως ποσοστὸν	35,90%
Υγεία-Πρόνοια Ἐκπαίδευσις	23,47%
Δημοτικά Ἔργα	22,14%
Λοιπαὶ Δαπάναι	18,49%
Σύνολον	100,00%

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς λογοδοσίας, ὁ Δήμος ἐπιστάθῃ παρὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ Δωδεκανησιακῆς περιουσίας διὰ δραχμῶν 74,600 δι' ἀγορὰν τῶν ἐν αὐτῷ μνημονευμένων ἐπίπλων, αἰτίνες καὶ θ' ἀποδοθῶσιν αὐτῷ, ἀτόκως ἐντὸς δεκαετίας.

Τὰ τακτικά ἔσοδα τοῦ Δήμου ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς 155.757,50.

Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν 1955-1956, καλύπτουσιν 18μηνον διάστημα προκύπτουσι τὰ κατωτέρω στοιχεῖα:

Τὰ καθαρὰ ἔσοδα τοῦ Δήμου, μετ' ἀφαίρεσιν δηλονότι τοῦ Δανείου ἐκ δρχ. 27.000 καὶ συμψηφισμὸν τῆς διαχειρίσεως τῶν Λουτρῶν ἀνῆλθον εἰς δρχ. 784.872,80 τὰ δὲ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα εἰς δρχ. 400.301, καλύπτοντα τὰς δαπάνας τοῦ Δήμου κατὰ τὰ κατωτέρω ποσοστά:

Ἔσοδα Διοικήσεως	26%
Ἔσοδα βεβαίσεως καὶ εἰσπράξεων	3,50%
Εἰδικαὶ Δημοτικά ὑπηρεσία	5,00%
Υποχρεωτικά δαπάναι	8,50%
Εισφοραὶ	1,00%
Φωτισμός	9,00%
Συντήρησις ἀφοδευτηρίων	0,50%
Ἐπισκευὴ καὶ διαρρῦθμισις Λουτρῶν	26,00%
Δημοτικά ἔργα	18,50%
Προαιρετικά δαπάναι	2,00%
Σύνολον	100,00%

Τὰ τακτικά ἔσοδα τοῦ Δήμου ἀνῆλθον εἰς δρχ. 339.598,65, ἅτινα ἀναγόμενα εἰς 12μη-

νον διαχειρίσιν, ἀνέρχονται εἰς δρχ. 226.400, παρουσιάζοντα οὕτω αὐξήσιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν χρῆσιν 1954-1955 κατὰ ποσοστὸ 45,10%. Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐνέχει τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως τῶν ἐκ τῶν φόρων ἐσόδων, ἀνερχόμενον εἰς 94%.

Σχετικῶς μετὰ τὸ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς κισσήρεως βασικὸν μίσθωμα, ἐνῷ κατὰ τὴν χρῆσιν 1954-1955 προϋπελογεῖται ὀρθῶς συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 6 καὶ 10 τῆς συμβάσεως εἰς δρχ. 34.000, κατὰ δὲ τὴν χρῆσιν 1955-1956 εἰς δρχ. 58.000, ἐβεβαιώθη καὶ εἰσπραχθῇ ποσὸν δρχ. 29.000 δι' ἐκάστην ἐξ αὐτῶν. Μία σχετικὴ ἐξήγησις πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας θὰ ἦτο εὐπρόσδεκτος, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ πληροφορία περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐλέγχεται ἡ ποσότης καὶ τὸ εἶδος ἐκάστου φορτίου, ἂν δηλονότι περιλαμβάνεται εἰς αὐτὸ κισσηρόχωμα ἢ πορσελάνη τῶν ὁποίων ἡ ἀξία εἶναι τριπλασία τῆς τῆς κισσήρεως.

Τὰ ἔσοδα μετ' ἀναγωγὴν εἰς δωδεκάμηνον παρουσιάζουν ἐπίσης αὐξήσιν κατὰ 64%. Εἰδικώτερον αἱ δαπάναι διοικήσεως παρουσιάζουν αὐξήσιν κατὰ 19% ἐνῷ ἐξ αὐτῶν τὰ ἔσοδα παραστάσεως Δημάρχου παρουσιάζουν αὐξήσιν κατὰ 40%, οἱ δὲ μισθοὶ τῶν υπαλλήλων κατὰ 35,20%. Τὰ ὁδοιοδικὰ καὶ ἀποζημιώσεις ὡς καὶ ἡ γραφικὴ ὕλη καὶ Τ.Τ.Τ. ἐμφανίζουν μείωσιν, ἥτις ἐν τινι μέτρῳ θὰ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ ὅτι ἡ διαχείρισις τῶν Λουτρῶν ἐπεβαρύνθη, ὀρθῶς βεβαίως, μετὰ εἰς αὐτὴν ἀναλογούσας σχετικὰς δαπάνας. Αἱ δαπάναι τοῦ ἡλεκτρικοῦ ἐργοστασίου ὑπολογίζόμεναι δι' ἐν ἐξάμηνον καὶ ἀναγόμεναι εἰς ἑτήσιον ποσόν, θὰ καλύψουν ποσοστὸν 24% ἐπὶ τῶν ἐξόδων ἐφ' ὅσον δὲν θὰ αὐξηθῶσιν αἱ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰσπράξεις. Αἱ προαιρετικά δαπάναι, ἀνερχόμεναι εἰς 2% καὶ ἀναφερόμεναι εἰς ἔσοδα δεξιώσεων, τελετῶν κλπ. δὲν θὰ πρέπει, κατὰ τὴν γνώμην μας, νὰ κριθῶσιν αὐστηρῶς, διότι κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποτελοῦσι παραγωγικὰς δαπάνας καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει συντελοῦν εἰς τὴν ἀξιοπρεπῆ ἐμφάνισιν τοῦ Δήμου.

Αἱ Δανειακαὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Δήμου ἐκ δρχ. 161.600, ἐμειώθησαν κατὰ τὰ κα-

ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Τοῦ γεωπόνου ΓΙΑΝΝΗ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

Με μεγάλη ικανοποίηση καὶ ιδιαίτερη χαρὰ διαβάσαμε τὴ μελέτη τοῦ κ. Μούρα «Δημογραφικὸ πρόβλημα καὶ Γεωργία» στὸ περασμένο τεῦχος τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν».

Με τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα καὶ τὰ παλαιὰ σημειώματα ποὺ μᾶς παραθέτει πρέπει νὰ μεταδίδῃ σὲ ὅλους μας τὴν πεποίθησίν του ὅτι τὸ μέλλον τοῦ νησιοῦ μας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Γεωργίας γιατί μόνον αὐτὴ εἶναι ἰκανὴ νὰ λύσῃ τὸ οἰκονομικὸ πρόβλημα τοῦ τόπου.

Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ποὺ μᾶς παραθέτει βλέπουμε πῶς τὰ παλαιότερα χρόνια μὲ τὰ ἐμπειρικὰ μέσα τῆς ἐδαφοκαλλιέργειας, ὁ τότε Νισύριος ἀγρότης εἶχε εἰσόδημα, καὶ πῶς σιγὰ σιγὰ, σ' αὐτὸ βέβαια συνετέλεσαν πολλοὶ παράγοντες κυρίως δὲ ἡ Ἰταλικὴ κατοχὴ, ἄρχισε νὰ παρακμάζῃ ἡ οἰκονομία τοῦ τόπου, γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ σημερινὸ κατάντημα.

Ὡστόσο καὶ ὕστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν καταστρεπτικὴ μπόρα θὰ πρέπη νὰ ἐλπίζουμε ὅτι ἔφθασε ὁ καιρὸς γιὰ ν' ἀρχίσῃ μιὰ ἀναγέννηση μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Γεωργίας τοῦ τόπου μας.

Πολλὰ εἶναι τὰ σημάδια: πρῶτα-πρῶτα ἡ μελέτη τοῦ κ. Μούρα στὰ «Νισυριακὰ Χρονικὰ», ποὺ θὰ πρέπη νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου μας. Γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο ὅλοι μας πρέπει νὰ νερθοῦμε σὲ συνεργασία. Ἐπειτα τὰ χαρούμενα μηνύματα ἀπὸ τὴ Νίσυρο. Ὁρισμένοι ἀνασκουμπώθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ χύνουν πάλιν γόνιμα τὴ χρυσὴ εὐλογία τοῦ ταπεινοῦ τους ἰδρώτα στὴ γῆ τους. Καὶ βέβαια πρὶν ἀπὸ ὅλους ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τοῦ Νησιοῦ μας πρέπει νὰ κινητοποιηθῇ ὁλόκληρος. Αὐτὸς πρὶν ἀπὸ ὅλους χρειάζεται τὴν ἀγροτικὴ ἀνοικοδόμησι καὶ αὐτὸς θὰ τὴν πραγματοποιήσῃ.

Οἱ παραγωγικὲς δυνάμεις γιὰ τὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία τοῦ Νησιοῦ μας εἶναι μεγάλες, δεδομένου ὅτι οἱ φυσικὲς συνθῆκες εὐνοοῦν μιὰ σειρά καλλιεργειῶν προϊόν-

ταβληθέντα χρεωλύσια ἐκ δραχ. 14.000 περίπου.

Ἡ δραστηριότης τοῦ Δήμου εἰς δημοτικὰ ἔργα παρουσιάζεται ἀπολύτως ικανοποιητικὴ καὶ ἀξίειπαινος χάρις εἰς τὴν γενναίαν εἰσφορὰν τοῦ Γνωμαγόρα Ἀμερικῆς. Φρονούμεν ὅμως ὅτι θὰ ἦτο συμφερότερον νὰ μὴ εἰσῆγετο ἡ δωρεὰ εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ Δήμου, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐπιβαρύνσεων τὰς ὁποίας κατ' ἀνάγκην ἐπέφερεν καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητοι. Διότι ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελεσθοῦν ἔργασίαι μὲ τὰς αὐτὰς ἡ καλλιτέρας ἀκόμη συνθήκας ἐπιβλέψεως καὶ ἐπιστάσις καὶ χωρὶς ἐπιβαρύνσεων. Εἶναι ἡ δευτέρα περίπτωσις (ἡ πρώτη ἦτο τοῦ Ἡρώου) εἰς τὴν ὁποῖαν τὸ Τμήμα Ἀθηνῶν μὲ τὸ ἐπιτελεῖον ποὺ διαθέτει,μποροῦσε ἐὰν ἐζητεῖτο ἡ γνώμη του, νὰ ὑποδείξῃ τὴν πλέον συμφέρουσαν λύσιν.

Κρίνοντας ἀπὸ τῆς γενικῆς σκοπιᾶς τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ Δήμου μας, νομίζομεν ὅτι οὗτοι παρουσιάζονται ἀρκετὰ ικανοποιητικοὶ καὶ εὐοίωνοι, ὥστε νὰ δυνάμεθα ἀδιστάκτως

νὰ συγχαρῶμεν τὴν Δημοτικὴν μας ἀρχὴν καὶ τὸν ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῆς Δήμαρχον. Τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Δήμου μας συνεχῶς βελτιοῦνται, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἀποβλέπωμεν μὲ αἰσιοδοξίαν εἰς τὸ μέλλον. Τὸ εὐχάριστον ὅμως τοῦτο γεγονός δημιουργεῖ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως καταστρωθῇ ἓνα μακρὰς πνοῆς πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ μελετηθῇ ἐπισταμένως νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν. Καὶ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ θὰ πρέπη νὰ καλύπτῃ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Δημοτικῆς δραστηριότητος, ἀφοῦ προηγουμένως ἀξιολογηθῶσιν οὗτοι κατὰ τὴν ἐμπρέπουσαν σειράν. Διότι ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐκ τῶν ἀπολογισμῶν φαίνεται ὅτι ὁ Δήμος δὲν ἔλαβε πρόνοιαν διὰ τὴν γεωργίαν, δεδομένου ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1954 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1956 ἐδαπάνησε διὰ τὴν ἐξόντωσιν ἐπιβλαβῶν πτηνῶν (κουρούνες, μουλιανοὶ) δραχ. 204, διὰ δὲ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῆς κάμπης τῆς ἀμυγδαλῆς καὶ τῶν ἀκρίδων δὲν ἐδαπάνησε οὐδεμίαν δραχμὴν, παρ' ὅλον ὅτι αἱ ἐξ' αὐτῶν ζημίαι δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητοι.

των μεγάλης ακαθάριστης προσόδου. Τη μεταβολή όμως αυτή που έπιζητούμε, πρέπει να την προσέξουμε από την αρχή. Όλα θα πρέπει να λυθούν από βαθιά και κανένα έπιπόλαια.

Ποιός θα πρέπει να είναι ο σκόπός μας; Θα κάνουμε μιὰ ανασκόπηση τής σημερινής κατανομής του έδαφους στη Νίσυρο. Σε τρία τμήματα θα κατανέμουμε το έδαφος: 1ον) Στο Γεωργικό έδαφος, 2ον) το Δενδροκομικό κα 3ον) το Κτηνοτροφικό.

Όταν λέμε Γεωργικό έδαφος, έννοούμε εκείνο που καλλιεργείται με έτήσια φυτά δημητριακά, ψυχανθή κλπ. Δενδροκομικό εκείνο που καλλιεργείται με δενδρώδεις καλλιέργειες και Κτηνοτροφικό εκείνο που έχει άφεθ ή για βοσκές.

Γεωργικό και Δενδροκομικό είναι κάπως ανακατεμένα βέβαια αφού συστηματικές δενδροφυτείες δεν παρουσιάζονται στο Νησί μας αλλά παρατηρείται συγκαλλιέργεια δενδρωδών με δημητριακά.

Η Γεωργική έκμετάλλευσις πρέπει να σκεπάζη σήμερα τὰ 25% του συνολικού παραγωγικού έδαφους. Η Δενδροκομική, που τόσο ταιριάζει στις φυσικές συνθήκες του έδαφους και κλίματος, κατέχει σήμερα στο συνολικό παραγωγικό έδαφος τὸ 10% και τὸ κτηνοτροφικό έδαφος τὰ 65%, δηλαδή και παραπάνω από τὸ μισό. Αὐτὰ τὰ ποσοστά δεν προκύπτουν βέβαια από καμμία επίσημη στατιστική. Τὰ ὑπολογίζω έτσι και ὅπως νομίζω θὰ πλησιάζω στὴν πραγματικότητα.

Ἄς πάρουμε τὸ Γεωργικό έδαφος. Καί τὰ 25% του γεωργικού έδαφους είναι σήμερα δοσμένα στὴν καλλιέργεια τής κριθῆς και ἓνα πολὺ ἐλάχιστο ποσοστὸ στὴν καλλιέργεια τῶν ὁσπρίων. Ὅλοι μας ξέρουμε τὸ σύστημα τής ἀμειψισποράς που ἀκολουθοῦμε. Τὸν ἓνα χρόνο κριθάρι και τὸν ἄλλο χρόνο πάλιν κριθάρι που τὸ σπέρνουμε ὁμοῦ τὸ Φεβρουάριο ἀφού προηγουμένως προετοιμάσουμε τὸ έδαφος με 2 ὀργώματα, ἓνα τοῦ φθινοπώρου και τὸ ἄλλο τής σποράς. Τὸ δὲ κριθάρι που σπέρνουμε τὸ Φεβρουάριο είναι από τὸ ἴδιο που σπέρνουμε και τὸ φθινόπωρο, δηλαδή ὁ ἴδιος σπόρος. Αὐτὸ τὸ λέμε ἀμειψισπορά!

Τώρα γιατί τὸν ἓνα χρόνο στὸ ἴδιο χωράφι σπέρνουμε κριθάρι τὸ φθινόπωρο και στὸ ἴδιο χωράφι τὸν ἄλλο χρόνο σπέρνουμε πάλιν κριθάρι ἀλλὰ τὴν ἀνοιξή; Ὑπάρχει βέβαια κριθάρι που ὠριμάζει σὲ 3 μῆνες ἀλλὰ είναι ξεχωριστὴ ποικιλία και ὄχι αὐτὸ που σπέρνουμε ἡμεῖς.

Ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖον καλλιεργοῦμε και αὐτὸς είναι ὁ πιὸ ἀρχέγονος: σπέρνουμε τὸ κριθάρι στὸ ἀκαλλιέργητο έδαφος, περνᾷ μετὰ τὸ ἀλέτρι, αὐτὸ που πρὸ πολλῶν χρόνων κατέλαβε θέσι στὸ Μουσεῖο και τὸν σκεπάζει. Αὐτὴ είναι ὅλη ἡ δουλειά. Καμμία ἄλλη περικοπή. Ἡ λέξις λίπασμα είναι ἄγνωστη ἀκόμη στὴ Νίσυρο. Σὰν σπόρο παίρνουμε τὸ κριθάρι από τὸ σωρὸ χωρὶς καμμία διαλλογή και ἀπολύμανση. Τὸ σύστημα ἐκμετάλλευσης τοῦ Γεωργικού έδαφους δὲν είναι ἐντατικό, ἀλλὰ ἀντίθετα και ἀναμφισβήτητα ὁλότελα χαλαρὸ μιὰ και παρουσιάζει τὰ παρακάτω γνωρίσματα: 1) Τὸ σύστημα τής ἀμειψισποράς. 2) ἡ πλημμελὴς καλλιέργεια, 3) ἡ εὐρυτάτη καλλιέργεια τής κριθῆς. Ὅπως ξέρουμε ἡ κριθαροκαλλιέργεια ἀπασχολεῖ σχεδὸν ὅλο τὸ ποσοστὸ τοῦ Γεωργικού έδαφους. Ὅμως ἡ καλλιέργεια αὐτὴ σὲ μιὰ τόσο μεγάλῃ ἔκτασῃ, ἀποτελεῖ ἔνέργεια ἀντικοινωνική γιατί ἀπομακρύνει τὴ γεωργικὴ οἰκονομία τοῦ τόπου από τὶς εἰδικὲς ἐκείνες καλλιέργειες που παρουσιάζουν μεγάλη ἀκαθάριστη πρόσοδο. Τὸ χαλαρὸ τρόπο ἐκμετάλλευσης τοῦ γεωργικοῦ έδαφους με κριθάρι ἀποδειχνει συγκριτικὰ ἡ κατὰ στρέμμα έδαφικὴ πρόσοδος που είναι ἐλάχιστη.

Δενδροκομικὸ έδαφος: Ἡ σήμερα ἐκμεταλλεζόμενη με τὸ δενδροκομικὸ σύστημα ἔκτασις είναι σχετικὰ πολὺ μικρή. Ἡ μορφή τοῦ σημερινοῦ συστήματος δενδροκομικῆς ἐκμετάλλευσης είναι ἔκτατική και χαλαρή μιὰ και αὐτὴ παρουσιάζει τὰ παρακάτω τυπικὰ γνωρίσματα:

Ἐρασιτεχνισμὸς στὴν ἐκλογὴ τῶν εἰδῶν και ποικιλιῶν, ἀποτυχημένη ἐκλογὴ αὐτῶν πολ- λές φορές σὲ σχέση με τὴν τοποθεσία και τὸ έδαφος, ἀκανόνιστη φύτευση και ἀνεπαρκεῖς ἀποστάσεις μεταξύ τῶν δέντρων, ἀπὸ ὅπου προέρχεται και ἡ κακὴ ὑγιεινὴ κατάστασή τους καθὼς και οἱ μικρὲς ἀποδόσεις, τὰ ἀκατάλληλα ἢ και καθ' ὅλοκλήρην μὴ ἐφαρμοζόμενα κλαδέματα και τέλος ἡ κατάχρησις τής συγκαλλιέργειας με ἄλλα φυτά.

Πρέπει νὰ καταλάβουμε ὅτι βρισκόμαστε σὲ προνομιοῦχο θέση που οἱ κλιματολογικὲς συνθήκες δείχνονται πολὺ πρόσφορες διὰ τὴν ἀνάπτυξη δένδρων που λόγῳ τής ὥς ἐκ τῶν κλιματικῶν συνθηκῶν πρῶμου ὠριμάνσεως δύνανται νὰ καταλάβουν θέσεις ἐς τὴν κατανάλωσιν με ἀρκετὰ ὑψηλὲς τιμές. Βερύκοκκα μπορούμε νᾶχουμε στὴ Νίσυρο ἀπὸ ὠριμένες τοποθεσίες στὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Ἰουνίου δηλ. ἀπὸ τὰ πλέον πρῶϊμα που παρουσιάζονται εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀστικῶν κέντρων. Τὸ ἴδιο συμβαίνει και με τὰ ἀχλάδια. Μήπως και κηπευτικὰ δὲν θὰ μπορούσαμε ἀπὸ ὠριμένες βέβαια τοποθεσίες νᾶχουμε πολὺ πρῶϊμα; Φέτος τὸ Πάσχα, δηλαδή 20 Ἀπριλίου, στὴ Νίσυρο ὑπῆρχαν ἀφθονα φασολάκια. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην στὴν Ἀθήνα

έπωλούντο 16-18 δραχ. κατ' ὅκαν. Ἀλλὰ δὲν ἐξαντλεῖται μέχρις ἐδῶ ὁ κατάλογος τῶν προϊόντων πού δύναται νά καλλιεργηθοῦν καί νά ἔχουν μεγάλην πρόσδοον.

Κτηνοτροφικό ἔδαφος: Ἡ συνολική παραγωγή τῆς κτηνοτροφίας, ὅπως εἶναι γνωστό, ἐξὸν ἀπὸ τίς καθαρά κτηνοτροφικές ἐκτάσεις, ἐκμεταλλεύεται καί τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ παραγωγικοῦ ἔδαφους, ἀνοργάνωτη, καί γι' αὐτὸ ἀνυπότακτη καθὼς εἶναι, εἰσχωρεῖ βλαθεῖα στὸ γεωργικὸ καί δενδροκομικὸ ἔδαφος, ἐπιφέρει ζημιές στὴ γεωργικὴ καί δενδροκομικὴ ἐκμετάλλευση, ἐμποδίζοντας τελικὰ τὴ σοβαρὴ ἐπέκτασή τους καί περιορίζοντας τὴν ἐντατικοποίησή τους.

Ἀπὸ τὰ παραπάνω βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ πρέπει νά ἀκολουθήσουμε μιὰ νέα ἀνακατανομή, ὅτι θὰ πρέπει συνεχῶς νά αὐξάνεται ἡ δενδροκαλλιέργεια εἰς βάρος τῶν δημητριακῶν τῶν ὁποίων ἡ ἐκτασίς θὰ πρέπει μὲ τὸν καιρὸ βέβαια νά περιοριστῇ εἰς τὰ 10% τοῦ παραγωγικοῦ ἔδαφους καί τὸ ὑπόλοιπον 15% νά καταληφθῇ ἀπὸ δενδροκαλλιέργεια· ἔτσι ἀμέσως τὸ δενδροκομικὸ ἔδαφος ὑπερδιπλασιάζεται. Ἀλλὰ καί ἀπὸ τὸ κτηνοτροφικὸ ἔδαφος θὰ πρέπει νὰ πάρῃ ἡ δενδροκαλλιέργεια ἕνα ποσοστὸ τουλάχιστον 15% ὁπότε μὲ τὴν ἀνακατανομήν αὐτὴν θὰ ἔχουμε τὰ κάτωθι ποσοστά: Γεωργικὸ ἔδαφος 10%, δενδροκομικὸ 50% καί κτηνοτροφικὸ 40%.

Θὰ ἐξετάσουμε τὸ Δενδροκομικὸ ἔδαφος γιατί σὰν τέτοιο πρέπει νά βλέπουμε τὸ ἔδαφος τῆς Νίσυρου.

Συνεπεία τῶν ἔδαφολογικῶν, κλιματικῶν ἀλλὰ καί οἰκονομικῶν συνθηκῶν πού ἐπικρατοῦν, ὥρισμα ἐῖδη δένδρων πρέπει νά διαδοθοῦν καί τέτοια θὰ πρέπει νά εἶναι κυρίως ἡ ἀμυγδαλιά καί ἡ ἐλιά.

Ἡ Δενδροκομία θὰ πρέπει νά διατηρήσῃ τὴν διπλὴ μορφή: α) Τὴν οἰκογενειακὴ γιὰ παραγωγή φρούτων πού προορίζονται γιὰ οἰκογενειακὴ κατανάλωση (ἢ καί μερικὴ πώληση) καί β) τὴν ἔμπορευματικὴ γιὰ παραγωγή φρούτων καί καρπῶν πού προορίζονται γιὰ τίς ἀνάγκες τῆς ἀγορᾶς.

Ἡ Οἰκογενειακὴ πρέπει νά ἐνισχυθῇ μὲ παραχώρηση ἐκλεκτῶν καί παραγωγικῶν ἐμβολιασμένων εἰδῶν καί ποικιλιῶν καί νά παρακολουθῇ γιὰ τὴ χορήγηση τῶν ἀπαραίτητων ὁδηγιῶν στὴ διεξαγωγὴ τῆς καλλιέργειας, στὴν καταπολέμηση τῶν ἀσθενειῶν κλπ.

Γιὰ τὴν ἔμπορευματικὴ δενδροκομία πρέπει νά καθοριστοῦν ζῶνες καλλιέργειας τῶν διαφόρων εἰδῶν μὲ βάση τὴ μελέτῃ μαρτύρων τῶν ὑπαρχόντων εἰδῶν. Σὲ ἕνα ἀπέραντο ἀμυγδαλεῶνα καί ἐλαιῶνα πρωτίστως πρέπει νά μεταβληθῇ ἡ Νίσυρος. Σὲ κάθε ζώνῃ θὰ καθορισθῇ ὥρισμένο πρόγραμμα ἐργασιῶν ὥστε ν' ἀποφεύγεται σπατάλη δυνάμεων καί θὰ προβλεφθοῦν ὅλοι οἱ δυνατοὶ συνδυασμοὶ ἀπὸ τὴ συγκαλλιέργεια ἐτησίων φυτῶν ἕως ὅτου τὰ δένδρα μεγαλώσουν, ὥς τὴν οἰκίσιτη κτηνοτροφία πού θὰ εἶναι δυνατό νά ἐκτρέφεται ἀπὸ τοὺς καλλιεργητές.

Στὶς πεδινὲς ἐκτάσεις δυσκολύνονται ὅλες οἱ καλλιεργητικὲς καί ἄλλες περιποιήσεις τῶν δένδρων, ἐνῶ ἀντίθετα στὶς πλαγιές ὅπου γίνεται δενδροκαλλιέργεια, ὅπως συμβαίνει στὸ Νησί μας, δυσκολεύονται ὅλες οἱ ἐργασίες ἰδιαίτερα ἡ καλλιέργεια, οἱ καταπολεμήσεις ἀσθενειῶν. Γι' αὐτὸ ἰδιαίτερη μέριμνα πρέπει νά δοθῇ στὶς περιπτώσεις αὐτὲς γιὰ τὴν κατεσκευὴ πεζούλων, στὴ διαρρύθμιση χεμαρρῶν, στὴ συγκεντρώση βρόχινων νερῶν, στὸ σχηματισμὸ ἀνεμοφρακτῶν καί στὴν ἐγκατάσταση ἄλλων ἐγγείων βελτιώσεων.

Γιὰ νά γίνουν ὅλα αὐτὰ, εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ὁλόσωμη καί ὁλόψυχη συμμετοχὴ τοῦ ἀγροτικοῦ μας κόσμου, γιατί ἄλλοιῶς τὰ δημιουργικὰ σχέδια οὔτε νά καταρτισθοῦν οὔτε –πολὺ περισσότερο– νά πραγματοποιηθοῦν δύναται. Ἡ δημιουργία θὰ ξεπεταχθῇ μοναχὰ ἀπὸ τὴ συνειδητὴ δράση τοῦ ἀγροτικοῦ μας κόσμου. Καί στὸ σημεῖο αὐτὸ ἔχουμε ἕνα πλεονέκτημα. Ἐχουμε δηλαδὴ ἕνα ἀνθρώπινο ὕλικὸ πού δὲν ἔχει ἰδέαν βέβαια ἀπὸ γεωργικὰ ζητήματα, ὅμως δὲν ἔχει τίς προλήψεις καί τίς δεισιδαιμονίες πού συναντᾷ κανεὶς σ' ἄλλα μέρη καί πού στέκουν τροχοπέδη στὴν ἐφαρμογὴ γεωργικῶν προγραμμάτων.

Κατ' ἀρχὴν χρειάζεται ἕνας γεωπόνος εἰδικευμένος κάπως στὰ δενδροκομικὰ ζητήματα, ὁ ὁποῖος θὰ μὲν μονίμως στὴ Νίσυρο. Μὲ στενὴ συνεργασία τοπικῶν ἀρχῶν, δασκάλων, τοπικῶν συλλόγων θὰ καθορισθῇ ἕνα πρόγραμμα ἐργασίας. Ἐπειτα χρειάζονται τὰ κατάλληλα δενδρύλλια, ὥρισμα ἐργαλεῖα.

Αἱ ἀνάγκαι τῶν δενδρυλλίων θὰ καλυφθοῦν κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ παραγωγήν τῶν ἰδίων ἀγροτῶν, τῶν Σχολείων μὲ δημιουργίαν μικρῶν φυτωρίων ἀπὸ κάθε σχολεῖο πού οἱ μαθηταὶ μὲ τὴν ἐπιβλεψὴν τῶν δασκάλων τῶν καὶ τοῦ γεωπόνου θὰ ἀναλάβουν τὴν συντήρησίν των. Ἐτσι συγκρόνως θὰ διδάσκωνται καί οἱ μαθηταί. Τὸ ἴδιο θὰ γίνῃ καί μὲ τοὺς τοπικοὺς συλλόγους. Ἀπὸ κάθε προοδευτικὸ γεωργὸ θὰ δημιουργηθῇ ἕνα μικρὸ φυτωριὰκι ἀπὸ 30-50 τ.μ. γιὰ τίς ἀνάγκες τους καί γιὰ διάθεσιν σὲ ἄλλους. Ἐνα μέρος δενδρυλλίων θὰ ἀγοράζωνται. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ

έξοικονομούνται τὰ ἀναγκαῖα ἐκάστοτε δενδρύλλια δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχουν οἰκονομικὲς δυνατότητες γιὰ τὴ δημιουργία ἐνὸς φυτωρίου. Θὰ ἰδρῦση μόνιμα περιοδικὰ σχολεῖα γιὰ τοὺς ἑφηβους καλλιεργητὰς καθὼς καὶ χωριστὰ γιὰ τοὺς ἡλικιωμένους. Θὰ παρακολουθῇ τὶς καλλιέργειες καὶ θὰ καθορίζουν ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς παραγωγοὺς τὴ διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν. Θὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς οἰκοσῖτου κτηνοτροφίας μὲ τὴν εἰσαγωγὴ ἀπὸ τὶς πιὸ κατάλληλες ράτσες. Τὸ Χιώτικο πρόβατο ἐπὶ παραδειγματὶ θὰ μπορούσε νὰ εὐδοκιμήσῃ ἄριστα στὴ Νίσυρο καὶ γενικὰ θὰ φροντίζῃ γιὰ κάθε τι τὸ γεωργικόν.

Ἀπαραίτητη προϋπόθεσις γιὰ τὴν προώθησιν τῆς Γεωργίας εἶναι ἡ μόνιμος παρουσία Γεωπόνων εἰς Νίσυρον καὶ μάλιστα τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐπὶ μίαν πενταετία συνεχῶς.

Ἡ σύστασις Δημοτικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου πού ἀναφέρει ὁ κ. Μούρας θὰ ὑποβοηθήσῃ ἄρκετὰ τὴν ὅλην προσπάθειαν σὲ καμμίᾳ ὅμως περίπτωσιν δὲν μπορεῖ νὰ διαδραματίσῃ τὸ ρόλο τοῦ Γεωπόνου. Ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι μόνον νὰ φυτεύουμε δένδρα. Κυρίως πρέπει νὰ μάθουμε νὰ τὰ καλλιεργοῦμε καὶ νὰ τὰ περιποιούμεθα. Αὐτὰ ἀπαιτοῦν εἰδικὲς γνώσεις. Ἡ Γεωργία πρὸ πολλοῦ ἔχει πάφει νὰ εἶναι ἐμπειρικὴ τέχνη. Ἐπειτα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν αὐξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δένδρων, χρειάζεται κυρίως προσπάθεια νὰ ἀποδώσουν τὰ δένδρα. Πρέπει νὰ μάθουν οἱ καλλιεργηταὶ μας νὰ καλλιεργοῦν καλὰ τὰ δένδρα, νὰ τὰ κλαδεύουν, νὰ τὰ κοπρίζουν, νὰ τὰ λιπαίνουν, νὰ καταπολεμοῦν τὶς ἀσθένειες κλπ. Τότε ἡ παραγωγή μὲ τὰ ὑπάρχοντα σήμερον δένδρα μπορεῖ ὅπωςδὴποτε σὲ μιὰ τριετία νὰ ὑπερδιπλασιασθῇ.

Ἡ τοποθέτησις Γεωπόνου στὴ Νίσυρο ἀπὸ τὸ Κράτος εἶναι ἀδύνατος. Μόνον χαριστικῶς μπορεῖ νὰ τοποθετηθῇ. Ὅμως ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ὀνομασθῇ Γεωπόνος μὲ μισὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους καὶ μισὰ τῶν Κοινοτήτων. Ἡ Διεύθυνσις Γεωργίας Δωδεκανήσου διὰ τὴν προώθησιν τῆς Γεωργίας τοῦ Νησιοῦ μας εἶχε κάνει στὸ παρελθὸν μιὰ τέτοια πρότασιν στὴ Νίσυρο ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔγινε δεκτὴ. Δὲν γνωρίζω ἂν αὐτὸ μπορῇ νὰ γίνῃ σήμερα, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν μπορῇ νὰ γίνῃ, ὁ σκοπὸς ἐπιβάλλει οἱ ἴδιες οἱ Κοινότητες καὶ ὁ Δῆμος νὰ προσλάβουν ἕνα Γεωπὸν γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα. Οἱ Σύλλογοι τῆς Ἀμερικῆς, ὁ Δῆμος, οἱ Κοινότητες θὰ βοηθήσουν στὴ λύσιν τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος πού δὲν θὰ εἶναι σημαντικόν.

Ἄν σκοντάψουμε στὸ οἰκονομικὸ πρόβλημα τότε σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουμε συλλάβει τὸ νόημα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ προβλήματος. Σύμφωνα μὲ τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα πού ἀναφέρει ὁ κ. Μούρας ἡ μέση παραγωγὴ ἀμυγδαλόψυχας κατὰ τὰ ἔτη 1935-1940 ἦτο περίπου 25.000 χιλιόγρ. Ὅταν λοιπὸν λέμε καὶ τὸ πιστεύουμε ἀπόλυτα αὐτό, ὅτι μὲ μιὰ ἐπιμελημένη καλλιέργεια μὲ τὰ ὑπάρχοντα δένδρα ἡ παραγωγὴ σὲ μιὰ τριετία μπορεῖ νὰ ὑπερδιπλασιασθῇ, τότε καὶ γιὰ μόνον τὴν ἀμυγδαλοκαλλιέργειαν θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ συζητοῦμε γιὰ οἰκονομικὸ πρόβλημα, προκειμένου κατὰ ἕναν τρόπο νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν τοποθέτησιν Γεωπόνου στὴ Νίσυρο.

Ἀπαραίτητα ἀκόμη γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω εἶναι νὰ περιορισθῇ αὐστηρῶς ἡ Νομαδικὴ Κτηνοτροφία σὲ ὠρισμένες μόνον ζῶνες κτηνοτροφικὲς καὶ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια.

Τὸ πρόβλημα ἀπαιτεῖ λύσιν ριζικὴ καὶ συνολικὴ. Ὁ Δῆμος, οἱ Κοινότητες ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὰ συμβούλια τῶν ἐδῶ Συλλόγων καὶ τῆς Ἀμερικῆς, παραμερίζοντας τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ ἐμπόδια, νὰ καταστρώσουν καὶ νὰ ἐφαρμόσουν προοδευτικὰ ἕνα ὁλοκληρωμένον σχέδιον ἀγροτικῆς ἀνοικοδόμησις. Γιατὶ ὅλοι μας πρέπει νὰ ξέρουμε πῶς ὁ καιρὸς δὲν περιμένει πιά. Τὸ δῖλημμα εἶναι ἀπόλυτον. Ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία τοῦ Νησιοῦ μας ἢ θὰ ἀνοικοδομηθῇ ὁλόσωσιν ἢ θὰ καταρρεύσῃ πρόρριζα καὶ τότε οὔτε γιὰ τόπους διαμονῆς τῶν συνταξιούχων τῆς Ἀμερικῆς, ὅπως ἔγραφε ἐκλεκτὸς συμπατριώτης μας, δὲν θὰ προσφέρεται.

Ἐνῶ ὅταν τελειώσῃ πιά ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος θὰ διαπιστωθῇ τοῦτο τὸ παράξενο - μὰ πολὺ ἀληθινόν: πῶς δὲν ἔχουμε φτάσει στὸ τέλος τοῦ δρόμου, μὰ πῶς βρισκόμαστε ἀκόμη στὴν ἀρχή. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα θὰ ξανοίγωνται ἀπερίοριστες οἱ δυνατότητες γιὰ μιὰ ἀδιάκοπην προώθησιν καὶ βελτίωσιν τῆς ἐδαφογονιμότητος.

Καὶ στὴν ὁμαδικὴ αὐτὴ πάλη γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν εὐημερίαν οἱ σημερινοὶ καταφρονήμενοι ἀγρότες μας θὰ ἔχουν μεταμορφωθῇ. Ἡ ἐργασία πού πιά θὰ ἔχῃ γι' αὐτοὺς καὶ νόημα καὶ σκοπὸν, τὸ βιοτικόν τους ἐπίπεδον πού θὰ ἀνεβαῖν σταθερὰ καὶ μόνιμα, ἡ χαρούμενη ἰκανοποίησις, ἡ εὐγενικὴ ἀμιλλα, ὅλα αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα θὰ τοὺς ξαναφέρουν τὴν αἰσιοδοξίαν στὴν καρδιά. Θὰ ἀγαπήσουν τὴ γῆ τους καὶ αὐτὴ θὰ τοὺς ξαναγαπήσῃ. Αὐτοὶ πού θὰ δημιουργήσουν θὰ αὐτοδημιουργηθοῦν.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Στήν ἐφημερίδα «Καθημερινή» 15 Ἰανουαρίου 1945 ἔγραφα γιὰ τὰ «Ἥθη καὶ Ἔθιμα στὴ Νίσυρο»· πιστεύω πὼς ὑπῆρξε μία ἐλαχιστοτάτη συμβολὴ στὸ θέμα «Δωδεκανησιακὴ Λαογραφία» ἢ εἰδικώτερα στὴ λαογραφία Νισύρου.

Στὸ τεύχος Μαρτίου-Ἀπριλίου 1957 ἀριθ. φύλλου 15 τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν» διάβασα ἄρθρον τοῦ φίλου Ἀναστ. Καραναστᾶση, Συντάκτου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ποῦ μὲ πραγματικὸ παράπονο, δικαιολογημένο βέβαια, γράφει πὼς τὸ λαογραφικὸ ὕλικό ἀπὸ τὴ Νίσυρο εἶναι ἐλάχιστο καὶ κάμνει ἔκκλησι καὶ προσκλητήριο στοὺς δασκάλους τοῦ νησιοῦ, στὸ Γνωμαγόρα τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ ἔκκλησις τοῦ φίλου συμπατριώτη δὲν ἀπευθύνεται στοὺς... γιαιτρούς!! Νὰ λοιπὸν ποῦ πρῶτος (γιὰ δευτέρη φορά) θὰ δώσῃ καὶ στὸ θέμα λαογραφία, ἕνας... γιαιτρός, τοῦτο ἂν θέλετε ἔχει κάποια... κληρονομικότητα!! ἄφου καὶ ὁ Ἱπποκράτης εἰς τὸ περὶ «Ἀνέμων, ὕδατων καὶ τόπων» βιβλίον του παρέχει ἀξιολόγους εἰδήσεις καὶ παρατηρήσεις γιὰ διαφόρους λαούς.

Ψάχνοντας τίς σημειώσεις μου καὶ τὰ χαρτιά μου τὰ φυλαγμένα, βρῆκα ἓνα προικοσύμφωνο τοῦ 1867, τοῦ ἀπὸ πατρός παπποῦ μου. Πιστεύοντας πὼς εἶναι κάποια προσφορά εἰς τὴν Λαογραφία τῆς Νισύρου κρίνω σκόπιμον νὰ τὸ δημοσιεύσω στὰ «Νισυριακὰ Χρονικά».

Ὁ ὑποφαινόμενος Ν. Ἀποστολίδης μετὰ τῆς συζύγου μου Καλῆς Παπανικολάου Σαρῆ, ἐπειδὴ σήμερον μέλλομεν νὰ συνάψωμεν εἰς γάμον τὴν θυγατέρα μας Ἄνναν μετὰ τοῦ Χριστοφῆ Χατζηγεωργίου, τὴν εὐχόμεθα πρῶτον ὅλα τῆς συζυγίας τὰ ἀγαθὰ καὶ ἐπομένως τῆς δίδομεν λόγῳ προικὸς τὴν ἐπομένην κινήτην τε καὶ ἀκίνητον περιουσίαν μας.

Τῆς δίδομεν τὸ ἐκ τοῦ Κλεπτή νεόκτιστον ὀπίστιόν μας ἐντουλές· μίαν καργιόλαν ἀπὸ καρυδιᾶν· μίαν τουζίναν καρέχλες· ἓν στρώμα ἀπὸ μαλλίων· ἓν ἐφάπλωμα· ἓνα σιζατέν· μίαν πατανίαν· δύο κιλίμια· ἓνα κετζέν· ἓν ζεύγος ἀργυρόχρυσες βέργες· σχέτε χρυσὸς ζεύγη ὅκτω ἄλυσον μίαν· λαιμὸν ἀργυρόχρυσον ἓνα· δύο ζεύγη χρυσὰ ἐνώτια μαξιλλάρια ἕξ· βελόνην μεγάλην μίαν· πετζέτας ἕξ· τραπεζομάνδηλον ἓν· δέκα πετζέτας Μητρικᾶς· ὑποκάμισα γυναικεία δέκα ἕξ· σφηδῶματα πέντε· σκούφιες δύο· τρία φουστάνια μεταξωτὰ πατρικά· τρία τέζερα· τηγάνια δύο· τρεῖς τουζίνες πιάτα. Τὴν εἰς τὸν Κριὸν ταύλαν μὲ τὸ κοντοβάσασον· τὸ εἰς τὸ Λακκίον ἀμπέλιον· τὸ εἰς τὸ ρεμίον ἄργους χωράφιον· τὰ τοῦ Παπαλῆ ἀγοραστά μου χωράφια ἄργους· τὸ εἰς τὸ Δάφνιον (Μητρικόν) ἀμπέλιον· τὴν εἰς ταῖς βάσσαις κρυπτήν μὲ κιούπια μεγάλα τέσσαρα· τὸν εἰς τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον κήπον· ἓν κιβώτιον ἀπὸ καρυδιᾶν· αἶγας εἴκοσι τὴν ἑταιρικὴν βάρκαν μετὰ τοῦ Γεωργίου Περούλη· εἰς χρυσὰ νομίσματα ἀπὸ μαχμουντιέδας δέκα ἐπτὰ. Μυσίρια δώδεκα· Πολίτια δώδεκα· ἓν βενέτικον. Εἰς μετρητὰ γρόσια χιλιάδας πεντήκοντα ἀριθ. 50.000, τὰς μὲν εἴκοσι χιλιάδας ἀπὸ χρεόγραφα Νισύρου, τὰς δὲ τριάκοντα χιλιάδας ἐκ τῆς συρμαγιάς τῆς Ἀνατολῆς ἐνοουμένης στερεᾶς καὶ πληρωτέας εἰς πρώτην ἀναζήτησιν. Πάντα τὰ τοῦ Γάμου ἔξοδα εἰς βάρος μας. Πάντα ταῦτα παραχωροῦνται οἰκείᾳ βουλῇ καὶ θελήσει εἰς τὰ τέκνα μας, ἀπαλλοτριούμεθα αὐτῶν ἡμεῖς τε καὶ οἱ λοιποὶ κληρονόμοι μας καὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν παντελὴ αὐτῶν ἐξουσίαν εἰς τὰ ὁποῖα εὐχόμεθα ὁμόνοιαν, εὐτεκνίαν, καὶ πᾶσαν ἄλλην εὐτυχίαν. Ὅθεν ἔγεινε τὸ παρὸν προικοσύμφωνον παρόντων τῶν συνυποφαινόμενων, τὸ ὁποῖον θέλει ἔχειν ἰσχύον ἐν παντὶ καιρῷ καὶ Κριτηρίῳ.

Ἐν Νισύρῳ τὴν 22 Ἰανουαρίου 1867

Ν. Ἀποστολίδης μὲ τὴν εὐχὴν μου

Καλῇ Παπανικολάου Σαρῇ μὲ τὴν εὐχὴν μου διὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Ἰωάννου

Ι. Λογοθετόπουλος μάρτυς, Μιχ. Φωτιάδης παρών, Παπᾶ Νικόλαος Γυαλλούρης, δίδω ἐν σκοφατηδίον, Ἰωάννης Νικολαΐδης, Φίλιππος Δημητρίου, Νικόλαος Φωτιάδης μάρτυς, Παπᾶ Γεώργιος Φασουλαρῆς μάρτυς, ἡ σύζυγός του μίαν σκέπην καὶ ἓν γουρούνιον. Κ' ἀγὼ ὁ Πάππος Σ. Παππᾶ Ἀπόστολος καὶ ἡ εὐχὴ μου καὶ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ὁ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Μακάριος ὁ Ἡγούμενος

Ν. Σ. γραφεὺς τῆς παρούσης ὁ Νοτάριος.

Υστργ.- Τὴν εἰς τὸν Κριὸν ταύλαν ἦν ὁ Πατήρ μου ἔχει προικισμένην εἰς ἐμέ, καὶ ἦν διέταξεν αὐτὸς ὁ Πατήρ μου, νὰ καρποῦται ἡ ἀδελφὴ μου Εἰρήνη μέχρι τῆς ἀποβιώσεώς της, διατάζω νὰ τὴν λάβῃ ἡ θυγατὴρ μου Ἄννα μετὰ τὸν θάνατον τῆς θείας της Εἰρήνης.

Ν. Ἀποστολίδης διέταξα (ιδιόχειρος ὑπογραφή)

Μ. Κατσομματίδης μάρτυς (ιδιόχειρος ὑπογραφή)

Ὁ Ἀρχ. Ἐπίτροπος Μακάριος ὁ Ἡγούμενος

Ν. Σ. γραφεὺς τοῦ (ὕστργ.) τούτου ὁ Νοτάριος

Βλέπομεν στὸ κείμενον τὴ χάρι, τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνη τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης «διδω...» χωρὶς νὰ περιγραφῇ τὸ διδόμενον χωράφι (ὀρόσημα, τίτλους ἰδιοκτησίας κλπ.) ἐν τούτοις ἡ λεπτομέρεια τῶν προικοδοτουμένων εἶναι καταπληκτικὴ «βελόνην μεγάλην μίαν, σκούφιες δύο, τηγάνια δύο». Στὴν ἀρχὴ τοῦ κειμένου βλέπομεν τὸ πόση πρωταρχικὴ σημασία δίδεται στὴν εὐχὴ τῶν γονέων

ΤΟ ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ διασήμευ Γερμανοῦ ἀρχαιοδύφου Λούντβικ Ρός, περιηγηθέντος τὴν Δωδεκάνησον καὶ παραμείναντος ἐν Νισύρῳ, 30 Ἰουλίου - 11 Αὐγούστου 1841, ἀποσπῶμεν τὰς κάτωθι ἐν μεταφράσει περὶ τοῦ «Παληοκάστρου» πληροφορίας:

Ἐπὶ τοῦ ἄνωθεν τῆς πολίχνης ἐξ ἀπολιθωμένης λάβας ὑψιπέδου (κοινῶς ὁ Ὅξος τῆς Παναγιάς) εὐρίσκονται τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως καὶ νοτίως εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐγείρονται ἐπὶ γηλόφου πανίσχυρα τεῖχη ἐκ μέλανος τραχύτου καθ' ὅλα ὁμοίου τοῦ τῆς νήσου Μήλου. Ἡ κυρίως πύλη πλάτους 1,80 μέτρων κεῖται νοτιοανατολικῶς τῶν τειχῶν κατὰ τὸ ἥμισυ κεχωσμένη, ἀποτελεῖται δὲ ἐκατέρωθεν ἀπὸ ἐξ παραλλήλων λίθων, τοῦ ἐπὶ τῆς μετόπης ὀγκολίθου ἔχοντος μήκος 3,60-4 μέτρων. Τὸ εὖρος τοῦ τείχους εἶναι ὀλιγώτερον τῶν 3,60 μέτρων (καὶ οὐχὶ πλέον τῶν 11 ποδῶν). Ὁ τραχύτης ἀποτελεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κανονικοὺς τετραγωνικοὺς ὀγκολίθους ὕψους 2-2,5 ποδῶν καὶ μήκους 3-5 ποδῶν. Οἱ λίθοι εἶναι ὀριζοντίως τεθειμένοι καὶ κατὰ μέγα μέρος τῆς νοτίου πλευρᾶς τοῦ τείχους εἶναι ἐκτισμένοι εἰς πολυγωνικὸν σχῆμα ἐξ ἀτάκτων ὀγκολίθων τραχύτου. Ἐνταῦθα τὸ ὕψος παρουσιάζει διαφορὰν 20-40 ποδῶν ἀναλόγως τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ κατὰ τὴν πλευρὰν ταύτην ἐχρειάσθη νὰ κτισθῶσι τὰ ἰσχυρότερα τεῖχη, διότι μόνον ἐκ τῶν ὀπισθεν τοῦ μεγάλου τούτου λόφου ἠδύναντο ἀποτελεσματικῶς νὰ προσβληθῶσι. Οἱ πύργοι τῶν προμαχῶνων εἶναι τετράγωνοι καὶ κατ' ἀποστάσεις προεξέχουν τοῦ τείχους, ὁ δὲ πύργος ὁ ὑποστεγάζων τὴν κυρίαν πύλην εἶναι 10 τετραγ. μέτρων. Ἐπὶ τοῦ σχηματιζομένου δεξιόθεν τῆς πύλης ἀγκῶνος (κόχης) παραλλήλως τοῦ πρώτου πύργου, εἶναι ἐγκεχαραγμένη παναρχαία τις ἐπιγραφὴ ἐκ ψηφίων μεγέθους 3-4 δακτύλων (παλαιστῇ) ἕκαστον, δηλοῦσα ὅτι, τὸ ἔδαφος εἰς πλάτος 5 ποδῶν γύρωθεν τῆς πόλεως ἔδει νὰ παραμένῃ κτῆμα τοῦ δημοσίου (Ἀπὸ τοῦ τείχεος δαμόσιον τὸ χωρίον πέντε πόδας). Ἀναμφιβόλως ἐντὸς τοῦ χώρου τούτου οὐδέποτε ἔπρεπε νὰ κτισθῶσιν οἰκήματα, οὔτε νὰ φυτευθῶσι δένδρα, ἵνα μὴ διευκολύνωσι τὸν ἐχθρὸν εἰς τὴν ἀναρρίχσιν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων. Τόσον ὁ ἐσωτερικὸς τοίχος ὅσον καὶ ὁ ἐξωτερικὸς φαίνονται σχεδὸν ἐκτισμένοι μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας, εἰς ἀποστάσεις κλίμακες ἐκ 16-20 βαθμίδων ὕψους ἐνὸς ποδὸς ἕκαστη ἄγουσι πρὸς τὸ ἰσόμενον κορύφωμα τοῦ τείχους. Τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν τοῦ τείχους (τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου) διάστημα, εἶναι ἀνάμεσον χαλίκων καὶ χρώματος, τούτων καλυφθέντων ὑπὸ μεγάλων λιθίνων πλακῶν πρὸς ἰσοπέδωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων δαπέδου, ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἐμποδίζεται ἡ εἵσδυσις τῆς βροχῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καταστῇ ὁ περιδρομὸς ὁμαλὸς καὶ ἄνετος εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀμυνομένων. Ἐκ τούτων μόνον τὸ μικρὸν θωρακεῖον μὲ τὰς ἐπάλξεις καὶ τοῦ ἀνωγαίου τῶν πύργων δὲν διασώζονται σήμερον.

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ)

Λάζαρος Κ. Κοντοβερός

«εὐχὴ γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἴκων» ὥστε νὰ ἀναφέρεται «εὐχόμεθα πρῶτον ὅλα τῆς συζυγίας τὰ ἀγαθὰ» καὶ εἰς τὸ τέλος πάλιν ὁ πατέρας Ν. Ἀποστολίδης καὶ ἡ μητέρα Καλὴ Παπά-Νικολάου Σαρὴ ἀναφέρουν τὴν λέξιν «μὲ τὴν εὐχὴν μου».

Κ. Ν. ΑΝΔΡΙΩΤΑΚΗΣ

Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Σ. ΣΥΝΤ. Ὁ φίλτατος κ. Κων. Ἀνδριωτάκης, εἶναι πράγματι ὁ πρῶτος ἱατρός ποῦ μᾶς τιμᾷ μὲ τὴν συνεργασίαν του ἐπὶ λαογραφικοῦ θέματος. Δὲν θὰ πρέπη ὁμως νὰ νομισθῇ ὅτι μὲ ὅσα γράφει ἐννοεῖ ὅτι εἶναι ὁ πρῶτος ἱατρός ποῦ ἡσχολήθη μὲ τὰ Λαογραφικὰ τῆς Νισύρου, διότι ὁ κ. Ἀνδριωτάκης γνωρίζει ὅτι καὶ ὁ ἀείμνηστος πατήρ του ἡσχολήθη ἐπίσης, ὡς ἡσχολήθη καὶ ὁ ἀείμνηστος Δημ. Μπαλαῆς, δὲν ἀγνοεῖ δὲ τὴν σοβαρὰν συμβολὴν τοῦ ἱατροῦ Γεωργίου Καζαβῆ, τοῦ ὁποίου μάλιστα τὸ βιβλίον ἐβράβευσεν ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Αὐτὸ διὰ νὰ μὴ χωρήσῃ οἰαδήποτε παρερμηνεία τοῦ πνεύματος τῶν γραφομένων τοῦ κ. Ἀνδριωτάκη, τὴν συνέχισιν τῆς συνεργασίας τοῦ ὁποίου ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἐλπίζομεν.

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ

Ἡ παραμονή μου στὸ νοσοκομεῖο Ε. Ε. Σταυρὸς μοῦ ἔφερνε καθημερινὰ στὴ θύμησή μου τὸν ἀξέχαστο Μιχ. Παρθενιάδη, γιατί στὸ ἴδιο νοσοκομεῖο ἐπέρασε τὶς προτελευταῖες ἡμέρες τῆς ζωῆς του. Μὲ τὸ θάνατό του ἐστερήθηκε ἡ οἰκογένειά του τὸν καλὸ καὶ στοργικὸ προστάτη της, ἡ Νίσυρος τὸν ὑμνητὴ της καὶ ἡ Δωδεκ. παροικία ἓνα ἐπίλεκτο μέλος της, τὰ Νισυριακὰ Χρονικὰ τὸν ἐκλεκτὸ συνεργάτη των, καὶ ὅσοι εἶχαμε τὴν εὐτυχία νὰ συνδεώμεθα μαζί του ἓνα καλὸ φίλο. Καὶ ὁ φίλος ἱατρὸς κ. Σταμ. Μανοῦσης ποὺ ἐξεφώνησε τὸν ἐπικηδεῖό του, καὶ ὅσοι ἔγραφαν στὰ Νισ. Χρονικὰ, ἡσχολήθησαν μὲ τὶς ἀρετὲς καὶ τὰ προτερήματά του. Ἡ στήλη αὐτὴ, ποὺ δὲ μπορούσε νὰ ὑστερήσῃ, θὰ ἀσχολήθῃ μὲ τὰ ἐλαττώματά του. Γιατί σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἦτο δὲ μπορούσε νὰ μὴ ἔχῃ ἐλαττώματα. Ὁ Μιχάλης ἦτο δξύθυμος καὶ αὐταρχικός. Τὰ δύο αὐτὰ ἐλαττώματα ποὺ τὰ εἶχε πολὺ ἀνεπτυγμένα στὰ νεανικὰ του χρόνια, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ἐμαλάκωναν, γιὰ νὰ ἐκλείψουν τελείως τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, ὅπως ἀπεδείχθηκε ἀπὸ τὴν πολιτεία του ὅτε τελευταῖα ἦτο πρόεδρος τοῦ Γνωμαγόρα.

Ἐπειδὴ εἶχα ἐνεργὸ ἀνάμιξη στὰ συλλογικά μας, ἔχω πεῖρα ἀπὸ τὰ ἐλαττώματά του αὐτά. Πολλὲς φορές εἶχαμε συζητήσεις μὲ δξύτητα, συνέβαινε ὅμως μετὰ ἀπὸ κάθε προστριβὴ ἢ ἀμοιβαία ἀγάπη καὶ ἐκτίμησιν νὰ θγαίνῃ ἐνισχυμένη. Γιατί ὁ Μιχάλης ἦτο πρὶν ἀπὸ ὅλα καλῆς πίστεως. Μπορεῖ νὰ πῇ κανένας πὼς ἡ φύση τὸν ἐπροίκισε μὲ τὰ ἐλαττώματα αὐτά, γιὰ νὰ κάμῃ πιδό κτυπητὰ τὰ προτερήματά του.

Ἐνθυμομαί ὅταν τὸ Μάρτιο τοῦ 1920 ἰδρῶθι ὁ Γνωμαγὸρας Ἀθηνῶν, ἡ πρώτη γενικὴ συνέλευσις ἐξέλεξε σὰν πρῶτο Δ. Σ τοὺς καλυτέρους τῆς παροικίας μας. Τοὺς Κων. Μεζᾶ, Ἰωάν. Σακελλαρίδη, Μιχαήλ Παρθενιάδη, Γεώρ. Τραμπούλη, Μιχ. Καμαρινό, Ἰωάν. Καμπαλοῦρη καὶ Ζαχ. Ζαχαριάδη. Οἱ πατριῶτες μας αὐτοί, ἄγνωστο γιὰ τοὺς λόγους, δὲ καταπιάστηκαν ποτὲ μὲ τὰ συλλογικά ζητήματα, καὶ ἀφήκαν νὰ περάσῃ ἓνας ὁλόκληρος χρόνος, χωρὶς οὔτε μιὰ τυπικὴ συνεδρίαση τοῦ Δ.Σ. νὰ κάμουν. Τὴν ἀδράνεια αὐτὴ δὲ τὴν ἔβλεπαν

μὲ καλὸ μάτι οἱ νέοι τῆς παροικίας μας κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Γι' αὐτὸ ἀπεφάσισαν νὰ δημιουργήσουν τετελεσμένα γεγονότα. Συνήλθον λοιπὸν οἱ Πασχ. Χριστοφόρου, Μιχ. Τσατσαρώνης, Μιχ. Καμαρινός, Γεώρ. Παρθενιάδης, Ἰωάν. Παρθενιάδης, Κων. Μούρας καὶ Νικ. Σακελλαρίδης, καὶ ἀπεφάσισαν τὴν ἱδρυση τοῦ Γνωμαγόρα Ἀθηνῶν, ἀφ' οὗ συνέταξαν καταστατικὸ, ποὺ ὑπέβαλαν πρὸς ἔγκρισιν στὸ Πρωτοδικεῖο. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ καταστατικοῦ ἐζητήσαμε ἀπὸ τὸ κατὰ τύπους Δ.Σ. νὰ παύσουν νὰ θεωροῦν τοὺς ἑαυτοὺς των διοίκησιν τοῦ Συλλόγου, γιατί ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν δὲν εἶχαν κανένα πιδό δικαίωμα. Ὅλοι ἐδέχθησαν τὴν ἐνέργειά μας μὲ ἀνακούφισιν. Μόνον ὁ Μιχάλης διεφώνησε καὶ τὴν ἐχαράκτηρισε ἐπαναστατικῇ. Ἀπὸ τότε χρονολογεῖται καὶ ἡ διάστασίν του πρὸς τὸ Γνωμαγόρα τοῦ ὁποίου ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια ἦτο μέλος κατὰ περιόδους. Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς περιόδους ποὺ δὲν ἦτο μέλος, ἐγινε μιὰ γενικὴ συνέλευσις μὲ θέμα ποὺ παρουσίαζε σπουδαῖο Νισυριακὸ ἐνδιαφέρον. Ὁ Μιχάλης δὲ μπορούσε νὰ λείψῃ ἀπὸ μιὰ τέτοια συζήτηση. Γι' αὐτὸ ἀν καὶ δὲν ἦτο μέλος τοῦ Συλλόγου παρευρέθη. Πρὶν ἀρχίσῃ ἡ συνέλευσις, σὰν πρόεδρος τοῦ Γνωμαγόρα τὸν ἐκάλεσα νὰ δηλώσῃ, ἂν παρευρίσκειται σὰν μέλος τοῦ Συλλόγου ἢ τῆς παροικίας. Τὴν ἐρώτησιν αὐτὴ τὴν ἔκαμα γιὰ νὰ τὸν διευκολύνω, ἐπειδὴ σύμφωνα μὲ τὸ καταστατικὸ μόνον τὰ μέλη ἐδικαιοῦντο νὰ πάρουν τὸ λόγο.

Ὁ Μιχάλης δὲν ἐξετίμησε τὴν προσφορά μου αὐτὴ. Κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπανειλημμένως ἠθέλησε νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἐδόθη ὁ λόγος. Γενικά ἡ συζήτησις παρουσίασε ζωηρὸ καὶ ἐντονο ὕφος, διεξήχθη ὅμως μὲ τάξιν καὶ εὐπρέπεια. Τόσῃ δὲ ἐντύπωσιν ἔκαμε στὸν ἀείμνηστο Γεώργιο Πρωτοπαπᾶ ἀπὸ τὴν Κάρπαθο, τότε γενικὸ γραμματεῖα τῆς Νομαρχίας Ἀρχιπελάγους ποὺ παρευρέθη στὴν συνέλευσιν, ὥστε ἐζήτησε τὸ λόγο γιὰ νὰ συγχαρῇ, ὅχι μόνον τὸ προεδρεῖο, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ μέλη, γιὰ τὸν θαυμάσιον τρόπο ποὺ διεξήχθη ἡ συζήτησις. Ὅταν τελείωσε ἡ συνέλευσις, κατὰ τὴν παράδοσιν οἱ περισσό-

ΝΙΣΥΡΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ἐπιμελεία τοῦ συνεργάτου μας κ. ΑΝΑΣΤ. ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ἀπὸ τοὺς συνεργάτας μας κ.κ. Γεώργιον Παρθενιάδην ἱατρὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Σταμάτιον Κουρζήν Διευθυντὴν τοῦ Δημ. Σχολείου Μανδρακίου, ἐλάβαμε Νισύρικες παροιμίες καὶ δημοσιεύουμε, ὅσες ἀπ' αὐτὲς κρίνουμε ἰδιωματικές ἢ ἐνδιαφέρουσες.

Οἱ ἐπτά πρῶτες ἀπὸ τὶς παρακάτω παροιμίες εἶναι γραμμένες ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Ἐμμανουὴλ Παρθενιάδην, πατέρα τοῦ ἱατροῦ κ. Γ. Παρθενιάδην.

- 1) «Τὴν ἀποσυρματιά θωρεῖς, τὸ φίδι γυρεῖς;» Συνώνυμη εἶναι ἡ κοινὴ παροιμία: «Πρᾶμα ποῦ φαίνεται, κολαοῦζο δὲν θέλει». Ἡ σημασία καὶ τῶν δύο εἶναι σαφής.
- 2) «Ἡ πείνα τὸν εὐγενικὸ ἀδιάντροπο τὸν κάμνει» (Ἡ ἀνάγκη ἐπηρεάζει πολλὰς φορές κι' αὐτὲς τὶς βασικὰς ἀρχὰς μας).
- 3) «Κάμνε καλὸ τοῦ ὄχτροῦ σου, νὰ σὲ θωρῇ νὰ ντρέπεται» (Ἡ ἐπίδραση τῆς Γραφῆς, στὴν παροιμίᾳ εἶναι φανερὴ. Πβ. Παροιμ. Σολομ. 21.22. «Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου δὸς εἰς αὐτὸν ἄρτον νὰ φάγῃ· καὶ ἐὰν διψᾷ, πότισον αὐτὸν ὕδωρ· διότι θέλεις σωρεύσει ἄνθρωκας πυρὸς ἐπὶ τῇ κεφαλῇν αὐτοῦ καὶ ὁ Κύριος θέλει σὲ ἀνταμείψει).
- 4) «Κάτσε καλὰ κατούρησε κι' ἄδ δὲθ θω-

ρεῖς, θωροῦ σ-σε» (Ἡ εὐπρέπεια ἀπαραιτήτη, παντοῦ καὶ πάντοτε).

- 5) «Γαίδουρομούτσουνο, ἀφ-φενδικὴ ζωὴ» (Οἱ ἀναιδεῖς ζοῦν ἀνετη ζωὴ).
- 6) «Ὅσοι σκύλ-λοι μὲ δακ-κῶσα κουτσουν-νὸρηδες τοὺς εἶδα» (Πβ. τὰ συνώνυμα «Δὲ μὲ δάγκασε σκύλος, ὅπου δὲν ἐλύσσιασεν ἡ γλώσσα του». Ἀπὸ τὴν Συλλογὴ Βάρνερ, ἐκδ. B.G. Hesselings).
- 7) «Ἡ ἀλεποῦ ἔχεν ἀργατεία καὶ κείνη ἴσταχολάα». (Τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχὴν μας νὰ δείχνουμε στὰ σοβαρὰ καὶ ὄχι στὰ ἀσήμαντα ἔργα). Ἡ παροιμία εἶναι κοινὴ μὲ πολλὰς παραλλαγὰς.
- 8) «Ἄη Γιώργη βούθα μου-Σειέ καὶ σὺ τὸμ πόδα σ-σου». (Μόνον ἀπὸ τὶς δικὰς μας ἐνέργειες ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ μας. Τὸ θεῖον βραβεύει αὐτὸν ποῦ ἔχει πεποιθήσῃ στὸν ἑαυτό του καὶ ὄχι τὸν τεμπέλη). Ἡ παροιμία εἶναι διασκευὴ τῆς ἀρχαίας «Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει».
- 9) «Δύσκολον εἶναι ν-νὰ γενῇ χοιροῦ μαλλίμ μετὰξι τῶν ἀπανθρώπων ν-δὰ παιδιὰ, νάχου ν-δίμῃ καὶ τάξη». (Στὴ διαμόρφωση τοῦ χαρακτῆρα μεγάλου ρόλου παίζει ἡ καταγωγὴ).

τεροὶ ἀπὸ τοὺς πατριώτες ἐπήγαμε γιὰ κανένα μεζεδάκι. Πρῶτος καὶ καλύτερος ὁ ἀξέχαστος Μιχάλης, ποῦ ποτὲ δὲν ἔπιανε κακία μὲ κανένα, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶχε τὸ δίκιο μαζί του. Ὁ Γεώργιος Πρωτοπαπᾶς τόσο ἐνθουσιάστηκε μὲ τὸ θέαμα αὐτό, ὥστε παρεκάλεσε νὰ ἔλθῃ μαζί μας. Καὶ τότε μᾶς εἶπε «Ἐπιθυμία μου ἦτο νὰ παρακολουθῇσω μιὰ Δωδεκανησιακὴ συνεδρίαση. Σὲ ὅσους ἀπετάνθηκα μοῦ εἶπαν πῶς ἂν θέλω νὰ εὐχαριστήθω, νὰ παρακολουθῇσω τοῦ Συλλόγου τῶν Νισυρίων. Εἶμαι εὐτυχὴς ποῦ μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία αὕτη. Ἀλλὰ σὰς διαβεβαιῶνω ὅτι τέτοια ἀνωτερότητα δὲν ἐπερίμενα νὰ συναντήσω.»

Ὁ Μιχάλης ἔσπευσε νὰ ἀπαντήσῃ καὶ νὰ τονίσῃ πῶς οἱ συλλογικὲς διαφορὰς δὲν ἐπηρεάζουν τὶς κοινωνικὰς καὶ φιλικὰς μας σχέσεις, γιὰτὶ ὅλες τὶς συζητήσεις

μας τὶς χαρακτηρίζουν ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας γιὰ τὸ νησί μας. Τέτοιος ἄδολος ἦτο ὁ πατριωτισμὸς τοῦ ἀξέχαστου συμπατριώτη μας, ποῦ στὸ τέλος τὸν ἔσπρωξε, μαζί μὲ τὸν ἄλλο ἀγαπητὸ μας συμπατριώτη τὸ Δημ. Μπαλαλά, νὰ γίνῃ ὁ ὑμνητὴς κάθε Νισυρίκου. Πολλὰ ποιήματά του ἐδημοσιεύθησαν στὸ Δελτίο καὶ στὰ «Νισυριακὰ Χρονικά» μὲ τὸ ψευδώνυμο «Παλιὸς Νισύριος», ποῦ θὰ μπορούσε νὰ ἦτο καὶ Ἀληθινὸς Νισύριος. Πολλὰ ὅμως θὰ εἶναι τὰ ἀνέκδοτα. Γι' αὐτὸ θὰ παρακαλέσω τὴν οἰκογένειά του καὶ ἰδιαίτερα τὴν ἀγαπητὴν του σύντροφον, νὰ συγκεντρώσῃ ὅ,τι ὑπάρχει ἀνέκδοτο καὶ νὰ τὸ θέσῃ στὴ διάθεσιν τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὑποχρέωση καὶ καθήκον ὅλων μας εἶναι νὰ τὸ φέρωμε στὴ δημοσιότητα.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

ΕΝΑ ΣΦΥΡΙΓΜΑ ΒΑΠΟΡΙΟΥ

(‘Απ’ τὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς)

Γιὰ τοὺς νησιῶτες, τὸ πέρασμα ἐνὸς βαποριοῦ κοντὰ ἀπ’ τὸ νησί ἀποτελεῖ πάντοτε, σ’ ὅλα τὰ πλάτη καὶ τὰ μήκη τῆς γῆς, ἓνα γεγονός σπουδαῖο, ἓνα θέμα πού γιὰ πολὺ καιρὸ ἀπασχολεῖ τὴν θύμησιν καὶ τρέφει τὴν συζήτηση μεταξὺ τῶν κατοίκων τοῦ νησιοῦ. Ὅταν ὁμως συμβαίνει τὸ νησί νὰ εἶναι σκλαβωμένο καὶ τὸ βαπόρι νὰ ἔρχεται ἀπ’ τὴν ἐλευθερὴν πατρίδα, τότε πιά τὸ πέρασμα αὐτὸ παύει νὰ εἶναι ἓνα θέμα. Γίνεται σύμβολο καὶ καθὼς τὸ ζωογονεῖ ἡ ἐλπίδα τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸ γιγαντῶνει ὁ πόθος τοῦ ξεσκλαβώματος ζυμωμένος μετὰ τὴν ἔντονη αἰσθηματικότητα καὶ τὸν ἔμφυτο πατριωτισμὸ τῶν νησιωτῶν, ἀποκορυφώνεται σ’ ἓνα ξέσπασμα πατριωτικῶν αἰσθημάτων, σ’ ἓνα ξεφάντωμα αὐθόρμητης χαρᾶς, σ’ ἓνα παραλήρημα πόθου.

Τὸ σφύριγμα τοῦ βαποριοῦ πού, περνώντας ἔξω ἀπ’ τὸ νησί μας γιὰ νὰ πάη στὴν Αἴγυπτο, γέμιζε τὶς ψυχές μας ἀπὸ χαρὰ καὶ ἔφερνε δάκρυα στὰ μάτια, τὸ θυμόμαστε σήμερα, καὶ κυρίως σήμερα πού ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται σ’ ἓνα ἄλλο νησί, λίγα μίλλια πρὸς κάτω. Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία τοῦ βαποριοῦ, ὅπως κυμάτιζε περήφανα, ἦταν γιὰ μᾶς ὁ χαριετισμὸς τῆς ἐλευθερῆς πατρίδας πρὸς τὰ σκλαβωμένα τῆς παιδιὰ καὶ τὸ διαπεραστικὸ σφύριγμα πού ἀποτελοῦσε ἓνα μήνυμα θάρρους καὶ καρτερίας, μιὰ παρήγορη ὑπόσχεσις γιὰ ἓνα γρήγορο ξεσκλάβωμα.

Ἦρθε ὁμως κάποια μέρα καὶ τὸ βαπόρι πέρασε χωρὶς νὰ σφυρίξῃ. Σφίχτηκε ἡ καρδιά μας. Τί νὰ συνέβη ἄραγε; Οἱ πρὸ αἰσιόδοξοι τὸ ρίζανε σὲ ἀμέλεια τοῦ πλοιάρχου ἢ ἀκόμα καὶ σὲ βλάβη τῆς σφυρίχτρας. Μήπως δὲν συμβαίνει κι αὐτὸ; Ἄλλοι πάλι λέγανε πὼς ὁ μηχανικὸς ἢ ὁ ἀξιωματικὸς τῆς γέφυρας θὰ τὸ ἔδεχασε, κι’ ἄλλοι ἄλλα. Περνᾷ μιὰ ἑβδομάδα καὶ τὸ βαπόρι ξαναδιαβαίνει μουγκό, σιωπηλό. Περιμένουμε νὰ σφυρίξῃ, τίποτα. Τότε πιά καταλάβαμε πὼς κάτι σοβαρὸ θὰ συμβαίνει. Ἡ περιέργειά μας δὲν ἄργησε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλήθεια. Ὁ μαρσεσάλος, λέει, δηλαδὴ ὁ διοικητὴς τῆς τοπικῆς ἰταλικῆς φρουρᾶς τοῦ νησιοῦ, διαμαρτυρήθηκε στὴ Διοίκηση, στὴ Ρόδο, ὅτι τὸ σφύριγμα ξεσέκωνε τοὺς κατοίκους τοῦ νησιοῦ. Ἐγιναν διαβήματα στὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση καὶ τὸ βαπόρι ἔλαβε διαταγὰ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ νὰ μὴν σφυρίξῃ ὅταν περνᾷ ἔξω ἀπ’ τὸ νησί.

Ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ πίκρα ξέσπασαν μέσας μας. Ὁ θυμὸς μᾶς ἐπνιγε καὶ ὁ νεανικὸς ἐνθουσιασμός ἀνακατωμένος μετὰ τὸν ἔμφυτο ἐγωισμὸ τῆς ἡλικίας μας, ζητοῦσε νὰ βρῇ κάποια διέξοδο. Ἀκούς ἐκεῖ τοὺς παλιοταλούς νὰ μᾶς φέρωνται ἔτσι... Ὅα τοὺς ἀφήσουμε νὰ μᾶς κάνουν ὅτι θέλουν;

Καὶ τὸ σχέδιο καταστρώθηκε ἀμέσως. Μόλις θὰ φαινόταν ἀπὸ μακριὰ τὸ βαπόρι, ὅσοι στὰ σπίτια τοὺς εἶχανε τaráτσες θὰ διατηροῦσαν ἔτοιμες πατσαβοῦρες βρεγμένες στὸ πετρέλαιο. Θὰ τὶς δένανε σὲ κοντάρια καὶ θὰ τὶς βάζανε φωτιά, τὸ ἴδιο θὰ κάνανε μερικοὶ ἄλλοι στοὺς «χοχλάκους» καὶ στοὺς «μύλους» ἐνῶ ὁ πρὸ σβέλτος θὰ περίμενε στὸ καμπαναριὸ τῆς Σπηλιανῆς καὶ θὰ ἄρχιζε τὶς κωδωνοκρουσίες.

Καί, ἦρθε ἡ ἡμέρα! Τὸ βαπόρι φάνηκε νὰ πλησιάζῃ σχίζοντας ἀθόρυβα τὰ νερά τοῦ νησιοῦ. Καὶ ξαφνικά... ἡ ἐπανάστασις ξέσπασε. Μειδιάς ὁ τόπος γέμισε ἀπὸ τὰ γρήγορα καὶ χαρωπὰ χτυπήματα τῆς καμπάνας καὶ ὅλη ἡ παραλία παρουσίαζε ἓνα πρωτότυπο πυροφάνι, μὲ τὶς ποτισμένες πατσαβοῦρες πού καιγόντουσαν καὶ πετοῦσαν σπίθες καὶ μαῦρο καπνὸν καθὼς τὶς κουνοῦσαν πέρα-δῶθε. Ἦταν τὸ πιὸ ὁμορφο, τὸ πιὸ μαγευτικὸ πυροφάνι πού εἶδαν ποτὲ οἱ νησιῶτες. Φωνές, κραυγές, χτυπήματα τῆς καμπάνας, χαλασμός Κυρίου. Καὶ ὁ τοῦ θαύματος, τὸ βαπόρι ἄρχισε νὰ σφυρίξῃ. Ἀδιάκοπα, ἐπίμονα, ἐξακολουθητικά, λὲς καὶ ἤθελε νὰ ξεσκίση τὸν ἄερα, μὲ πείσμα, μὲ μανία, ἔστειλε στὸ νησί διαδοχικὲς ὁμοβροντίες, φανάτιζε τοὺς μικροὺς ἐπαναστάτες καὶ τοὺς ἔκανε νὰ πολυπλασιασίζον τὰ ξεφωνητὰ τους. Σωστὸ πανδαιμόνιο.

Οἱ Ἴταλοι ἀλαφιστήκανε στὴν ἀρχή. Λὲς νὰ ἔγινε καμμιὰ ἀπόβραση; Πετάχτηκαν ἔξω μετὰ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα. Ὑστερα, σὰν καταλάβαμε τὴν πραγματικότητα σκυλιάσανε. Ἀκούς ἐκεῖ τὰ παλιόπαιδα νὰ τοὺς προκαλοῦν ἔτσι. Καὶ ἄρχισε ἓνα τρελλὸ κυνηγητὸ ἀπὸ τaráτσα σὲ τaráτσα καὶ ἀπὸ στενὸ σὲ στενὸ. Πολλοὶ ἀπ’ τοὺς νεαροὺς τότε νησιῶτες θυμοῦνται ἀκόμη τὸ λυσσαλέο τοῦτο κυνηγητὸ μέχρι τὶς οὐλές τῶν «χοιρῶν» καὶ τὸ ζύλο πού μάζεψαν ἀπ’ τοὺς «καραμπινιέ-ρους». Τὶ ἀξία ὁμως εἶχαν ὅλα αὐτὰ; Τὸ σχέδιο ἐπέτυχε, ὁ ἐγωισμὸς μας ἱκανοποιήθηκε καὶ τὰ αἰσθητά μας βρῆκανε διέξοδο.

Σήμερα ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Στὴν Κύπρο, τὸ ὁμορφο νησί τῆς Ἀφροδίτης, τὸ Ἑλληνικὸ νησί, ἔχει ἀρχίσει ἀπὸ καιρὸ ἓνας ἀγῶνας. Τὸ ἔπαθλο τῆς νίκης: τὸ ἀνεκτίμητο δῶρο τῆς ἐλευθερίας. Ἐκτελέσεις, βασανιστήρια, διωγμοί, καταστροφές περιουσιῶν, ἡ συννησιμένη πορεία μιᾶς ἐπανάστασης. Τὶ σημασία ὁμως ἔχουν ὅλα αὐτὰ; Ἐχουμε διδαχθῇ ὅτι γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς στὴν Ἀνάστασις πρέπει νὰ περάσῃ προηγουμένως ἀπὸ τὸ Γολγοθᾶ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΩΝΣΤΑ

Θεσσαλονίκη 28 Μαΐου 1957

ΤΑ ΔΩΡΗΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΓΥΑΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΓΟΥΣΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ

Ἐκ τοῦ ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1828 τηρουμένου
ἐν τῷ Δήμῳ Βιβλίου Κτηματολογίου (Σελὶς 281)

ΔΩΡΗΤΗΡΙΟΝ

Διὰ τοῦ παρόντος συνυποσχετικοῦ ἐγγράφου δηλοποιοῦμεν οἱ ὑποφαινόμενοι ὅτι μεταβάς ἐνταῦθα ὁ ἐξοχώτατος Μουτᾶ-Σερίφης Κῶ Τεφικ Πασᾶς κατὰ τὴν Υ. Βεζυρικὴν διαταγὴν ὑπ' ἀριθ. 52 καὶ ἡμερομηνίαν 1ην Μαΐου 1286 καὶ 1 Σαφὲρ 1285 τουρκιστί, ἐδώρησεν εἰς ἡμᾶς εἴκοσι καὶ πέντε τὸν ἀριθμὸν πᾶσαν τὴν γῆν τῆς νήσου Περγούσης δι' ἐγγράφου Ταποῦ τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ἔδωκεν ἡμῶν.

Ἡμεῖς δὲ ὁμοφώνως, πάντες καὶ αὐτοπροαιρέτως, ἀφίεμεν πᾶν δικαίωμα ὡς ἰδιοκτητῆται ἐπὶ τῆς ρηθείσης Νήσου, καὶ δωρίζομεν καὶ ἡμεῖς τὴν γῆν τῆς Νήσου ταύτης εἰς τὴν ἡμετέραν Κοινότητα πρὸς ὄφελος τῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων κατοίκων τῆς Κοινότητος ἡμῶν, παραιτούμενοι ἡμεῖς τε καὶ οἱ κληρονόμοι ἡμῶν, παντὸς ἐπὶ τῆς ρηθείσης ταύτης Νήσου δικαιώματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀφήσαμεν καὶ τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφα Τάπου

εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἡ Σπηλιανῆ, ἵνα μὴ λάβωσιν ἐξ αὐτῶν ποτὲ ἀφορμὴν οἱ κληρονόμοι ἡμῶν καὶ ἐνοχλήσωσι τὴν Κοινότητά μας περὶ τοῦτου. Ὅρίζομεν δὲ ἀπὸ τοῦδε, ὅτι, ἂν τυχὸν κανεῖς ἐξ ἡμῶν ἢ ἐκ τῶν κληρονόμων ἡμῶν θελήσῃ νὰ οἰκιοποιηθῇ τὸ ἐπ' ὀνόματί του καταχωρηθὲν μέρος τῆς Νήσου ταύτης, νὰ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Κοινότητά μας πεντηκοντάκις τὴν ἀξίαν τῆς γῆς τοῦ ἐπ' ὀνόματί του μεριδίου του.

Εἰς ἔνδειξιν καὶ περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἐγένοντο δύο ὅμοια, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐδόθη εἰς τὴν αὐτοῦ ἐξοχότητα τὸν Τεφικ Πασᾶ, ὅπως διαμένῃ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Σ. Κυβερνήσεως, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τὴν παρακαταθήκην τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλιανῆς. Ἀντίγραφα δὲ αὐτῶν κατεχωρήθησαν εἰς τε τὸν Κῶδικα τοῦ Νοταρίου καὶ τοῦ κοινού ἡμῶν Κτηματολογίου.

Ἐγένετο ἐν Μανδρακίῳ - Νισύρου τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1869

Ὁ Ταμίας Δ. Τζατζαρόνιας

Ν. Χ. Γεωργίου Γενᾶ

Ν. Χ. ὁ Νοτᾶριος

Νικόλαος Φραζῆς

Νικόλαος (δυσανάγνωστη)

Νικήτας Νικολάου

Ἰωάννης Σακελλάριος

Γεώργιος Μπογιαζῆς

Μ. Κατσιματίδης

Ν. Ἀποστολίδης

Νικόλαος Ἀποστολίδης διὰ τὸν γαμπρόν μου Ἰωάννην Λογοθέτην, ὁμοίως διὰ τὸν γαμπρόν μου Χριστόφορον

Λάζαρος Ι. Κοντοβερός

Κωνσταντῖνος Νικολάου

Μιχαὴλ Κωνσταντίνου

Ἀντώνιος Κουλάκης διὰ Ἡγουμένου

Μακαρίου

Ἀχιλλεὺς Γεωργίου

Χ' Νικόλας (δυσανάγνωστη)

Χη Μιχάλης Ἀνδρέας

Μιχαὴλ Ἰωάννου

Κωνσταντῖνος Ρουσέτος διὰ Ἰωάννη Σακελλαρίδην

Χη Μιχαὴλ

Μακάριος ὁ Ἡγούμενος

(Υπάρχουν 4 γραμμαὶ γεγραμμέναι εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν καὶ μία σφραγὶς τουρκιστί).

Σ.Σ. Τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον ὡς καὶ τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος μας ΔΩΡΗΤΗΡΙΟΝ τῆς νησίδος Γυαλίου μᾶς ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ συμπατριώτου μας Ἰακώβου Καραβάκη, τὸν ὁποῖον καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΝΙΣΥΡΟΥ

Δημοσίευσις - Ἐπιμέλεια Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

**Ἐγγραφον τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως
περὶ Συμαίων καὶ Νισυρίων**

(Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτ. φάκελλος 1831 ἀρ. 65 πρόχειρον)

65/1 Πρὸς τὸν Παναγιώτατον καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην
No 685 Κον Κον Κωνσταντίον.

Ἐκ τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἡγεμονίας τῆς Ρόδου ὑπαγομένων νησιδίων δύο, ἡ Σύμη καὶ Νίσυρος, καταπιεζόμεναι δεινῶς καὶ ἀφορήτως τόσα ἤδη ἔτη ἀπὸ τὸν τοπάρχην τῆς Ρόδου Σουκιούρ Πέγην, καταφεύγουσιν ἤδη πρὸς τε τοὺς ἐξοχωτάτους ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις τῶν σεβαστῶν συμμάχων αὐτῶν καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, καθὼς κεφαλὴν τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας, ὅπως διὰ τῆς προστασίας τῶν Αὐτῶν Ἐξοχοτήτων καὶ διὰ τῆς Ὑμετέρας Ἐκκλησιαστικῆς συνδρομῆς καὶ ἀντιλήψεως εὐρωσιν ἀναφυχὴν τῶν συμφορῶν τῶν καὶ κατορθώσουσι κατὰ πᾶσιν μὲν τῆς ἐκ μέρους τοῦ εἰρημένου Ἡγεμόνος βίας, ἀποζημιώσιν δὲ τῶν ὧσιν παρ' αὐτοῦ ἠρπάχθησαν ἀδίκως καθ' ὅσους ἐπιφέρουσιν ὀνομαστικούς τῶν καταχρήσεων του καταλόγους.

Ἐπὶ τούτῳ αἱ κοινότητες αὐτῶν τῶν νήσων, διὰ κοινῆς ψήφου ἐκλέξασαι ἀντιπροσώπους τῶν καὶ ἐφοδιάσασαι αὐτοὺς μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα καὶ ὁδηγίας τοὺς ἀποστέλλουσι ἤδη εἰς Κωνσταντινουπόλιν.

Ἀλλὰ πρὶν ἀπέλθωσιν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον τῶν οἱ ἀπεσταλμένοι οὗτοι διετάχθησαν παρὰ τῆς κοινότητός τῶν νὰ διαβῶσι προηγουμένως ἐντεῦθεν, διὰ νὰ λάβωσι ἀφ' ἡμῶν συστατήρια καὶ ὁδηγίας, ἀπόφασιν ἔχοντες, ἐὰν δὲ λάβῃ ἔκβασιν ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τῶν νὰ μεταναστεύσωσιν οἱ κάτοικοι τῶν νήσων αὐτῶν εἰς τὸ νέον Ἑλληνικὸν Κράτος βάσιν ἔχοντες τὸ πρωτόκολλον τῆς 16ης Ἰουνίου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θεωροῦσα τὰς αἰτήσεις τῶν δικαίας τόσον μᾶλλον ὅσον τὰ ἄνω ὑπέφερον καὶ ὑποφέρουσιν ἐκ μέρους τοῦ τῆς Ρόδου ἡγεμόνος εἶναι ὑπομονῆς καὶ καρτερίας ἐπέκεινα, ἔτι δὲ καὶ ἐνάντια εἰς τὴν θέλησιν τῆς Υ. Ὁθωμανικῆς Πόρτας, ὅχι μόνον δὲν διστάζει εἰς τὸ νὰ τοὺς ἐφοδιάσῃ καθὼς ὁμογενεῖς καὶ ἀλλοθρήσκους, μὲ τὸ παρὸν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ἀλλὰ καὶ καθῆκον τοὺς ὑπολαμβάνει τὸ τοιοῦτον, ἐπιστηριζομένη εἰς τὸ περὶ μεταναστεύσεως ἄρθρον τοῦ ἄνω εἰρημένου πρωτοκόλλου.

Ἐκ φήμης πρὸ πολλῶν ἤδη ἑτῶν διαρκούσης καὶ πολλαπλασιαζομένης, γνωρίζοντες τὰς ἐξόδους ἀρετὰς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος δι' ἃς κατ' ἀξίαν ἐτέθητε ὡς λύχνος ἐπὶ τῆς ἀπόπτου λυχνίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐσμέν εὐέλπιδες, Θειότατε Πάτερ, ὅτι θέλετε συντελέσει σπουδαίως εἰς τὴν δικαίαν εὐόδωσιν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν τῶν νήσων.

Ἐξαιτούμενοι τὰς εὐαγεῖς καὶ Θεοπειθεῖς Ὑμῶν εὐχὰς μένομεν μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος κ.λ.π.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 23 Ἰανουαρίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰωάννης Α. Καποδίστριας

ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ Γραμματεὺς
Ι. Ρίζος

Υ.Γ. τὰ διὰ τοῦ ἀστερίσκου σημειούμενα ἔγγραφα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἑλληνικά».

**Ὑπόμνημα τῶν κατοίκων Νισύρου πρὸς τὰς Πρεσβείας τῶν ξένων
δυνάμεων Κωνσταντινουπόλεως.**

Πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξοχωτάτους πρέσβεις τῶν τριῶν Κρατῶν Δυνάμεων ὡς προστατῶν τῆς Ἑλλάδος κ.τ.λ. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Παρὰ τὴν ἐλπίδα μας πληροφορούμεθα σήμερον ὅτι οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν τριῶν Σ. Δυνάμεων διηύθυναν τὴν πρεσβείαν μας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὴν Πόρταν ἵνα μόνῃ διαπραγματευθῇ ἐκεῖ τὰ τῆς Νήσου μας.

Ἡμεῖς ἐξοχωτάτοι ἀποφασίσαντες ἅπασι νὰ ἀποτινάξωμεν τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας,

υποφέραμεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἅπειρα δυστυχήματα εἰς ὅλο τὸ διάστημα τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπαναστάσεως, συνεννοούμενοι καὶ συμπράττοντες τοῖς λοιποῖς Ἕλλησιν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐξέλιπον ἀπὸ τὸ μέρος μας ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρχὴ καὶ Διοικήσις καὶ τελευταῖον εἶδομεν τὴν πολυπαθὴ Νῆσον μας διὰ τοῦ Πρωτοκόλλου ἐξερχομένης τῆς Ἑλληνικῆς ὀλομερείας πάραυτα διηυθύνομεν τὸν ἡμέτερον πρέσβυν κ. Κωνσταντῖνον Σακελλαρίου πρὸς τοὺς Ἐξοχωτάτους Ἀντιπροσώπους τῶν κρατῶν τῆς γῆς (ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ὁποίων ἡ πᾶσα Ἑλλάς διευθύνεται) εἰς τοὺς ὁποίους εἰς ἰδιαίτεραν ἤδη ἀναφορὰν διὰ τοῦ αὐτοῦ πρέσβεώς μας παρουσιαζόμενοι ἐξαιτοῦμεν τὰ ἐπόμενα ταῦτα αἰτήματα.

Νὰ εἴμεθα ἀνεξάρτητοι, ἡνωμένοι μετὰ τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων.

Ἐὰν τοῦτο ὡς ἀντιβαῖνον τρόπον τινὰ εἰς τὸ πρωτόκολλον ὑπάρχη δι' ὅλου ἀδύνατον, ὑποσχόμεθα νὰ δίδωμεν ἓνα ἀπλοῦν φόρον εἰς τὴν Πόρταν ἀναλόγως τῶν δυνάμεών μας μὲ τὸ μέσον ὅμως τῶν τριῶν δυνάμεων ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ὁποίων νὰ διατελῶμεν αὐτόνομοι καὶ ἐλεύθεροι.

Ἐὰν καὶ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον ὑποσχόμεθα νὰ δίδωμεν αὐτὸν τὸν φόρον καὶ μόνοι μας εἰς τὴν Πόρταν εἰς ὅποιον καιρὸν τοῦ ἔτους διαταχθῶμεν νὰ ἔχωμεν ὅμως τὰ αὐτὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας (χωρὶς νὰ ὑποσχώμεθα εἰς καμμίαν τουρκικὴν ἐκδούλευσιν, οὔτε νὰ ἔχη ὁ Τοῦρκος ἄλλη τινὰ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Νήσου μας). Διοικούμενοι ἐπιτοπίως καὶ ὑπερασπιζόμενοι παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων δυνάμεων. Μὴ μᾶς παραβλέψετε, θερμοπαρακαλοῦντες λοιπὸν ὃ φιλανθρωπότατοι ἀντιπρόσωποι δι' ἀγάπην τοῦ ὕψιστου θεοῦ διὰ τὸ ὄνομα τῶν 2 μονάρχων, ἐπιβλέψατε μὲ ἰλαρὸν ὄμμα εἰς τὰς δεήσεις ἡμῶν τῶν δυστυχῶν, μὴ μᾶς στερήσῃτε τῆς φιλανθρωπικῆς προστασίας σας, ἀλλ' ἀποκαταστήσατέ μας ἂν ὅχι κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, τουλάχιστον κατὰ τὸ τρίτον.

Ἐὰν δὲ καταφρονούντες οὐδενὸς τῶν τριῶν ἡμᾶς ἀξιώσῃτε παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐξαποστείλετε τὴν πρεσβείαν μας, δίδοντες εἰς αὐτὴν ἐξαμηνιαῖον ἔγγραφον διορίαν ἵνα συνεννοηθέντες ἀποφασίσωμεν ἐν ἑκ τῶν ἐπομένων δηλαδὴ ἢ νὰ καταφύγωμεν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων μας μὲ αὐτὰς τὰς ἰδίας αὐλὰς τῆς Εὐρώπης ἢ νὰ μετοικήσωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Οἱ ἐν τῷ δήμῳ Νισύρου κατοικοῦντες ἅπαντες μικροὶ καὶ μεγάλοι

Ὁ Γραμματεὺς Ν. Ἰωαννίδης

Τῇ 25ῃ Μαρτίου 1831 ἐν Νισύρῳ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Ἐλάβομεν καὶ εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ εἰς Ν. Ὑόρκην ἀγαπητοῦ συμπατριώτου μας κ. Χαραλάμπου Μ. Κοντονικολάου. Ἡ ἐπιθυμία του διὰ τὴν παντοτεινὴν, ὡς γράφει, συνέχισιν τῆς ἐκδόσεώς μας, ἀποτελοῦσα ἀναγνώρισιν τῶν προσπαθειῶν μας, μᾶς ἐνδυναμώνει εἰς τὴν συνέχισιν τοῦ δυσκόλου ἔργου μας. Τὸν εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Νέα Ὑόρκη 5 Ἰουνίου 1957

Πρὸς τὴν ἀξιότιμον Ἐπιτροπὴν τῶν «Νισυριακῶν Χρονικῶν»

Ἀγαπητοί μου πατριῶται,

Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλωσύνην ποὺ εἵχατε νὰ μοῦ ταχυδρομήτε τὸ περιοδικὸν ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἐκδόσεις.

Μοῦ ἤρесе ἡ ἀμεροληψία τοῦ περιεχομένου του, πρὸς τὸ γενικὸν καλὸν τῆς πατρίδος μας Νισύρου. Δι' αὐτὸ σᾶς ἐσωκλείω ἐπιταγὴν ἐκ πενήτηκοντα (50) δολларίων, διὰ νὰ μοῦ στέλλετε αὐτὸ ἀεροπορικῶς ἐπὶ διαστήματι 5 ἐτῶν.

Μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς ἡ παντοτεινὴ ἐκδοσις τοῦ χρησίμου τούτου περιοδικοῦ θὰ ὑποστηριχθῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς πατριώτας καὶ τῶν τριῶν Δήμων.

Διατελοῦμεν μετὰ πατριωτικῶν χαιρετισμῶν

Χαράλαμπος Μ. Κοντονικολάου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΙΚΗΣ

Κατά τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας εἶχε τὴν εὐγενική καλωσύνη νὰ μᾶς δώσῃ ὁ ἐν Θεσσαλονίκη συμπατριώτης μας κ. Μιχαήλ Φωτιάδης, ὁ λαὸς τῆς πόλεως Νιγρίτης, ἐπεφύλαξεν ἐξαιρετικὰς τιμὰς εἰς τὸν ἀλησμόνητον ἐκλεκτὸν συμπατριώτην μας Γεώργιον Στρίκην. Εἰς τὸ ἐν Νιγρίτῃ ψαλὲν τρισάγιον προσήλθεν ὁλόκληρος ἡ κοινωρία τῆς πόλεως, τὸν δὲ νεκρὸν συνώδυσσαν εἰς Θεσσαλονίκη, ὅπου ἐτετέσθη ἡ κηδεία, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρῶν καὶ Νιγρίτης Κωνσταντῖνος, ὁ Δήμαρχος Νιγρίτης μετ' ὁλοκλήρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὁ καθηγητικὸς Σύλλογος, ἀντιπροσωπεῖα τῶν μαθητῶν ὅλων τῶν τάξεων, ἡ Ἑραρική Ἐπιτροπὴ ἀνεγέρσεως τοῦ Γυμνασίου, ἀντιπροσωπεῖα ὅλων τῶν Σωματείων τῆς πόλεως καὶ μεγάλη μερὶς τῆς κοινωρίας αὐτῆς.

Εἰς τὴν κηδεῖαν παρέστησαν ἐπίσης ὁ Γυμνασιάρχης Σερρῶν, ἀντιπροσωπεῖα τῶν καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τοῦ Γ' Γυμνασίου Ἀρρένων καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης καὶ μεγάλη μερὶς τῆς κοινωρίας τῆς πόλεως. Λόγους ἐξεφώνησεν ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρῶν, ὁ Δήμαρχος Νιγρίτης, ὁ καθηγητὴς Ἱ. Ματσούκας καὶ ἐκ μέρους τῶν Δωδεκανησίων Θεσσαλονίκης ὁ κ. Ἱ. Βέργης, ἀμύπολλοι δὲ στέφανοι κατετέθησαν ἐπὶ τῆς σοροῦ.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὴν ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Νιγρίτης κ. Ἀποστόλου Βαγενὰ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὰς ἐν Θεσσαλονίκη ἡμερίδας «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς» καὶ «Μακεδονία»:

«Πλήγμα μεγάλο ὑπῆρξεν ὁ αἰφνίδιος θάνατος τοῦ Γυμνασιάρχου Γεωργίου Ἀντ. Στρίκη ἐπισυμβάντος τὴν 4 Ἀπριλίου 1957. Ὁ θάνατός του ἀφῆκε κενὸν τοῖς πᾶσιν αἰσθητὸν. Ἐγκατέλειψεν ἔργον εὐγενὲς καὶ ὠραῖον. Συνετέλεσεν εἰς ἐν πένθος καθολικὸν διὰ μίαν ὁλόκληρον κοινωρίαν, τὴν κοινωρίαν τῆς πόλεως Νιγρίτης, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεότητά του Γυμνασίον. Τὸ κενὸν τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν εἶναι δυσαναπλήρωτον, διότι εἴκοσι μέρες ἀκόμη δὲν πέρασαν ἀπὸ τὸν χαμὸ του καὶ ἡ ἔλλειψις του ἐγένετο αἰσθητή. Ἀφῆκεν ὅμως σὺν τῇ θλίψει, σὺν τῇ ἐγκαταλείψει τοῦ εὐγενοῦς του ἔργου καὶ τοῦ μεγάλου ἐκ τοῦ θανάτου του πένθους, μνήμην καὶ ὄνομα συμβολίζον ἡρωϊσμοὺς καὶ ἐπιτεύξεις, μόχθους καὶ νοσταλγίαν, καθῆκον ταυτιζόμενον καὶ ὑποκινούμενον ὑπὸ τοῦ γνώμονος τῆς εὐαισθήτου συνειδήσεώς του.

Τὸ Γυμνάσιον Νιγρίτης ἀποφασίσαν τῇ ὁμοφώνῳ τοῦ συλλόγου ἀποφάσει τὴν ἀνάρτησιν τῆς εἰκόνης τοῦ μετα-

στάντος ἐν τῷ Γυμνασιαρχεῖῳ, θὰ ἐνθυμῆται μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ὄχι μόνον τὴν προσωπικότητα τοῦ μεταστάντος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔργον του καὶ θὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ συμβόλου του δι' αὐτὸ ὁποῖος ὁ ὑψηλὸς του προορισμὸς καὶ ὁποῖον τὸ καθῆκον του καὶ ὁποῖος ὁ ρόλος του ἐν μέσῳ μιᾶς τοιαύτης κοινωρίας, οἷα προσδοκᾷ τοὺς ὀρίζοντας καθαρὸς ἀλλὰ καὶ ἀπηλλαγμένους μικροτήτων καὶ ἀδιαφοριῶν. Αὕτη ἡ ἐνέργεια πλαισιώνει ἐτέραν ἐπίσης ὠραίαν, τιμῶσαν τοὺς ἐπινόησαντας ταύτην, τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δημάρχου καὶ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Νιγρίτης ὅπως δοθῇ εἰς μίαν τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως Νιγρίτης τὸ ὄνομα «**Ὁδὸς Γυμνασιάρχου Γεωργίου Στρίκη**». Εὐγενεῖς πανταχόθεν καὶ μεστὰι πραγματικοῦ πόνου ὑπῆρξαν αἱ ἐκδηλώσεις συμπαθείας πρὸς τὸν ἀποδημήσαντα εἰς Κύριον Γυμνασιάρχην.

Εὐγενὴς ὑπῆρξεν καὶ ὁ μεταστάς. Ἡ γεμάτη καλωσύνη συμπεριφορὰ του πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς πόλεως, παραμένει σύμβολον, καθ' ὅσον ὁ ἀποθανὼν ἐθεωρεῖτο εἰς ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἡγάπων καὶ ἐπόνουν μὲ ἀλτρουισμὸν τοὺς ποιοῦντας καὶ ὑποφέροντας καὶ ἐνδιαφέρετο καὶ ὀνειροπόλει μίαν κοινωρίαν μεστὴν ἀγάπης, μακρὰν τῶν παντὸς εἶδους ἀντιζησοτήτων καὶ στενοχωριῶν. Ὑπῆρξε σύμβολον ἐργατικότητος διὰ τὴν Νιγρίταν, παράδειγμα ἀξιοπρεπείας ἀλλὰ καὶ στυλοβάτης μόχθων προκειμένου νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς κοινωρίας, προσφέρων ἔτσι εἰς τοὺς μαθητὰς πάντα ὅσα δι' αὐτοὺς ἦσαν ἀπαραίτητα. Πρῶτον μέλημά του ὑπῆρξεν ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ ἡμιτελοῦς διδακτηρίου διὰ τὸ ὁποῖον ἐμόχθησεν ὅσον οὐδεὶς.

Ἐπενόει καθημερινῶς καὶ κάτι τὸ νέον προκειμένου νὰ ἐξευρίσκη τρόπους μέσα καὶ λύσεις δυναμένας νὰ συντελέσουν εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ταχύτεραν ἀποπεράτωσιν τοῦ Γυμναστηρίου. Καὶ ἡγωνίσθη εἰς τὸν τομέα αὐτὸν γενναιοδῶρως, προσφέρον ἑαυτὸν ὁλοκαύτωμα. Καὶ ἔπαιε εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ ὅλου ἔργου, τοῦ ἔργου τῆς ἀνακαινίσεως ἀλλὰ καὶ τῆς μεγάλης προσφορᾶς. Ἐπείσεν διὰ νὰ δώσῃ παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους, ὅτι ἔχομεν καθῆκον νὰ μαχώμεθα ὑπὲρ εὐγενῶν ἐπιδιώξωμεν μὴ φοβούμενοι κινδύνους καὶ δυσκολίας. Καὶ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, ταπεινοὶ ἡμεῖς διαπιστωταὶ τοῦ ἔργου τοῦ Γυμνασίου, νὰ σημειώσωμεν ὅτι τοῦτο συμβαίνει ἐν τινὶ μέτρῳ καὶ μὲ ἐκείνους ὅλους οἱ ὁποῖοι περιβάλλονται ὑπὸ τῆς μαθητιώσης νεό-

ΚΩΝΣΤ. ΜΕΖΑΣ

Ἡ Νισυριακὴ παροικία Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἔχασε μὲ τὸν θάνατο τοῦ Κώστα Μεζᾶ, ἓναν ἀπὸ τοὺς πρῶτους Νισυρίους ποὺ ἐγκατεστάθησαν στὴν Ἀθήνα καὶ τὸν πρῶτον παράγοντα τῆς δημιουργίας τῆς. Ὁ Κώστας Μεζᾶς ἐσπούδασε Νομικὰ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Ἐπρωτίμῃ-σεν ὅμως τὸν οικονομικὸν τομέα εἰς τὸν ὁποῖον νέος ἀκόμη, ἀνεδείχθη καὶ διέπρεψε, καταλαβὼν τὴν ἐπιζήλον θέσιν, διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μάλιστα, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεὶ ὑποκαταστήματος τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς. Ἀποχωρήσας τῆς Τραπεζῆς ἡσχολήθη εἰς τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν ὡς ἐπίσημος χρηματιστής, ὅπου διέπρεψεν ἐπίσης, ὥστε νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς κυριότερους παράγοντάς του. Ἡ τύχη ὅμως δὲν συνεβά-δισε μὲ τὰς ἱκανότητας καὶ τὴν ἐργατικότητά του. Δύο ἀλλεπάλληλοι κρίσεις τοῦ Χρηματιστηρίου τὸν ὑπεχρέωσαν νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὴν ἐπιζήλον θέσιν ποὺ κατεῖχε. Μαζί του ὅμως ἡτύχησε καὶ ἡ Νί-συρος, διότι καὶ ἡ δυνατότης νὰ ὑποστηρίξῃ συμπατριώτας μας, ὅπως κατ' ἐπα-νάληψιν ἔκαμε ἐμειώθη, ἀλλὰ ἡ πατρίδα μας δὲν ἐπωφελήθη ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀγάπην ποὺ τῆς εἶχε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ

Ὁ πειὸ παλῆς Νισύριος τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἐκ Νικειῶν ἐκλεκτὸς συμπατριώτης μας Ἐμμανουὴλ Νικητιάδης, ἀφοῦ συνεπλήρωσε ἓνα ὁλόκληρο αἰῶνα ζωῆς, μᾶς ἄφησε χρόνια.

Ἡ ζωὴ του ὑπῆρξεν ἓνα φωτεινὸ παράδειγμα εἰς τὸ τί μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς, ὅταν ἔχῃ ὡς ὁδηγὸν του τὴν φιλεργίαν, τὴν ἐντιμότητα καὶ τὰ διδάγματα τοῦ Χριστοῦ. Διότι χωρὶς τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια, ξένος μεταξὺ ξένων ἐπέτυχεν νὰ σταδιοδρομήσῃ ἱκανοποιητικὰ, νὰ δημιουργήσῃ ἀξιοζήλευτον οἰκογένειαν καὶ νὰ δῇ τὰ παιδιὰ του νὰ ἀναδεικνύονται εἰς τὸν τομέα τῆς δράσεώς των, ὥστε, ὡς ὁ Συμεὼν, νὰ μπορέσῃ νὰ πῇ εὐχαριστημένος, τὸ «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου Δέσποτα».

Μὲ τὴν ἄφθαστον καλωσύνη καὶ πραότητα ποὺ τὸν διέκριναν, ἐνέπνεε τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην εἰς ὅλους ὅσους τὸν ἐγνώριζαν, ὥστε ἡ μνήμη του νὰ εἶναι αἰώνια.

Τὰ Νισυριακὰ Χρονικά, ἀπευθύνουν εἰς τοὺς οἰκείους του τὰ πειὸ θερμὰ συλλυπητήριά των.

τητος, ἐντεταλμένοι διὰ τὴν ἐξύψωσιν καὶ μὀρφωσιν αὐτῆς. Εἶναι ἔργον τοῦ συνετοῦ παιδαγωγοῦ καὶ ὑγιοῦς τοιοῦτου ἀνδρός, νὰ πίπτῃ θυσιαζόμενος εἰς τὸ ταχθὲν ὑπὸ τῆς πολιτείας ἔργον. Ἐπεσεν ὁ Γεώργιος Στρίκης Γυμνασιάρχης Νιγρίτης, ἀλλὰ παραμένει σύμβολον καθήκοντος διὰ τὴν πόλιν τῆς Νιγρίτης καὶ διὰ τὴν ἐπαρχίαν ὁλόκληρον. Ταῦτης ἔνεκεν τῆς ἀληθείας, ἡ πόλις τῆς Νιγρίτης εὐγνώμων ἱστάσα πρὸ τῆς σοροῦ τοῦ μεταστάντος, κατέθεσεν στέφανον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἐνεκεν στεφανώσασα τὸν καλῶς ἀθλήσαντα καὶ διανύσαντα ἐπαξίως ἐν Νιγρίτῃ βίον, Γυμνασιάρχην Νιγρίτης Γεώργιον Στρίκην.

Νιγρίτῃ 24 Ἀπριλίου 1957
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΓΕΝΑΣ
Δήμαρχος Νιγρίτης

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΙΣΥΡΟΝ

Αἱ ἐργασίαι ἐπεκτάσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ δικτύου εἰς τὰς κοινότητας ἤρχισαν καὶ συνεχίζονται μὲ ταχὺν ρυθμόν.

—Τὸ τρίτον πλοῖον, τὸ Pellops μὲ φορτίον 12.500 κ. μ. ἐλαφρόπετρας, ἀπέπλευσεν ἀπὸ τὸ Γυαλὶ τῇ 25ῃν Μαΐου.

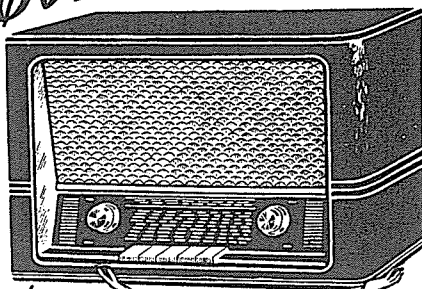
—Μὲ τὴν καθιερωμένην μεγαλοπρέπειαν καὶ μὲ πάνδημον συμμετοχὴν τῶν κατοίκων, ἐωρτάσθη καὶ ἐφέτος ἡ μνήμη τοῦ Ἀγίου μας.

—Τὴν 17ην Ἰουνίου ἐγένοντο οἱ γάμοι τοῦ Φιλίππου Κ. Φιλίππου μετὰ τῆς Καλλιόπης Ὁδ. Γεωργάκη. Τοὺς εὐχόμεθα κάθε εὐτυχία.

Παρεννόθησαν

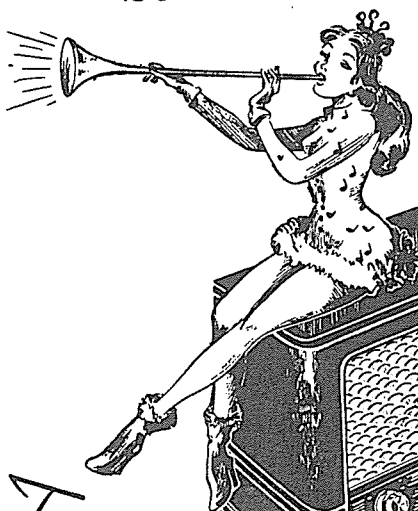
Φίρμα

ΤΑ ΞΗΡΑΣ
ΜΠΑΤΤΑΡΙΑΣ

Γερμανικά
ραδιόφωνα

BRAUN
SUPER 44B

Τό'α δυναχώνιστον
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ
ΡΕΥΜΑΤΟΣ

BRAUN
Super 44

ΕΞ ΕΠΙΠΛΟΥ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

ΠΛΗΡΗΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ ΜΕ ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΣ Δ.Ι. ΒΑΛΕΤΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 9
ΒΕΙΣΑΓΩΓΕΥΣ ΤΗΛ. 33671-ΑΘΗΝΑΙ

